C:\Users\Plazma\Desktop\300\Stephen_King-Temna_vez_01-Pistolnik.PDB

PDB Name: Stephen_King-Temna_vez_01-Pisto
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 6.8.2003
Modification Date: 6.8.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Stephen King

Temná věž I
Pistolník

Muž v černém prchal přes poušť a pistolník mu byl v patách.
Poušť byla trestí všech pouští, obrovitá, a dotýkala se nebe snad na parseky daleko všemi směry. Byla bělostná, oslepující, vysušená a nenarušovalo ji nic, jenom jemný, oblačný závoj hor, které se rýsovaly na obzoru, a pak ještě ďáblova tráva, jež přivolávala sladké sny, noční můry, smrt. Cestu chvílemi označoval osamělý náhrobní kámen, protože zavátá stopa, která protínala hustý nános žíravého písku, bývala kdysi silnicí, po níž jezdily dostavníky. Svět se od té doby hnul. Svět zpustl.
Pistolník lhostejně šel, nespěchal, neloudal se. Kolem pasu mu visel měch s vodou jako nafouklá jitrnice. Byl skoro plný. Pistolník postupem dlouhých let zvládl khef a dosáhl páté úrovně. Na sedmé nebo osmé už nebude mít žízeň; bude moci pozorovat vysychání vlastního těla s klinickým, nezúčastněným zájmem a bude zavlažovat tělesné štěrbiny a temné dutiny v útrobách jen tehdy, když mu logika poví, že je to nutné. Nebyl však na sedmé nebo osmé úrovni. Byl na páté. Takže měl žízeň, i když necítil zvláštní nutkání pít. To všechno ho jaksi těšilo. Bylo to romantické.
Pod měchem s vodou mu visely pistole, pečlivě vyvážené tak, aby mu šly pěkně do ruky. Nad rozkrokem se mu křížily dva nábojové pásy. Pouzdra byla tak důkladně promaštěná, že ani pod zdejším katanským sluncem nepopraskala. Pažby pistolí byly ze santalového dřeva, žluté a s jemně vroubkovaným povrchem. Pouzdra visela na řemenu ze surové kůže a těžce se mu houpala na bocích. Mosazné patrony zasunuté do oček pásů se ve slunci blýskaly, třpytily a pableskovaly. Kůže tiše povrzávala. Pistole nevydávaly žádný hluk. Už prolily krev. V pustinách pouště nebylo potřeba hlučet.
Jeho šaty měly neurčitou barvu deště nebo prachu. Košili měl u krku rozhalenou, dírkami se volně proplétal řemínek ze surové kůže. Kalhoty, hrubé pláťáky, se třepily ve švech.
Vystoupil na mírně se zvedající dunu (i když tu nebyl žádný písek; povrch pouště byl tvrdý a ani prudký vítr, který se zvedal se setměním, nevířil nic jiného než protivný ostrý prach podobný brusnému písku) a na závětrné straně, tam, kam padne stín nejdříve, spatřil kopeček vyhaslého ohniště. Taková drobná znamení, znovu potvrzující, že muž v černém je v podstatě člověk, ho vždycky potěšila. Rty ve zbytcích obličeje se zhrublou, šupinkovou kůží, se roztáhly. Dřepl si.
Ten druhý tu pálil ďáblovu trávu, no jistě. Tady venku to byla jediná věc, která vůbec hoří. Při hoření vydávala mastné, chabé světlo a hořela pomalu. Osadníci v pohraničí mu vyprávěli, že v jejích plamenech sídlí ďábli. Sice s ní topili, ale do světla se nedívali. Říkali, že toho, kdo se dívá, ďáblové uhranou, přilákají a nakonec vtáhnou do plamenů. A další člověk, natolik hloupý, že se do ohně podívá, uvidí třeba vás.
Přeložené stonky spálené trávy tvořily už známý obrazec, ale pod pistolníkovou energickou rukou se rozpadaly do tuctové šedi. V popelu nic nebylo, jenom zuhelnatělý kousek slaniny; pistolník ho zamyšleně snědl. Vždycky to tak bylo. Pistolník už dva měsíce šel za mužem v černém nekončenými, trýznivě jednotvárnými očistnými pustinami pouště, a teprve teď našel jinou stopu než hygienicky sterilní obrazce ohnišť muže v černém. Nenašel žádnou plechovku, láhev nebo měch (pistolník už odhodil čtyři prázdné měchy, jako když had svléká kůži).
Možná ta ohniště tvoří zprávu, řádku písmen. Odprejskni. Nebo Konec se blíží. Nebo dokonce Najez se u Joea.
Obrazcům nerozuměl, pokud to byly obrazce. A jejich popel byl studený jako dosud pokaždé. Věděl, že ho dohání, ale nevěděl, jak to ví. Ale na tom také nezáleželo. Vstal, otřel si ruce.
Žádná jiná stopa; vítr, ostrý jako břitva, samozřejmě vysmirkoval všechny pachové stopy, které poušť podržela. Nikdy nedokázal najít nic, co po sobě zanechala jeho kořist. Nic. Byla tu jenom ta studená ohniště u prastaré silnice a vytrvalý radarový hledáček v hlavě.

Posadil se a dovolil si malý doušek z měchu. Prozkoumal pohledem poušť, pohlédl na slunce, které už klesalo po nejnižším kvadrantu nebe. Vstal, vytáhl z opasku rukavice a začal trhat ďáblovu trávu na svůj vlastní oheň, který založil na popelu zanechaném mužem v černém. Ta ironie mu připadala trpká a vábivá zároveň, stejně jako romantické žíznění před chvílí.
Nekřísl pazourkem o ocílku, dokud se zbytky dne nerozpustily do prchavého žáru země, který cítil pod sebou, a do ostré oranžové čáry na jednobarevném západním obzoru. Trpělivě se díval na jih, k horám, i když nedoufal ani nečekal, že uvidí tenký rovný pramínek kouře stoupající z jiného ohniště, ale přece se díval, protože to k patřilo k věci. Nikde nic. Byl blízko, ale jen relativně. Ne tak blízko, aby viděl kouř za soumraku.
Vykřesal jiskru do suchého chomáče trávy a položil se do návětří, aby omamný kouř vál do pustin. Vítr foukal stejnoměrně, jen občas se objevil vířící prachový čertík.
Hvězdy nahoře nemrkaly, svítily také stejnoměrně. Slunce a světy v miliónech. Bezpočet souhvězdí, chladný oheň každého základního odstínu. Zatímco se díval, barva nebe přešla z fialové v černou. Krátkým, oslnivým obloukem je proťal meteor a zhasl. Oheň vrhal divné stíny a ďáblova tráva pomalu prohořívala do nových vzorců - nikoli obrazců, ale obyčejné křížové mřížky, jaksi hrozivé svou vážnou jistotou. Poskládal otop způsobem, který nebyl umělecký, byl pouze funkční. Prozrazovalo to cosi o černé a bílé. Prozrazovalo to člověka, který narovnává špatné obrazy v pokojích podivných hotelů. Oheň hořel klidným, pomalým plamenem, a v jeho žhavém nitru tančily fantomy. Pistolník je neviděl. Spal. Oba obrazce, umělecký i řemeslný, se propojily. Vítr naříkal. Tu a tam některý zvrácený větrný poryv zavířil kouřem a strhl ho ke spícímu, a závany kouře se pistolníka chvílemi dotkly. Vyrůstaly z nich sny, stejně jako ze zrnka písku vyroste ve škebli perla. Hvězdy k tomu zůstávaly lhostejné stejně jako k válkám, ukřižování, vzkříšení. To by ho také těšilo.

II

Sotva vzpomínal, kdy sestoupil z posledních kopců přecházejících v poušť, v ruce uzdu mezka, který už měl vyhaslý zrak a bulvy vypoulené vedrem. Posledním městem prošel před třemi týdny a od té doby viděl jen opuštěnou dostavníkovou cestu a občas hlouček drnových chýší pohraničních osadníků. Hloučky prořídly na jednotlivé chatrče, většinou obydlené malomocnými nebo šílenci. Šílenci mu připadali jako lepší společníci. Jeden z nich mu daroval kompas značky Silva z nerez oceli a nabádal ho, aby ho předal Ježíšovi. Pistolník si kompas vzal s veškerou vážností. Jestli Ho uvidí, určitě Mu kompas předá. Nepředpokládal to.
Od chvíle, kdy viděl poslední chýši, už uplynulo pět dnů a začal mít podezření, že už neuvidí vůbec žádnou, když tu vystoupal na poslední rozdrolený kopec a uviděl známou drnovou střechu, zkosenou vzad.
Její obyvatel, překvapivě mladý muž s divokou hřívou platinově blond vlasů, které mu sahaly skoro do pasu, s vervou plel chudé políčko kukuřice. Mezek sípavě zamručel a muž vzhlédl, a na okamžik zaměřil planoucí modré oči jako terčovnici na pistolníka. Pozvedl obě ruce v krátkém pozdravu, pak se znovu sklonil ke kukuřici a pustil se do řádku vedle chýše, záda shrbená, přes rameno mu létala ďáblova tráva a občas zakrslý stvol kukuřice. Vlasy mu vlály a plácaly ve větru, který teď vál přímo z pouště a nic mu nestálo v cestě.
Pistolník pomalu sešel z kopce, vedl mezka, na jehož hřbetě čvachtaly měchy s vodou. Zastavil se na okraji ubohého políčka, napil se z jednoho měchu, aby mohl vytvořit sliny, a plivl na vyprahlou půdu.
"Život tvé úrodě."
"I tvé," odpověděl osadník a narovnal se. V zádech mu hlasitě zapraskalo. Beze strachu si pistolníka prohlížel. Jeho oči, i když trochu divoké, se dívaly rozumně a kousek obličeje viditelný mezi vousy a vlasy nevypadal hnilobně.
"Nemám nic než kukuřici a fazole," řekl. "Kukuřice je zadarmo, ale za fazole budeš muset něco vyklopit. Jednou za čas mi je sem nosí jeden chlap. Nikdy se tu moc nezdržuje." Osadník se krátce zasmál. "Bojí se duchů."
"Nejspíš si myslí, že k nim taky patříš."
"Nedivím se mu."
Chvilku se na sebe mlčky dívali.
Osadník natáhl ruku. "Jmenuju se Brown."
Pistolník mu rukou potřásl. V té chvíli na nízkém hřebenu drnové střechy zakrákal krkavec. Osadník jeho směrem jenom máchl rukou:
"To je Zoltán."
Jakmile krkavec zaslechl své jméno, znovu zakrákal a přeletěl k Brownovi. Přistál osadníkovi na hlavě a usadil se mu s pařáty pevně zachycenými v husté kštici.
"Jebu tě," krákl Zoltán zřetelně. "Jebu tě i tvýho koně, na kterým jedeš."
Pistolník na něj přátelsky kývl.
"Fazole, fazole, muzikální plodina," zarecitoval krkavec v náhlé inspiraci. "Čím víc pojíš, tím víc drouníš."
"To jsi ho naučil ty?"
"Nejspíš se nic jiného ani učit nechce," odpověděl Brown. "Snažil jsem se ho kdysi naučit Otčenáš." Oči mu na chvíli zabloudily za chýši, směrem k štěrkové, jednotvárné poušti. "Tohle asi není Boží země. Ty jsi pistolník. Je to tak?"
"Ano." Dřepl si a vytáhl kuřivo. Zoltán se odrazil od Brownovy hlavy a třepotavě přistál pistolníkovi na rameni.
"Asi jdeš po tom druhém, co?"
"Ano." Na jazyk mu přišla nevyhnutelná otázka: "Jak je to dlouho, co tudy procházel?"
Brown pokrčil rameny. "Nevím. S časem je to tady divné. Víc než čtrnáct dní. Míň než dva měsíce. Chlap s fazolemi tu byl od té doby dvakrát. Řekl bych tak šest týdnů. Nejspíš je to ale špatně."
"Čím víc pojíš, tím víc drouníš," řekl Zoltán.
"Zastavil se tu?" zeptal se pistolník.

Brown přikývl. "Zůstal na večeři, stejně jako zůstaneš ty, řekl bych. Poseděli jsme."
Pistolník se narovnal a pták se skřehotáním odletěl zase na střechu. Pistolníka rozechvěla zvláštní dychtivost. "O čem mluvil?"
Brown povytáhl obočí. "Celkem o ničem. Jestli tu vůbec někdy pršelo a kdy jsem sem přišel a jestli jsem pochoval manželku. Většinou jsem mluvil já, což není zvykem." Odmlčel se a chvíli bylo slyšet jenom nelítostný vítr. "Je to čaroděj, že?"
"Ano."
Brown pomalu přikývl. "Já to věděl. A ty jsi taky?"
"Já jsem jenom člověk."
"Nikdy ho nechytíš."
"Chytím ho."
Dívali se na sebe, najednou mezi sebou cítili silné pouto, osadník na své půdě, suché na padrť, pistolník na tvrdé holině, která se svažovala k poušti. Sáhl po křesadle.
"Tu máš." Brown vytáhl zápalku se sírovou hlavičkou a křísl o ni špinavým nehtem. Pistolník přistrčil špičku cigarety do plamene a potáhl.
"Díky."
"Budeš si chtít naplnit měchy," řekl osadník už na odchodu. "Pramen je pod okapem vzadu. Nachystám večeři."
Pistolník obezřetně překročil řádky kukuřice a obešel chýši dozadu. Pramen byl na dně ručně vykopané studny, obezděné kameny, které chránily sypkou zem před sesutím. Když sestupoval po rozviklaném žebříku, uvažoval pistolník o tom, že ty kameny určitě znamenají nejméně dva roky práce - než je nasbíral, odnosil, uložil na místo. Voda byla čistá, ale tekla pomalu, a plnění měchů byla zdlouhavá práce. Zrovna když plnil druhý měch, usadil se na hraně studny Zoltán.
"Jebu tě i tvýho koně, na kterým jedeš," oznámil mu.
Pistolník polekaně zvedl hlavu. Studna byla asi pět metrů hluboká: Brown by na něj klidně mohl shodit kámen, rozbít mu hlavu a všechno mu ukrást. Blázen nebo malomocný by to neudělal; a Brown nebyl ani jedno, ani druhé. Přesto se mu Brown líbil, a tak tu myšlenku vyhnal z hlavy a doplnil zbylé měchy. Co se má stát, stane se.
Když prošel dveřmi do chýše a sestoupil po schůdcích (vlastní příbytek se nacházel pod úrovní terénu, aby mohl zachytit a podržet noční chlad), Brown špachtlí z tvrdého dřeva postrkoval klasy kukuřice v uhlících ohníčku. Na hnědošedé pokrývce byly položeny naproti sobě dva otlučené talíře. Voda na fazole v kotlíku nad ohněm zrovna začínala vařit.
"Za vodu taky zaplatím."
Brown nezvedl hlavu. "Voda je dar od Boha. Fazole nosí papá Doktor."
Pistolník se uchechtl, posadil se a zády se opřel o hrubou zeď, založil si paže na hrudi a zavřel oči. Po chvíli mu do nosu už stoupala vůně pečené kukuřice. Ozvalo se zarachtání, jak Brown vsypal balíček fazolí do kotlíku. Chvílemi se ozvalo cvakání Zoltánových drápů, pták neklidně přecházel po střeše. Pistolník byl unavený; každý den, který dělil tuto chvíli od hrůzy v Tuliu, poslední vesnice, šel pěšky šestnáct a někdy osmnáct hodin. A na nohou byl posledních dvanáct dní; mezek byl na konci sil.
Cvak, cvak, cvak.
Čtrnáct dní, říkal Brown, a možná taky šest týdnů. Na tom nezáleželo. V Tuliu měli kalendáře a místní si pamatovali muže v černém, protože u nich uzdravil jednoho starce. Obyčejného starce umírajícího na trávu. Pětatřicetiletého starce. A jestli měl Brown pravdu, ztratil od té doby muž v černém náskok. Jenomže teď ho čekala poušť. A poušť bude peklo.
Cvak, cvak, cvak.
- Půjč mi svá křídla, ptáku. Roztáhnu je a vznesu se na stoupavých proudech.
Usnul.

III
Brown ho probudil po pěti hodinách. Byla tma. Jediné světlo vycházelo ze shrabaných uhlíků, a bylo kalně červené.
"Tvůj mezek chcípl," řekl Brown. "Udělal jsem večeři."
"Jak?"
Brown pokrčil rameny. "Upekl a uvařil, jak jinak? Jsi vybíravý?"
"Ne, ptám se na mezka."
"Prostě si lehl, to je všecko. Vypadal hodně staře." A trochu omluvně dodal: "Zoltán vyzobal oči."
"Aha." To mohl čekat. "Dobře."
Brown ho znovu překvapil, když se posadili k pokrývce, která sloužila jako stůl, protože pronesl krátké požehnání: Déšť, zdraví a rozmach ducha.
"Věříš v posmrtný život?" zeptal se pistolník, když si Brown hodil tři klasy horké kukuřice na talíř.
Brown přikývl. "Já si myslím, že tohle je posmrtný život."

IV
Fazole byly jako broky, kukuřice tuhá. Vítr, který venku neustával, čenichal a kňučel kolem okapů visících u země.
Pistolník jedl rychle a dychtivě, k jídlu vypil čtyři poháry vody. V půli jídla se ozvalo kulometné zadrnčení na dveře.
Brown vstal a pustil Zoltána dovnitř. Pták přeletěl místnost a mrzutě si dřepl do rohu.
"Muzikální plodina," zabručel.
Po večeři nabídl pistolník hostiteli tabák.

- Teď. Teď začne vyptávání.
Ale Brown se na nic neptal. Kouřil a díval se do vyhasínajících uhlíků v ohništi. V chatrči se znatelně ochladilo.
"Neuveď nás v pokušení," pronesl Zoltán náhle a prorocky.
Pistolník sebou škubl, jako by na něj někdo vystřelil. Najednou si byl jist, že to všechno je jen iluze (nikoli sen, ale čáry), že muž v černém na něj nastražil čáry a cosi se mu pokouší naznačit, avšak trýznivě zamlženým, symbolickým způsobem.
"Prošel jsi Tullem?" zeptal se náhle.
Brown přikývl. "Cestou sem, a jednou jsem tam prodával kukuřici. Ten rok pršelo. Možná celých patnáct minut. Zem vypadala, že se přímo otevřela a vodu vcucla. Za hodinu byla suchá a bílá jako vždycky. Ale ta kukuřice - Bože, ta kukuřice. Rostla přímo před očima. To nebylo tak zlé. Ale člověk ji slyšel, jako by jí ten déšť dal ústa. Nebyl to veselý zvuk. Zdálo se, že vzdychá a sténá, jak se prodírá půdou." Odmlčel se. "Měl jsem nějaké přebytky, tak jsem kukuřici vzal a prodal. Papá Doktor říkal, že to udělá, ale oškubal by mě. Tak jsem šel."
"Nelíbí se ti to městečko?"
"Ne."
"Mě tam skoro zabili," řekl pistolník prudce.
"Tak?"
"Zabil jsem tam jednoho člověka, kterého se dotkl Bůh," řekl pistolník. "Jenomže to nebyl Bůh. Udělal to ten muž v černém."
"Naličil na tebe past."
"Ano."
Dívali se na sebe přes stíny a chvíle neodvratně těžkla očekáváním.
- Teď se začne ptát.
Ale Brown nic neřekl. Cigareta se mu už proměnila v doutnající špaček, ale když pistolník potřásl váčkem, zavrtěl Brown hlavou.
Zoltán neklidně přešlápl, jako by chtěl promluvit, ale pak si to rozmyslel.
"Můžu ti o tom vyprávět?" zeptal se pistolník.
"Jistě."
Pistolník hledal slova, kterými by začal, ale žádná nenašel. "Musím si ulevit," řekl radši.
Brown přikývl. "To dělá ta voda. Ještě kukuřici?"
"Jistě."
Vyšel po schůdcích nahoru a ven do tmy. Nad hlavou se mu třpytila šílená záplava hvězd. Vítr pravidelně pulsoval. Proud moči se vyklenul vlnivým obloukem nad prašným kukuřičným políčkem. Muž v černém ho sem poslal. Možná přímo Brown byl mužem v černém. Mohlo by -
Zarazil podobné myšlenky. Jediným nevypočitatelným faktorem, s nímž se nenaučil vypořádat, byla možnost, že sám zešílí. Vrátil se dovnitř.
"Už ses rozhodl, jestli jsem vyčarovaný, nebo ne?" zeptal se Brown pobaveně.
Pistolník se polekaně zastavil na maličkém odpočívadle. Potom pomalu sešel dolů a posadil se.
"Chtěl jsem ti povídat o Tullu."
"Rozrůstá se?"
"Je mrtvý," řekl pistolník a ta slova zůstala viset ve vzduchu.
Brown přikývl. "To ta poušť. Myslím, že nakonec asi zadusí všechno. Věděl jsi, že pouští kdysi vedla dostavníková cesta?"
Pistolník zavřel oči. Myšlenky mu bláznivě vířily.
"Zdrogoval jsi mě," vypravil ze sebe přiškrceně.
"Ne. Nic jsem neudělal."
Pistolník ostražitě otevřel oči.
"Bude ti divně, dokud se tě nezeptám," řekl Brown. "Tak to tedy udělám. Povíš mi o Tullu?"
Pistolník váhavě otevřel ústa a překvapeně zjistil, že tentokrát v nich slova jsou. Pustil se do vyprávění tichými přeprškami vět, které se pomalu spojovaly do klidného, trochu monotónního vyprávění. Pocit omámení ho opustil a najednou si připadal podivně vzrušený. Vyprávěl do pozdní noci. Brown ho vůbec nepřerušoval. Stejně jako krkavec.

V

Mezka koupil v Pricetownu, a když došel do Tullu, byl mezek ještě svěží. Slunce bylo už hodinu za obzorem, ale pistolník pokračoval v cestě, protože k městu ho vedla zář na nebi a potom podivně jasné tóny barového piána, které hrálo Hey Jude. Cesta se rozšiřovala, jak se k ní připojovaly další cestičky.
Lesy už byly dávno pryč, nahradila je jednotvárná, plochá krajina: nekonečná, pustá pole zarostlá bojínkem a nízkým křovím, potom chatrče, přízračné, opuštěné pozemky střežené pochmurnými, stinnými sídly, kde se nepochybně procházeli démoni; chatrné prázdné kolny, kam se lidé buď přestěhovali nebo byli přestěhováni, občas chatrč nějakého osadníka, kterou za tmy prozrazovalo jediné blikotavé světélko a ve dne zasmušilé rodové klany plahočící se na poli. Pěstovala se hlavně kukuřice, ale rostly tu i fazole a sem tam hrách. Občas na něj mezi oloupanými olšovými tyčkami přihlouple civěla vychrtlá kráva. Čtyřikrát ho minul dostavník, dvakrát tam a dvakrát zpět, byl skoro prázdný, když ho předjížděl, a plnější, když mířil zpět k lesům na severu.
Byla to ošklivá krajina. Od chvíle, kdy odešel z Pricetownu, dvakrát zapršelo, a pokaždé jen aby se neřeklo. Dokonce i bojínek vypadal zažloutle a uvadle. Ošklivá krajina. Po muži v černém neviděl ani stopy. Možná nasedl do dostavníku.

Cesta se vyšplhala vzhůru a za kopečkem pistolník mezka zarazil a pohlédl na Tull. Rozkládal se na dně doliny mísovitého tvaru, falešný drahokam v laciném osazení. Svítila tam spousta světel, většinou shluklých kolem místa, odkud zaznívala hudba. Vypadalo to, že město má čtyři ulice, tři protínaly v pravém úhlu dostavníkovou cestu, která zřejmě tvořila hlavní městskou třídu. Třeba tam bude nějaká restaurace. Pochyboval o tom, ale možné to bylo. Pobídl mezka.
Cestou teď míjel víc domů, jenže většinou opuštěných. Projel kolem hřbitůvku se shnilými, nakloněnými dřevěnými náhrobky, zarostlými a zadušenými bujným porostem ďáblovy trávy. Asi po pěti stech stopách minul ošuntělý nápis, který hlásal: TULL.
Barva byla natolik oprýskaná, že se nápis dal stěží přečíst. Dál se objevil ještě jeden nápis, ale ten nedokázal pistolník přečíst vůbec.
Když vjížděl do samotného města, zvedl se falešný sbor přiopilých hlasů v posledním protahovaném verši Hej Jude - "Náá-náá-náá na-na-na-nááá....hey, Jude..." Znělo to hluše, jako vítr ve vykotlaném stromě. Jenom prozaické třískání do piána ho uchránilo od vážných úvah o tom, jestli muž v černém třeba nepovolal duchy, aby obydleli opuštěné město. Při tom pomyšlení se pousmál.
Na ulicích bylo několik lidí, ne moc, ale několik ano. Tři dámy v černých kalhotách a úplně stejných námořnických blůzách prošly po dřevěném chodníčku na opačné straně, aniž se po něm zvlášť zvědavě podívaly. Jejich obličeje vypadaly, jako by pluly nad sotva viditelnými těly jako obrovské, bledé baseballové míče s očima. Ze schodů koloniálu sbitého z prken ho pozoroval vážný starý muž ve slamáku pevně naraženém na hlavu. Hubený krejčí s opožděným zákazníkem se zastavili a dívali se, jak prochází; krejčí pozvedl lampu do okna, aby líp viděl. Pistolník kývl. Krejčí ani zákazník mu neodpověděli. Pistolník cítil, jak jejich oči těžce spočívají na nízko zavěšených pistolových pouzdrech opřených o boky. O blok výš přešel ulici mladý chlapec, snad třináctiletý, se svou dívkou, a ti se zarazili jen na nepatrný okamžik. Jejich kroky zvedaly obláčky prachu, které zůstávaly viset ve vzduchu. Fungovalo tu pár pouličních lamp, ale skleněné kryty stínil mastný povlak. Většinou byly rozbité. Byla zde nájemná stáj, jejíž přežití patrně záviselo na dostavníkové lince. Kolem kroužku vyrytého v prachu po straně otevřených vrat do stájí dřepěli mlčky tři chlapci, kouřili cigarety ubalené z kukuřičného listí. Do dvora se od nich táhly dlouhé stíny.
Pistolník prošel s mezkem kolem nich a nahlédl do kalných hlubin stáje. Svítila zde jediná utopená lampa a v jejím světle poskakoval a třepetal se stín vyčouhlého starého muže v montérkách, který mohutnými rozmachy vidlí házel na seník řídké bojínkové seno a mručel při tom.
"Hej!" zavolal pistolník.
Vidle zaváhaly a podkoní se podrážděně ohlédl. "Hulákej si na sebe!"
"Mám tu mezka."
"Tak buď rád."
Pistolník cvrnkl do těžkého, nepravidelně vroubkovaného kusu zlata, a ten odletěl do šera. Zazvonil na starých prknech plných plev a zatřpytil se.
Podkoní vyšel dopředu, shýbl se, zvedl ho a zašilhal po pistolníkovi. Zrak mu padl na nábojové pásy a podkoní kysele kývl.
"Na jak dlouho ti ho mám ustájit?"
"Na noc. Možná dvě. Možná víc."
"Na zlato nemám nazpět."
"Taky nechci."
"Krvavý prachy," zamumlal podkoní.
"Co?"
"Nic." Podkoní chytil mezka za uzdu a vedl ho dovnitř.
"Pořádně ho vyhřebelcuj!" zavolal pistolník. Stařec se neohlédl.
Pistolník vyšel ven k chlapcům, kteří dřepěli kolem kroužku s kuličkami. Sledovali celý rozhovor s pohrdavým zájmem.
"Jakpak se máme," prohodil pistolník konverzačním tónem.
Žádná odpověď.
"Vy jste, kluci, tady z města?"
Žádná odpověď.
Jeden chlapec vytáhl z pusy neuvěřitelně nahnuté kukuřičné cigáro, vzal do ruky zelenou kuličku z polodrahokamu a cvrnkl ji do kruhu v hlíně. Zasáhl hlavní kuličku a vyrazila ji ven. Kluk zvedl polodrahokam a připravil se k dalšímu hodu.
"Je v tomhle městě nějaká restaurace?" zeptal se pistolník.
Jeden z nich zvedl hlavu, ten nejmladší. V koutku pusy měl veliký opar, ale oči měl pořád jasné. Podíval se na pistolníka se stěží utajovaným úžasem, který byl dojemný a děsivý.
"Možná u Sheba bys dostal burgr."
"Tam, kde tak vyhrávají?"
Chlapec přikývl, ale nepromluvil. Oči jeho spoluhráčů získaly ošklivý, nepřátelský výraz.
Pistolník se dotkl okraje klobouku. "Jsem ti vděčný. Rád zjišťuju, že někdo v tomhle městě má tolik rozumu, že umí mluvit."
Prošel kolem nich, vyhoupl se na dřevěný chodníček a vydal se k Shebovi, a při tom zaslechl jasný, pohrdavý hlas jiného kluka, skoro ještě dětsky pisklavý: "Požírač trávy! Jak dlouho šukáš vlastní sestru, Charlie? Požírač trávy!"
Před Shebovou hospodou svítily tři petrolejové lampy, dvě po stranách křivě zavěšených lítacích dvířek a jedna nad nimi. Sbor ze závěru Hey Jude už utichl a klimpr spustil další starou baladu. Hlasy se neladně přidaly. Pistolník chvíli

postál venku a nahlížel dovnitř. Pilinami sypaná podlaha, plivátka u vratkých stolů. Na tesařských kozách bar z prken. Za ním hrbolaté zrcadlo, ve kterém se odrážel klavírista, klasicky shrbený na klavírové stoličce. Čelní deska klavíru byla odstraněna, aby byla vidět dřevěná kladívka, poskakující při hře nahoru a dolů. Za barem stála žena se slámově žlutými vlasy a ve špinavých modrých šatech. Jedno ramínko měla sepnuté zavíracím špendlíkem. Vzadu v nálevně sedělo tak šest místních, popíjeli a lhostejně hráli "dej si bacha". Dalších pět lidí postávalo v řídkém houfu kolem klavíru. Čtyři nebo pět u baru.
A jeden starý chlap s rozcuchanými šedivými vlasy ležel hlavou na stole u dveří. Pistolník vešel dovnitř.
Hlavy se otočily, všichni se na něj a jeho pistole podívali. Na okamžik se rozhostilo téměř ticho, rušil je jenom klavírista, který o ničem nevěděl a dál klimproval. Potom žena přetřela bar a všechno se vrátilo do svých kolejí.
"Dej si bacha," pronesl jeden z hráčů v rohu a přebil tři srdce čtyřmi pikami, takže mu nezbyla žádná karta. Hráč se srdci zaklel, vyplatil sázku a vsadili znovu.
Pistolník přistoupil k baru. "Máte hamburgr?" zeptal se.
"Jasně." Podívala se mu do očí, a žena to mohla být pěkná, když tu začínala, ale teď měla obličej opuchlý a přes čelo se jí křivolace táhla čerstvá jizva. Měla ji silně zapudrovanou, ale tím spíš k jizvě poutala pozornost. "Jenže je drahý."
"To jsem si domyslel. Dejte mi tři burgry a pivo."
Znovu ten jemný posun v tónu hovoru kolem. Tři hamburgry. Ústa se zaplnila slinami a jazyky se zálibně a pomalu ve slinách převalovaly. Tři hamburgry.
"To vás přijde na pět babek. S tím pivem."
Pistolník položil na bar zlaťák.
Oči ho sledovaly.
Za barem a vlevo od zrcadla stálo špinavě čoudící ohniště s pánví. Žena zmizela v malé místnůstce vzadu a vrátila se s hrstí masa v papíru. Odměřila tři placičky a vložila je na oheň. Vůně, která se rozšířila, byla k zešílení. Pistolník stál naprosto netečně, jen okrajově vnímal kolísající melodii klavíru, pomalejší tempo vynášených karet, postranní pohledy štamgastů.
Ten muž už byl v půli cesty za ním, když ho pistolník uviděl v zrcadle. Muž měl skoro úplně holou hlavu a v ruce svíral rukojeť obrovského loveckého nože, zavěšeného u opasku, jako by to byla pistole.
"Běž si sednout," řekl pistolník tiše.
Muž se zastavil. Nevědomky zkřivil horní ret jako pes a znovu se na okamžik rozhostilo ticho. Potom se muž vrátil ke stolu a znovu zavládla obvyklá nálada.
Dostal pivo v prasklé pivní sklenici. "Na zlato nemám nazpět," prohlásila žena bojovně.
"To taky nečekám."
Zlostně kývla, jako by ji takový projev bohatství, přestože z něj těžila, popudil. Ale vzala si jeho zlato a za chvilku mu na žilkovaném talíři podala hamburgry, na okrajích ještě červené.
"Máte sůl?"
Sáhla pod bar a podala mu ji. "Chleba?"
"Ne." Věděl, že žena lže, ale nenaléhal. Holohlavý muž na něj civěl cyanózníma očima, ruce se mu na hrbolatém nehoblovaném stole svíraly a rozvíraly. Nozdry se mu v pravidelném rytmu rozšiřovaly a svíraly.
Pistolník se klidně, skoro bez chuti, pustil do jídla, krájel maso a podával si je vidličkou do úst, a snažil se nemyslet na to, čím asi je maso říznuté, aby ho bylo víc.
Skoro už dojídal a chystal se požádat o další pivo a ukroutit si cigaretu, když mu na rameno dopadla něčí ruka.
Najednou si uvědomil, že místnost zase ztichla, a pistolník vycítil ve vzduchu silné napětí. Otočil se a pohlédl do tváře muže, který spal u dveří, když pistolník vstupoval. Byl to hrozný obličej. Chorobně z něj čpěl odér ďáblovy trávy. Oči patřily zatracenci, byly to skelné, civějící oči těch, kdo nejsou slepí, ale přitom nevidí, oči obrácené dovnitř do neplodného pekla snů, které se vymkly kontrole, snů puštěných z řetězu, vystoupivších ze smrdutých bažin nevědomí.
Žena za barpultem potichu zaúpěla.
Popraskané rty se zvlnily, stáhly se, odhalily zuby se zeleným povlakem a pistolník si pomyslel: - On už ji ani nekouří. On ji žvýká. On ji opravdu žvýká.
A vzápětí: - Je to mrtvý muž. Měl být mrtvý už před rokem.
A potom: - To ten muž v černém.
Hleděli na sebe, pistolník a muž, který prošel za hranici šílenství.
Promluvil a pistolník celý ohromený uslyšel, že je osloven Ušlechtilou řečí:
"Zlato z laskavosti, pistolníku. Aspoň kousek? Z velké laskavosti."
Ušlechtilá řeč. Jeho mozek ji chvilku odmítal vnímat. Byly to celé roky - Bože! - staletí, milénia; žádná Ušlechtilá řeč už nebyla, on byl poslední, poslední pistolník. Ostatní -
Jako omámený sáhl do náprsní kapsy a vytáhl zlaťák. Rozpukaná, popraskaná ruka se po něm natáhla, polaskala se s ním a pozvedla ho tak, aby odrážel mastné světlo petrolejových lamp. Vrhal pyšné, civilizované odlesky; zlaté, narudlé, krvavé.
"Ááchhhh..." Neartikulovaný zvuk vyjadřující potěšení. Starý muž se nejistě otočil a vydal se zpět ke svému stolu, a minci si při tom držel v úrovni očí a otáčel ji, aby se leskla.
Nálevna se rychle vyprazdňovala, lítačky se míhaly sem a tam jako šílené. Klavírista zaklapl víko nástroje, jen to zadunělo, a vyběhl za ostatními dlouhými kroky jako v komické opeře.
"Shebe!" zaječela za ním žena hlasem, ve kterém se podivně mísil strach s výsměchem. "Shebe, okamžitě se vrať, krucinál!"
Starý muž se mezitím vrátil ke svému stolu. Roztočil zlatou minci na hrbolatém dřevě, a mrtvé živé oči ji sledovaly

prázdným fascinovaným pohledem. Roztočil ji podruhé, potřetí a pak mu klesla víčka. Počtvrté, a hlava mu klesla na stůl, ještě než se mince zastavila.
"Tak," sykla žena potichu a vztekle. "Vyhnal jsi mi zákazníky. Spokojený?"
"Však oni se vrátí," řekl pistolník.
"Dneska večer už ne."
"Kdo je to?" ukázal na pojídače trávy.
"Běž si -" Zakončila svůj příkaz popisem neproveditelné masturbace.
"Musím to vědět," naléhal pistolník trpělivě. "On-"
"Divně s tebou mluvil," řekla. "Takhle v životě nemluvil."
"Hledám jednoho muže. Potkala jsi ho."
Dívala se na něj, zlost z ní vyprchávala. Místo ní se objevil zamyšlený výraz a potom v očích prudký, vlhký lesk, který už viděl. Chatrné stavení zadumaně povrzávalo. Kdesi v dálce táhle zaštěkal pes. Pistolník čekal. Viděla, že on ví, a lesk ustoupil beznaději, němé potřebě, která neměla ústa.
"Znáš mou cenu," zachraptěla.
Stále na ni hleděl. Jizva nebude ve tmě vidět. Tělo měla dostatečně štíhlé, takže ani spojené síly pouště, prachu a štěrku na ní nic nevytahaly. A bývala pěkná, možná dokonce krásná. Ne že by na tom záleželo. Nezáleželo by ani na tom, kdyby jí ve vyprahlé temnotě lůna hnízdili hrobaříci. Všechno bylo dáno.
Ruce jí vylétly k obličeji, ukázalo se, že v ní zbyla trocha šťávy - tolik, aby plakala.
"Nedívej se! Nemusíš se na mě dívat tak zle!"
"Promiň," řekl pistolník. "Nechtěl jsem být zlý."
"Žádný z vás nechce!" zakřičela na něj.
"Pozhasínej."
Plakala s rukama na obličeji. Byl rád, že si rukama zakrývá obličej. Ne kvůli jizvě, ale protože jí to dodávalo dívčího vzezření, když nebyla hlava vidět. Špendlík, který držel ramínko šatů, se v mastném světle třpytil.
"Zhasni a zamkni. Ukradne tamten něco?"
"Ne," zašeptala.
"Tak jdi zhasnout."
Neodtáhla ruce, dokud se neocitla za jeho zády, a pak zhasla lampy jednu po druhé, stahovala knoty a sfukovala plameny, až zhasly. Potom ho potmě vzala za ruku, a ruka byla teplá. Odvedla ho nahoru. Žádné světlo nepřekáželo jejich činu.

VI
Ukroutil potmě cigarety, pak je zapálil a jednu jí podal. V pokoji se držela její vůně, připomínala čerstvé šeříky, dojemné. Přebíjel ji pach pouště, mrzačil ji. Byl jako pach moře. Uvědomil si, že se pouště, která na něj vpředu čeká, bojí.
"Jmenuje se Nort," řekla. Hlas neměla o nic uhlazenější. "Prostě Nort. Umřel."
Pistolník čekal.
"Dotkl se ho Bůh."
Pistolník řekl: "Nikdy jsem Ho neviděl."
"Byl tady, co se pamatuju - myslím Nort, ne Bůh." Trhaně se zasmála do tmy. "Nějakou dobu provozoval hovnocuc. Začal pít. Začal čichat trávu. Pak ji kouřil. Začali za ním běhat kluci, posílali na něj psy. Nosil staré zelené kalhoty, které smrděly. Rozumíš?"
"Ano."
"Začal ji žvýkat. Nakonec jenom seděl a nic nejedl. Možná si představoval, že je král. Ti kluci byli třeba šašci a psi jeho princové."
"Ano."
"Umřel rovnou před hospodou," řekla. "Přidupal sem po chodníku - boty se mu neprošoupaly, byly to stavbařské boty - a kluky a psy měl v patách. Vypadal jako chuchvalec pomačkaných drátěných věšáků. V očích mu byly vidět pekelné ohně, ale pořád se usmíval, měl úsměv, jaký se vyřezává do tykve v předvečer Všech svatých. Byla z něj cítit hlína a hniloba a tráva. Tekla mu z koutků úst jako zelená krev. Myslím, že chtěl jít dovnitř a poslouchat Sheba, jak hraje na klavír. A přímo před dveřma se zastavil a zvedl hlavu. Viděla jsem na něj a napadlo mě, že zaslechl dostavník, i když žádný neměl přijet. Potom se pozvracel, bylo to černé a plné krve. Vylítlo to z něj těmi vyšklebenými zuby jako splašky kanálovou mříží. Před tím puchem by každý nejradši vzal nohy na ramena. Zvedl ruce a prostě se poroučel. To bylo všechno. Umřel s tím šklebem na obličeji, ve vlastních zvratcích."
Ležela vedle něj a třásla se. Vítr venku dál kvílel a kdesi v dálce, jako ze sna, bouchaly dveře. Ve zdech běhaly myši. Pistolník si maně pomyslel, že je to ve městě zřejmě jediné místo natolik bohaté, že může živit myši. Položil jí ruku na břicho a žena sebou prudce škubla, pak se uvolnila.
"Muž v černém," řekl.
"Ty nedáš pokoj, dokud to nedostaneš, co?"
"Ano."
"Tak dobře. Povím ti o něm." Chytila jeho dlaň do obou rukou a vyprávěla.

VII
Přišel pozdě odpoledne stejného dne, kdy umřel Nort, a vítr se zvedal a strhával s sebou svrchní vrstvu půdy, hnal před sebou mračna štěrku a cestou vytrhával a drtil kukuřici. Kennerly zavřel stáj na zámek a zbylých pár obchodníků

zabednilo okna a zatarasilo okenice prkny. Nebe získalo žlutou barvu zralého sýra a mračna po něm letěla, jako by v poušti, nad kterou předtím pobývaly, zahlédly něco strašného.
Přijel v rozhrkaném povozu s kusem plachtoviny nataženým přes sedadlo. Sledovali ho, jak přijíždí, a starý Kennerly, který ležel u okna s lahví v jedné ruce a s měkkým horkým levým prsem své druhé nejstarší dcery v druhé ruce, se rozhodl, že nebude doma, jestli ten chlap zaklepe.
Ale muž v černém projel kolem, aniž hnědce, která mu táhla povoz, přitáhl opratě, a roztočená kola vířila prach, jehož se dychtivě chápal vítr. Možná to byl kněz nebo mnich; měl na sobě černou sutanu, celou zaprášenou, a na hlavě volnou kapuci, která mu stínila tvář. Kapuce se nadouvala a plácala. Pod okrajem sutany vykukovaly těžké boty s přezkami a hranatou špičkou.
Zastavil před Shebovou hospodou a uvázal tam koně, který sklonil hlavu a zafrkal do země. Vzadu na povozu odepnul chlopeň plachty, našel odřenou sedlovou brašnu, přehodil si ji přes rameno a prošel lítačkami dovnitř.
Alice ho zvědavě pozorovala, ale nezdálo se, že by si jeho příchodu všiml ještě někdo. Ostatní byli opilí, jak zákon káže. Sheb hrál metodistické chvalozpěvy v rytmu ragtime a mrzutí povaleči, kteří přišli brzo, aby se vyhnuli bouři a drželi u Norta stráž, chraptivě zpívali. Sheb, opilý skoro k hranici vnímání, omámený a nadržený vlastní dosud trvající existencí, hrál s hektickou rychlostí a ruce se mu míhaly jako členky stavu.
Hlasy skřípaly a hulákaly, vítr sice nepřehlušily, ale chvílemi mu aspoň konkurovaly. Zachariáš v rohu přehodil Amy Feldonové sukně přes hlavu a maloval jí na kolena znamení zvěrokruhu. Několik dalších žen kroužilo kolem. Zdálo se, že na všech spočívá žhoucí zář. Kalné bouřkové světlo, jež sem prosakovalo lítačkami, se jim jakoby vysmívalo.
Nort ležel na dvou sražených stolech uprostřed nálevny. Jeho boty tvořily mystické V. Dolní čelist mu ochable visela, ale aspoň mu kdosi zatlačil oči a položil na ně plíšky. Ruce měl složeny na hrudi, výhonek ďáblovy trávy zastrčený mezi prsty. Páchl jako jed.
Muž v černém si stáhl kapuci a přišel k baru. Alice ho pozorovala, cítila úzkost promísenou se známým chtíčem, který se v ní tajil. Muž neměl na sobě žádný náboženský znak, ale to nic neznamenalo.
"Whisky," řekl. Hlas měl tichý a příjemný. "Dobrou whisky."
Sáhla pod pult a vytáhla láhev Staru. Mohla ho odbýt místním bolehlavem, ale neudělala to. Nalévala mu a muž v černém ji pozoroval. Oči měl veliké, světélkovaly mu. Stíny byly příliš husté na to, aby rozeznala barvu očí. Chtíč zesílil. Za ní se dál neztenčenou měrou rozléhalo hulákání a hýkání. Sheb, ten bezcenný eunuch, hrál o křesťanském vojsku a kdosi přesvědčil tetu Mill, aby zpívala. Její hlas, drsný a pronikavý, prořízl všechen ten randál jako tupá sekera telecí mozek.
"Hej, Allie!"
Odešla obsluhovat, podrážděná cizincovým mlčením, podrážděná jeho očima nezřetelné barvy a svým vlastním neklidným klínem. Bála se svých potřeb. Byly nevypočitatelné a nedokázala je ovládat. Možná byly předzvěstí změny, která by zase byla předzvěstí počínajícího stáří - období, které bylo v Tullu obvykle krátké a trpké jako zimní západ slunce.
Točila pivo, dokud nebyl sud prázdný, pak narazila další. Měla dost rozumu, aby o to nežádala Sheba; přiběhl by sice ochotně jako pes, kterým vlastně byl, ale buď by si urazil prsty, nebo by se pivo rozprsklo všemi směry. Cizinec na ni upíral oči, když tu práci vykonávala; cítila je.
"Je tu plno," prohodil, když se vrátila. Svého nápoje neupil, jenom převaloval skleničku mezi dlaněmi, aby ji zahřál.
"Drží stráž u mrtvého," řekla.
"Všiml jsem si zesnulého."
"Jsou to burani," řekla náhle nenávistně. "Všichni jsou to burani."
"Vzrušuje je to. Tamten je mrtvý. Oni ne."
"Vytírali si s ním prdel, když byl naživu. Není správné, že si s ním vytírají prdel i teď. Je to..." Nedořekla, nedokázala vyjádřit, co to je a jak je to urážlivé.
"Pojídač trávy?"
"Ano! Co jiného měl?"
Mluvila vyčítavým tónem, ale cizinec nesklopil oči a ona cítila, jak se jí do tváří vehnala krev. "Promiňte. Jste kněz? Tohle vás musí pobuřovat."
"Nejsem a nepobuřuje." Čistým pohybem do sebe obrátil whisky, ani se nezašklebil. "Ještě jednu, prosím."
"Nejdřív musím vidět, jakou barvu mají vaše peníze. Je mi líto."
"To nemusí."
Položil na pult hrubou stříbrnou minci, tlustou na jednom okraji, tenkou na druhém, a ona řekla, stejně jako to řekne později: "Na tohle nemám drobné nazpátek."
Zavrtěl hlavou na znamení, že to není důležité, a nepřítomně se díval, zatímco mu nalévala.
"Projíždíte?" zeptala se.
Dlouho neodpovídal a ona se zrovna chystala otázku zopakovat, když cizinec netrpělivě zavrtěl hlavou. "Neplácejte hlouposti. Jste tady v přítomnosti smrti."
Škubla sebou, raněná a užaslá, a její první myšlenkou bylo, že jí o své svatosti lhal, aby ji vyzkoušel.
"Přece jste se o něj starala," pokračoval nevzrušeně. "Nebo ne?"
"O koho? O Norta?" zasmála se jakoby povýšeně, aby zakryla rozpaky. "Myslím, že byste měl -"
"Máte měkké srdce a trochu se bojíte," pokračoval, "a on žil z trávy, ohlížel se už ze zadních dveří pekla. A teď je tu, a ty dveře se už přibouchly, a vy si myslíte, že se neotevřou, dokud nepřijde čas, abyste jimi prošla i vy, že?"
"Co je, jste opilý?"
"Pan Norton je mrtvý," protáhl muž v černém cynicky. "Mrtvý jako každý jiný. Mrtvý jako vy nebo kdokoli jiný."

"Vypadněte z mý hospody." Cítila, jak se v ní napružil hnus a odpor, ale z břicha jí stejně pořád vyzařovalo to teplo.
"Jen klid," tišil ji měkce. "To nic. Počkejte. Jen chvilku počkejte."
Ty oči byly modré. Najednou měla myšlenky lehoučké, jako by si vzala drogu.
"Vidíte?" zeptal se jí. "Vidíte?"
Beze slova kývla a on se hlasitě zasmál - byl to příjemný, silný, ryzí smích, při kterém se všechny hlavy otočily. Obrátil se k nim čelem, díky jakési neznámé alchymii se stal náhle středem pozornosti. Teta Mill zakolísala a zmlkla, takže nakřáplý vysoký tón zůstal viset ztraceně ve vzduchu. Sheb hmátl na klávesnici vedle a zarazil se. Nervózně se dívali na cizince. Písek bubnoval do stěn hospody.
Ticho se protahovalo, odvíjelo se jako nit. Dech jí vázl v krku, podívala se dolů a uviděla, že si pod barem tiskne obě ruce k břichu. Všichni se dívali na něj a on se díval na ně. Potom mu znovu z hrdla vytryskl smích, silný, sytý, volný. Ale nikdo neměl chuť smát se s ním.
"Ukážu vám zázrak!" křikl na ně. Ale oni ho jen pozorovali jako poslušné děti na kouzelnickém představení, na které jsou příliš staré, než aby mu uvěřily.
Muž v černém vskočil dopředu a teta Mill se od něj odtáhla. Široce se usmál a plácl ji po velikém břichu. Mimoděk vyjekla a muž v černém zvrátil hlavu.
"Už je to lepší, ne?"
Teta Mill se znovu uchechtla, ale najednou začala vzlykat a poslepu utekla dveřmi ven. Ostatní se za ní mlčky dívali.
Bouře začínala; venku se jeden za druhým míhaly stíny, roztahovaly se po bílé nesmírnosti nebe a zase z ní mizely.
Jakýsi muž poblíž klavíru se zapomenutým pivem v ruce se sténavě zasmál.
Muž v černém stanul nad Nortem a usmál se na něj. Vítr zavyl, zakřičel a zaburácel. Cosi velikého udeřilo do stěny hospody a odrachotilo to pryč. Jeden z mužů u baru se odtrhl a odešel vratkým, groteskním krokem. Najednou suše zapraskala kanonáda hromu.
"Dobrá, dobrá," smál se muž v černém. "Pustíme se do toho."
Začal plivat Nortovi na obličej, pečlivě při tom mířil. Sliny se zaleskly Nortovi na čele, perlivě stékaly po hladké špičce nosu.
Její ruce pod barem pracovaly rychleji.
Sheb se zasmál jako blázen a zlomil se v pase. Začal vykašlávat hleny, veliké a lepivé žvance, a nechal je vyletovat z úst. Muž v černém pochvalně zařval a poplácal ho po zádech. Sheb se široce usmál, až mu blýskl zlatý zub.
Někteří utekli. Ostatní se shlukli v řídkém kruhu kolem Norta. Jeho tvář a laloky zvrásněného krku a horní část hrudi se leskly tekutinou - tekutinou tak vzácnou v tomto suchém kraji. A najednou to přestalo, jako na znamení. Bylo slyšet jen trhané, těžké oddechování.
Muž v černém se najednou vrhl střemhlavým, plavným skokem přes tělo. Vypadalo to pěkně, jako když vytryskne voda. Dopadl na ruce, v obratu vyskočil na nohy, zasmál se a provedl stejný skok zpět. Jeden divák se zapomněl a roztleskal se, ale najednou ucouvl, oči zamžené hrůzou. Poslintal si ruku přimáčknutou k ústům a utekl ke dveřím.
Nort sebou škubl, když přes něj muž v černém skočil potřetí.
Z kruhu diváků se ozval jakýsi zvuk - zamručení - a pak na ně zase padlo ticho. Muž v černém zvrátil hlavu a zavyl. Hrudník se mu pohyboval rychlými, mělkými pohyby, jak rytmicky nabíral vzduch. Začal skákat sem a tam v rychlejším tempu, proudil nad Nortovým tělem jako voda přelévaná z jedné sklenice do druhé. V nálevně bylo slyšet jenom jeho sípavý namáhavý dech a sílící hukot bouře.
Nort se zhluboka, sípavě nadechl. Ruce mu zaškubaly a bezcílně zabubnovaly po stole. Sheb zaječel a utekl. Jedna žena vyběhla za ním.
Muž v černém skočil ještě jednou, dvakrát, třikrát. Celé tělo zemřelého teď vibrovalo, chvělo se, trhalo sebou a škubalo se. V dusivým vlnách se z něj zvedal puch hniloby, výkalů a rozkladu. Oči se otevřely.
Alice cítila, jak ji nohy nesou zpátky. Narazila do zrcadla, až se zatřáslo, a ovládla ji čirá panika. Bezhlavě vyběhla pryč.
"Dal jsem vám ho," zavolal za ní muž v černém mezi prudkým oddychováním. "Teď můžete klidně spát. Ani tohle není nezvratné. Ale je to... tak... zatraceně... zábavné!" A znovu se rozesmál. A ten smích ji provázel celou dobu, co vybíhala nahoru, dokud za sebou nezabouchla dveře ke třem pokojům nad barem a nezastrčila závoru.
Pak se u dveří začala hihňat, až se houpala v kyčlích. Hihňání přešlo do kvílivého nářku, který se smísil s větrem.
Dole v nálevně Nort nevšímavě vyšel ven do bouře, aby si natrhal trochu trávy. Muž v černém, teď už jediný host v baru, se za ním díval a stále se usmíval.
Když se pak Alice večer donutila sejít dolů s lampou v jedné ruce a těžkým polenem v druhé, muž v černém byl dočista pryč, i s povozem. Ale byl tam Nort, seděl u stolu u dveří, jako by se vůbec nic nezměnilo. Páchl trávou, ale ne tak silně, jak čekala.
Pohlédl na ni a váhavě se usmál. "Ahoj, Allie."
"Ahoj, Norte." Odložila poleno a začala rozsvěcet lampy, ale neotáčela se k němu zády.
"Dotkl se mě Bůh," pravil najednou. "Už nikdy neumřu. Říkal to. Slíbil to."
"To je pěkné, Norte." Louč, kterou držela v ruce, jí vypadla z roztřesených prstů, tak ji zvedla.
"Rád bych přestal žvýkat trávu," pokračoval. "Už mi nechutná. Zdá se mi, že pro člověka, kterého se dotkl Bůh, není správné, aby žvýkal trávu."
"Tak proč nepřestaneš?"
Polekala se vlastního vzteku natolik, že se na něj podívala znovu spíš jako na člověka než na pekelný zázrak. Uviděla smutného tvora, jen zpola zfetovaného, který vypadal zahanbeně jako zpráskaný pes. Už se ho nemohla bát.
"Třesu se," řekl. "A chci ji. Nemůžu přestat. Allie, tys byla na mě vždycky tak hodná -" Rozbrečel se. "Nedokážu se ani přestat pochcávat."

Pomalu došla ke stolu a tam zaváhala, celá nejistá.
"Mohl zařídit, abych ji nechtěl," brečel. "Mohl to udělat, když mě dokázal zase oživit. Nestěžuju si... nechci si stěžovat..." Uštvaně se rozhlédl a zašeptal: "Prý by mě mohl srazit do nicoty, kdybych si stěžoval."
"Možná je to vtip. Vypadal, že má docela smysl pro humor."
Nort vytáhl ze záňadří košile váček a vytáhl hrst trávy. Bezmyšlenkovitě mu ji vyrazila, ale pak rukou ucukla, celá se zhrozila.
"Nemůžu si pomoct, Allie, nemůžu -" A namáhavě se shýbl pro váček. Mohla ho zarazit, ale nepokusila se o to. Vrátila se k lampám, unavená, sotva noc začala. Ale ten večer nikdo nepřišel kromě starého Kennerlyho, který všechno propásl. Nezdálo se, že by ho nějak překvapilo, že zase vidí Norta. Poručil si pivo, zeptal se, kde je Sheb, a poplácal ji. Dalšího dne bylo téměř vše při starém, ale žádní kluci už za Nortem neběhali. Teprve následujícího dne začali na něj znovu hvízdat. Život se vrátil zase do svých příjemných kolejí. Děti posbíraly vytrhanou kukuřici a týden po Nortově vzkříšení ji uprostřed ulice spálily. Oheň na chvilku jasně zaplál a většina štamgastů vyšla nebo se vypotácela ven, aby se podívala. Vypadali primitivně. Obličeje se jim jako by vznášely mezi plameny a ledově ostrým jasem nebem. Allie je pozorovala a najednou pocítila osten zoufalství nad smutnými časy, které přišly na svět. Všechno se rozklížilo. Pranic už nedrželo pohromadě. Nikdy neviděla oceán a ani ho neuvidí.
"Kdybych měla kuráž," zamumlala, "kdybych měla kuráž, kuráž, kuráž..."
Nort zvedl hlavu, když uslyšel její hlas, a usmál se na ni prázdným úsměvem z pekla. Neměla žádnou kuráž. Jenom jeden bar a jednu jizvu.
Oheň rychle shořel a zákazníci se vrátili dovnitř. Začala do sebe lít whisky značky Star, a do půlnoci se namol opila.

VIII
Přestala vyprávět, a když hned nic neříkal, napadlo ji nejdřív, že ho její příběh uspal. Sama začala dřímat, když se zeptal:
"To je všechno?"
"Ano. To je všechno. Je moc pozdě."
"Hm." Balil si další cigaretu.
"Nedrob mi ten svůj tabák do postele," ozvala se ostřeji, než zamýšlela.
"Neboj se."
Znovu ticho. Žhavý konec cigarety se rozsvěcel a pohasínal.
"Ráno odjedeš," prohodila otupěle.
"Měl bych. Myslím, že mi tu nastražil past."
"Nechoď," řekla.
"Uvidíme."
Otočil se na bok, zády k ní, ale ona se uklidnila. Zůstane. Začala dřímat.
Než usnula docela, vzpomněla si znovu, jak ho oslovil Nort tou divnou řečí. Nevšimla si, že by muž vedle ní předtím nebo potom projevil cit. Dokonce i jeho milování se odbývalo mlčky a jenom nakonec mu zhrubl dech a pak se na chvilku zastavil. Vypadal, jako by pocházel z pohádky nebo z mýtu, poslední svého rodu na celém světě, který píše poslední stránku své knihy. Na tom nezáleželo. Nějakou dobu se zdrží. Zítra bude dost času na přemýšlení, nebo pozítří. Usnula.

IX
Ráno mu uvařila kukuřičnou kaši, kterou beze slova snědl. Strkal si ji do úst, aniž na Alici pomyslel, a sotva ji vnímal. Věděl, že by měl jít. Každou minutou, kterou tu proseděl, se muž v černém víc a víc vzdaloval - nejspíš už je v poušti. Jeho stopy mířily neochvějně na jih.
"Máš tu nějakou mapu?" zeptal se najednou a zvedl hlavu.
"Města?" zasmála se. "Není tak velké, aby potřebovalo mapu."
"Ne. Toho, co je na jih odtud."
Úsměv jí pohasl. "Poušť. Jenom poušť. Myslela jsem, že chvíli zůstaneš."
"Co je na jih od pouště?"
"Jak to mám vědět? Nikdo ji nepřešel. Nikdo to nezkusil, co jsem tady." Otřela si ruce o zástěru, vzala chňapku a vlila hrnec ohřáté vody do dřezu, voda cákla a začala z ní stoupat pára.
Vstal.
"Kam jdeš?" Uslyšela ve svém hlase pronikavý tón strachu, za který se nenáviděla.
"Do stájí. Jestli to někdo bude vědět, tak je to ten podkoní." Položil jí ruce na ramena. Ruce byly teplé. "A podívat se na mezka. Jestli tu zůstanu, měl by se o něj podkoní postarat. Pro ten den, kdy půjdu."
Ale ještě ne. Podívala se na něj. "Dej si na toho Kennerlyho pozor. Jestli nic neví, tak si to vymyslí."
Když odešel, otočila se k dřezu a pocítila horký, teplý proud slz vděčnosti.
Kennerly byl bezzubý, nepříjemný a obdařený spoustou dcer. Dvě odrostlejší vykukovaly na pistolníka z uprášených stínů chléva. V hlíně se spokojeně hrabala malá holka. Jedna už velká, světlovlasá, špinavá a smyslná ho zvědavě a zamyšleně pozorovala a při tom čerpala vodu sténající pumpou vedle stavení.
Podkoní se s ním setkal v půli cesty mezi dveřmi do svého podniku a ulicí. Jeho způsoby kolísaly mezi nepřátelstvím a zbabělou podlézavostí - jako mladý vořešek, kterého často kopou.
"Je o něj postaráno," řekl a dřív, než stačil pistolník odpovědět, otočil se Kennerly k dceři: "Ty běž dovnitř, Soobie! Okamžitě běž sakra dovnitř!"
Soobie zamračeně odtáhla vědro ke kůlně přistavěné k chlévu.

"Asi jsi mluvil o mém mezkovi," řekl pistolník.
"Ano, pane. Neviděl jsem mezka už hezkej čas. Byly doby, kdy jich spousty volně běhalo, ale svět už je jinde. Neviděl jsem nic kromě pár volů a dostavníkových koní a... Soobie, že tě seřežu, prokrista!"
"Nekoušu," řekl pistolník mírně.
Kennerly se trochu přikrčil. "Na vás jsem nepomyslel. Ne, na vás jsem nepomyslel." Nejistě se usmál. "Je prostě od přírody hloupá. Má v sobě čerta. Je divoká." Oči mu potemněly. "Blíží se Poslední doba," pane. "Víte, co se píše v Bibli. Děti nebudou poslouchat své rodiče a mor postihne zástupy."
Pistolník přikývl, pak ukázal na jih. "Co je tam?"
Kennerly se znovu usmál, až ukázal dásně a pár přátelských zažloutlých zubů. "Osadníci. Tráva. Poušť. Co jiného?"
Uchechtl se a očima si chladně měřil pistolníka.
"Jak velká je ta poušť?"
"Velká." Kennerly se donutil zvážnět. "Možná tři sta mil. Možná tisíc. To nedokážu říct, pane. Není tam nic, jenom ďáblova tráva a možná démoni. Šel tamtudy ten druhý chlap. Ten, co dal do kupy Nortyho, když mu bylo mizerně."
"Mizerně? Slyšel jsem, že byl mrtvý."
Kennedy se nepřestával zubit. "No jo, no jo. Možná. Ale už jsme přece velcí chlapi, ne?"
"Ale na démony věříš."
Kennerly se zatvářil uraženě. "To je něco úplně jinýho."
Pistolník si sundal klobouk a otřel si čelo. Slunce pálilo, neoblomně pražilo. Kennerly vypadal, že si toho nevšímá. V řídkém stínu u stáje si malá holčička vážně rozmazávala špínu po obličeji.
"Ty nevíš, co je za pouští?"
Kennerly pokrčil rameny. "Něco nejspíš jo. Před padesáti lety přes ni jezdil dostavník. Říkal to můj tatík. Říkával, že jsou tam hory. Jiní říkají oceán... zelenej oceán plnej příšer. A další říkají, že tam končí svět. Že tam není nic, jenom světlo, ze kterýho člověk oslepne, a Boží tvář s otevřenými ústy, co lidi sežerou."
"Žvást," řekl pistolník stroze.
"No jistě," vykřikl Kennerly vesele. Znovu se přikrčil, plný nenávisti, strachu, touhy zavděčit se.
"Postaráš se o mého mezka." Hodil Kennerlymu další minci, kterou Kennerly v letu chytil.
"Jistě. Zdržíte se chvíli?"
"Možná."
"Ta Allie umí být moc milá, když chce, co?"
"Říkal jsi něco?" zeptal se pistolník nepřítomně.
Kennerlymu najednou zasvítily oči hrůzou, jako když dvojice měsíců se přehoupne přes obzor. "Ne, pane, ani slovíčko. A je mi líto, jestli jo." Zahlédl Soobie, vyklánějící se z okna, a obořil se na ni. "Já tě okamžitě seřežu, ty malá flundro! Pro Krista pána! Já tě-"
Pistolník odešel, všiml si, že Kennerly se po něm obrátil a dívá se za ním, uvědomil si, že by se mohl rychle otočit a postřehnout ve tváři podkoního nějaký pravdivý a neskrývaný pocit. Nechal to být. Bylo horko. Jediné, co bylo na poušti jisté, byla její velikost. A v tomhle městečku ještě všechno neskončilo. Ještě ne.

XI

Leželi v posteli, když Sheb rozkopl dveře a vtrhl dovnitř s nožem v ruce.
Byly to už čtyři dny a ty uplynuly jako mávnutím proutku. Jedl. Spal. Užíval sexu s Allie. Zjistil, že Allie umí hrát na housle, a přiměl ji, aby mu zahrála. Seděla v mléčném světle za úsvitu u okna, byl vidět jen její profil, a cosi nejistě hrála, a mohlo to být dobré, kdyby měla větší praxi. Začal k ní cítit stále větší (ale podivně nepřítomnou) náklonnost, a napadlo ho, že tohle je možná ta past, kterou po sobě zanechal muž v černém. Četl si otrhané staré časopisy, vyschlé na troud a s vybledlými obrázky. O všem přemýšlel jen velmi málo.
Neslyšel malého klavíristu přicházet - reflexy mu ochably. Na tom taky moc nezáleželo, i když v jiném čase a na jiném místě by ho to pořádně vyděsilo.
Allie byla nahá, pokrývku staženou pod prsa, a chystali se k milování.
"Prosím," říkala. "Jako předtím, chci to, chci -"
Dveře se rozletěly a klavírista se směšně, přihrble rozběhl za sluncem. Allie nevykřikla, i když Sheb držel v ruce osmipalcový řezbářský nůž. Sheb vydával jakési zvuky, neartikulované blábolení. Znělo to, jako když se člověk topí ve vědru bahna. Sliny létaly. Vedl úder oběma rukama, ale pistolník ho chytil za zápěstí a ruce stočil. Nůž odletěl stranou. Sheb pronikavě zakřičel jako zrezivělá vrata. Ruce se mu zatřepetaly jako marionetě, protože měl obě zápěstí zlomená. Vítr zaskřípal o okno. Zrcadlo, které měla Allie na stěně, trochu zakalené a pokřivené, odráželo pokoj.
"Byla moje!" brečel. "Nejdřív byla moje! Moje!"
Allie se na něj podívala a vstala z postele. Vzala si župan a pistolník pocítil chvilkový soucit s mužem, který se musel dívat, jak mu uniká to, co kdysi měl. Byl to prostě malý človíček a bez síly.
"Bylo to kvůli tobě!" vzlykal Sheb. "Jenom kvůli tobě, Allie. Nejdřív jsi byla ty a to všechno bylo kvůli tobě. Já - ach, Pane Bože, Pane Bože -" Slova se ztratila v záchvatu nesrozumitelného blábolení a nakonec v pláči. Kýval se dopředu a dozadu a držel si zlomená zápěstí na břiše.
"Ššš, ššš. Podívám se." Klekla si vedle něj. "Zlomené. Shebe, ty pitomče. Copak jsi nevěděl, že jsi nikdy neměl sílu?"
Pomohla mu vstát. Pokusil se zvednout ruce k obličeji, ale neposlouchaly, a tak brečel s nezakrytou tváří. "Pojď sem ke stolu a já se podívám, co se dá dělat."
Odvedla ho ke stolu a dala mu dlahy z třísek na podpal. Potichu a unaveně brečel, a pak bez ohlédnutí odešel.
Vrátila se do postele. "Kde jsme to byli?"

"Ne," řekl.
Trpělivě řekla: "Věděl jsi o tom. Nedá se už nic dělat. Co zbývá?" Pohladila ho po rameni. "Jenom jsem ráda, že jsi tak silný."
"Teď ne," řekl dušené.
"Můžu ti dodat sílu -"
"Ne," odmítl. "To nemůžeš."

XII
Příští večer bylo v hospodě zavřeno. V Tullu drželi něco jako sabat. Pistolník šel do maličkého, nahnutého kostelíka u hřbitova, zatímco Allie umývala stoly silnou dezinfekcí a oplachovala cylindry petrolejek mýdlovou vodou.
Padlo podivné fialové šero a kostel, osvětlený zevnitř, vypadal od cesty skoro jako vysoká pec.
"Já nejdu," prohlásila Allie stroze. "Ta ženská, která káže, má jakési jedovaté náboženství. Ať si tam chodí poctiví občané."
Stál v chodbě, skrytý ve stínu, a díval se dovnitř. Lavice byly pryč a věřící stáli (viděl Kennerlyho s jeho rodem; Castnera, majitele chudičkého městského tržiště se sypkým zbožím, a jeho prdelatou ženu; pár štamgastů z hospody; pár "městek", které ještě neviděl; a kupodivu i Sheba). Neuměle, a capella zpívali. Zvědavě se díval na obrovitou ženu u pulpitu. Allie mu říkala: "Žije sama, sotva vychází ven. Jenom v neděli přiloží pod ten svůj pekelný oheň. Jmenuje se Sylvia Pittstonová. Je bláznivá, ale čiší z ní cosi zlého. Jim se to tak líbí. Vyhovuje jim to."
Ta žena se dala jen těžko popsat. Prsa jako násypy. Mohutný pilíř krku završený pastově bílým měsícem obličeje, ve kterém mrkaly oči tak velké a temné, že vypadaly jako bezedná jezera. Vlasy měly krásně sytou hnědou barvu a byly navršené na hlavě v ledabylém, neupraveném uzlu sepnutém jehlicí velikou jako rozen. Na sobě měla šaty, které vypadaly ušité z plachtoviny. Paže, které držely knihu hymnů, vypadaly jako špalky. Pleť měla smetanově bílou, hladkou, líbeznou. Napadlo ho, že určitě váží aspoň sto padesát kilo. Najednou na ni pocítil žhavou chuť, až se roztřásl, a tak otočil hlavu a podíval se jinam.

"Sejdeme se u řeky,
krásné, krásné řeky,
sejdeme se u řeky,
která protéká královstvím Božím."

Poslední tón sboru dozněl a chvíli bylo slyšet jen pokašlávání a šoupání nohou.
Čekala. Když se uklidnili, rozpřáhla nad nimi ruce, jako by jim žehnala. Bylo to gesto vyvolávající vzpomínky.
"Moji drazí bratříčci a sestřičky v Kristu."
Byla to strašidelná věta. Pistolníka se na chvíli zmocnila nostalgie smíšená se strachem, spojené přízračným pocitem déja vu - pomyslel si: O tom se mi zdálo. Kdy? Vytřásl tu myšlenku z hlavy. Posluchači - bylo jich asi pětadvacet - ztichli docela.
"Tématem naší meditace dnes večer je Pokušitel." Hlas měla sladký, melodický, promlouvala dobře cvičeným sopránem.
Posluchačstvem projel záchvěv neklidu.
"Mám pocit," řekla Sylvia Pittstonová přemítavě, "mám pocit, jako bych všechny v bibli znala osobně. Za posledních pět let jsem zničila pět biblí, tak často jsem je četla, a před tím jich bylo bezpočet. Miluji ten příběh a miluji postavy toho příběhu. Šla jsem s Danielem ruku v ruce do jámy lvové. Stála jsem u Davida, když ho pokoušela Betsabé koupající se v rybníce. Byla jsem v rozžhavené peci se Šadrakem, Méšakem a Abed-negem. Pobila jsem dva tisíce Filištínských se Samsonem a byla jsem oslepena se svatým Pavlem na cestě do Damašku. Plakala jsem s Marií na Golgotě."
Posluchači tiše povzdechli.
"Znala jsem je a milovala. Je jenom jedna - jedna -" zvedla prst, "- jenom jediná postava v největším ze všech dramat, kterou neznám. Jenom jedna, která stojí stranou s tváří ve stínu. Jenom jedna, která roztřese mé tělo a ducha oslabí. Bojím se ho. Neznám jeho mysl a bojím se ho. Bojím se Pokušitele."
Další vzdech. Jedna z žen si zakryla rukou ústa, jako by chtěla zastavit výkřik, a kývala se, kývala.
"Pokušitel, který přišel k Evě jako had, plaze se po břiše usmíval se a kroutil. Pokušitel, který vkročil mezi děti Izraele, zatímco Mojžíš byl na hoře, který je přemluvil, aby si vyrobili zlatou modlu, zlaté tele, a to uctívali sprostotou a smilstvem."
Sténání, přikyvování.
"Pokušitel! Stál na balkóně s Jezabel a díval se, jak král Achab s křikem propadá smrti, a usmíval se s ní, když se psi seběhli a chlemtali jeho krev. Ach, bratříčci a sestřičky, dejte si pozor na Pokušitele."
"Ano, ó Ježíši -" To pronesl muž, kterého si pistolník všiml jako prvního, když vstupoval do města, ten se slaměným kloboukem.
"Je tu stále, bratři a sestry. Ale neznám jeho smýšlení. Ani vy neznáte jeho smýšlení. Kdo by mohl rozumět ohavné temnotě, která se tam svíjí, pýše podobné pilířům, obřímu rouhání, posměšnému šklebu? A šílenství! Nesmírnému, překotně drmolícímu šílenství, které kráčí a plazí se a prosmykává se nejohavnějšími tužbami a chtíčem lidí?"
"Ó Ježíši Spasiteli -"
"Byl to on, kdo zavedl našeho Pána na horu -"
‚Ano -"
"Byl to on, kdo ho pokoušel a ukázal mu celý svět a světská potěšení -"

"Anoooo -"
"Je to on, kdo se vrátí, až přijdou na svět Poslední časy.... a ty se už blíží, bratři a sestry, copak to necítíte?"
"Anoooo -"
Farníci se kývali a vzlykali a proměnili se v moře; zdálo se, že ta žena ukazuje na všechny z nich a přitom na nikoho.
"Je to on, kdo se vrátí jako Antikrist, aby odvedl lidi do planoucích útrob pekelných, ke krvavému konci hříšnosti, až hvězda zvaná Pelyněk zaplane na nebi a orel rozsápe útroby dětí a lůna žen porodí příšery a díla lidských rukou se promění v krev -"
"Achhh -"
"Ach, Bože -"
"Óóó -"
Jedna žena padla na podlahu, nohama udeřila do dřeva. Jeden střevíc jí odletěl.
"Je to on, kdo stojí za každým tělesným potěšením... on! Pokušitel!"
"Ano, Pane!"
Jeden muž padl na kolena s hlavou sevřenou v dlaních a brečel.
"Když si dáváte skleničku, kdo drží láhev?"
"Pokušitel!"
"Když si sednete ke karetnímu stolku, kdo otáčí karty?"
"Pokušitel!"
"Když se oddáváte prostopášnosti v mase jiného těla, když se sami znečistíte, komu prodáváte svou duši?"
"Po-"
"Po-"
"Ach, Ježíši... Ach -"
"- pokušiteli -"
"Áá… áá... á..."
"A kdo to je?" Křičela (ale uvnitř byla klidná, pistolník cítil její klid, umění ovládat, mistrovství, nadvládu. Najednou si s hrůzou a dokonalou jistotou pomyslel: nechal v ní démona. Je poznamenaná. Bez ohledu na strach jím projel horký záblesk pohlavní touhy).
Muž, který si držel hlavu v dlaních, se svalil dopředu.
"Jsem v pekle!" zakřičel na ni od země. Tvář se mu křivila a vlnila, jako by se mu pod kůží plazili hadi. "Smilnil jsem! Hazardně jsem hrál! Čichal trávu! Hřešil jsem -" Hlas mu vystoupal až k nebesům v příšerném, hysterickém kvilu, ve kterém se slova ztrácela. Držel si hlavu, jako by mu měla každou chvíli puknout jako přezrálý meloun.
Posluchači se utišili jako na dané znamení, ztuhli v napůl erotických extatických pózách.
Sylvia Pittstonová sáhla dolů a popadla ho za hlavu. Mužův nářek utichal, když se její prsty, silné a bílé, neposkvrněné a jemné, probíraly jeho vlasy. Němě k ní vzhlížel.
"Kdo byl s tebou, když jsi hřešil?" zeptala se. Její oči pohlížely do jeho, tak hluboké, tak mírné, tak chladné, že by se v nich dalo utopit.
"Po- pokušitel."
"Nazývaný jak?"
"Nazývaný Satan." Ostrý šepot.
"Zřekneš se ho?"
Dychtivě: "Ano! Ano! Ach, Ježíši můj Spasiteli!"
Zakývala jeho hlavou; hleděl na ni tupým, lesklým zrakem fanatika. "Kdyby prošel těmi dveřmi -" ukázala prudce prstem do stínů chodby, kde stál pistolník, "- zřekneš se ho tváří v tvář?"
"Přísahám na matčino jméno!"
"Věříš ve věčnou Ježíšovu lásku?"
Rozplakal se. "Kurva že jo -"
"Odpouští ti to, Jonsone."
"Chvála Pánu," plakal stále Jonson.
"Vím, že ti odpouští, stejně jako vím, že vykáže nekajícné ze svých paláců do věčně hořící temnoty."
"Chvalme Boha." Farníci se uvolnili, vážně promlouvali.
"Stejně jako vím, že ten Pokušitel, ten Satan, ten pán much a hadů bude svržen a rozdrcen... rozdrtíš ho, až ho uvidíš, Jonsone?"
"Ano a chvalme Boha!" brečel Jonson.
"Rozdrtíte ho, jestli ho uvidíte, bratři a sestry?"
"Ano..." Z jejich hlasů znělo uspokojení.
"Jestli ho uvidíte zítra kráčet Hlavní ulicí?"
"Chvalme Boha..."
Pistolník se v té chvíli rozrušeně vytratil dveřmi ven a zamířil k městečku. Ve vzduchu byla jasně cítit poušť. Skoro už přišel čas vydat se dál. Skoro.

XIII
"Nepřijme tě," namítla Allie. Mluvila polekaně. "Nepřijímá nikoho. Vychází ven jenom v neděli večer, aby každého vyděsila k smrti."
"Jak dlouho tady je?"

"Asi dvanáct let. Už o ní nebudeme mluvit."
"Odkud přišla? Z které strany?"
"Nevím." Lhala.
"Allie?"
"Nevím!"
"Allie?"
"Dobře! Dobře! Přišla od osadníků! Z pouště!"
"Myslel jsem si to." Trochu se uvolnil. "Kde bydlí?"
Trochu klesla hlasem. "Když ti to řeknu, budeš se se mnou milovat?"
"Na to znáš odpověď."
Vzdychla. Znělo to stářím a zažloutlostí, jako když se obracejí stránky. "Má domek za kopcem za kostelem. Takovou malou chajdu. Tam kdysi bydlel... skutečný pastor, než se odstěhoval. Stačí? Spokojený?"
"Ne. Ještě ne." A převalil se na ni.

XIV

Nastal poslední den, a on to věděl.
Nebe bylo ošklivě, nemocně fialové, shora přízračně osvětlené prvními prsty svítání. Allie se pohybovala jako duch, rozsvěcela lampy, starala se o rošty s kukuřicí, která pukala v košíku. Když mu řekla, co potřeboval vědět, prudce se s ní pomiloval a ona vycítila blížící se konec a dala mu víc, než kdy dávala, a dávala to zoufale, zatímco se blížilo svítání, dávala to s neúnavnou energií šestnáctileté. Ale dnes ráno byla bledá, znovu na počátku menopauzy.
Beze slova ho obsloužila. Rychle jedl, žvýkal, polykal, každé sousto zapíjel horkou kávou. Allie přešla k lítačkám, zůstala tam stát a zadívala se do počínajícího rána na tiché zástupy pomalu plujících mračen.
"Dneska bude padat prach."
"To mě nepřekvapuje."
"A překvapí tě někdy něco?" zeptala se ironicky, otočila se a dívala se, jak si bere klobouk. Posadil si ho na hlavu a protáhl se kolem ní.
"Někdy," řekl jí. Živou ji spatřil už jen jednou.

XV

Než došel k chatrči Sylvie Pittstonové, vítr úplně odumřel a celý svět jako by čekal. Pobýval v pouštní krajině dost dlouho na to, aby věděl, že čím delší bude klid, tím prudší vítr se zvedne, až se nakonec zvednout rozhodne. Nad vším se vznášelo divné, nevýrazné světlo.
Na dveřích zde byl přibitý veliký dřevěný kříž, nahnutý a ošumělý. Zabušil na dveře a čekal. Žádná odpověď. Znovu zabušil.
Žádná odpověď. Odstoupil a kopl pravou botou do dveří jediným pořádným kopancem. Malá zástrčka uvnitř povolila. Dveře bouchly o ledabyle stlučenou stěnu a vyplašily krysy, které se rozutekly všemi směry. Sylvia Pittstonová seděla v hale, seděla v mamutí houpací židli z tmavého dřeva a klidně se na něj dívala těma obrovskýma a tmavýma očima. Bouřkové světlo jí dopadalo na tváře v děsivě pastelových tónech. Měla přes sebe přehozený šál. Židle tiše vrzala. Dívali se na sebe dlouhou chvíli jakoby mimo veškerý čas.
"Nikdy ho nechytíš," pravila. "Kráčíš cestou zla."
"Přišel k tobě," řekl pistolník.
"A do mého lože. Promluvil ke mně Jazykem. Taky -"
"Tě ošukal."
Ani se nepohnula. "Kráčíš cestou zla, pistolníku. Stojíš ve stínech. Včera večer jsi stál ve stínech svatého místa. Myslel sis, že tě nevidím?"
"Proč uzdravil pojídače trávy?"
"Byl to anděl Boží. Říkal to."
"Doufám, že se usmíval, když to říkal."
Obnažila zuby v nevědomém gestu šelmy. "Řekl mi, že ho budeš sledovat. Řekl mi, co mám dělat. Řekl, že jsi Antikrist."
Pistolník zavrtěl hlavou. "To neřekl."
Pomalu se na něj usmála. "Říkal, že budeš chtít jít se mnou do postele. Chceš?"
"Ano."
"Cenou je tvůj život, pistolníku. Zanechal mi dítě... dítě anděla. Jestli do mě vtrhneš -" Pomalý úsměv dokončil myšlenku za ni. Zároveň pohnula mohutnými, obrovitými stehny. Roztáhla se pod šaty jako kvádry z čistého mramoru. Účinek byl omračující.
Pistolník spustil ruce k pistolím. "Máš v sobě démona, ženo. Můžu ho odstranit."
Účinek byl okamžitý. Vmáčkla se do židle a tváří jí prolétl prohnaný výraz. "Nedotýkej se mě! Nepřibližuj se! Neodvažuj se dotýkat nevěsty Boží!"
"Chceš se vsadit?" usmál se pistolník. Pokročil blíž.
Maso na obrovské kostře se otřáslo. Tvář se proměnila v karikaturu bláznivé hrůzy a žena proti němu bodla nataženými prsty ve znamení Oka.
"Poušť," řekl pistolník. "Co je za pouští?"
"Nikdy ho nechytíš! Nikdy! Nikdy! Shoříš! Říkal mi to!"
"Chytím ho," řekl pistolník. "Oba to víme. Co je za pouští?"

"Ne!"
"Odpověz mi!"
"Ne!"
Proklouzl vpřed, padl na kolena a popadl ji za stehna. Nohy se jí sevřely jako svěrák. Podivně, lačně kňučela.
"Tak tedy démon," pravil.
"Ne -"
Roztáhl jí nohy a vytáhl jednu pistoli.
"Ne! Ne! Ne!" Vyrážela dech v krátkých, divokých stenech.
"Odpověz mi."
Houpala se v židli a podlaha se chvěla. Ze rtů se jí hrnuly modlitby a nesrozumitelné útržky žargonu.
Vrazil hlaveň pistole dopředu. Cítil, že vtáhla do plic víc polekaného dechu, než mohl slyšet. Tloukla ho rukama do hlavy; nohama dupala do podlahy. A zároveň se to mohutné tělo snažilo samozvance přijmout a pojmout. Zvenčí se nedíval nikdo, jen fialové nebe.
Cosi zakřičela, pronikavě a nesrozumitelně.
"Co?"
"Hory!"
"Co je s nimi?"
"Zastaví se... na druhé straně... s-s-sladký Ježíši!... aby o-ob-novil sílu. Med-m-meditoval, rozumíš? Ach... já... já..."
Celá ta obrovská hora masa se najednou vypjala vzhůru a vpřed, ale on si dával pozor, aby se ho její tajné maso nedotklo.
Pak jako by splaskla a zmenšila se, a rozplakala se s rukama v klíně.
"Tak," vstával. "Démona jsme zvládli, co?"
"Jdi pryč. Zabil jsi dítě. Jdi pryč. Jdi pryč."
Zastavil se mezi dveřmi a ohlédl se. "Žádné dítě," řekl krátce. "Žádný anděl, žádný démon."
"Nech mě být."
Nechal.

XVI
Než došel ke Kennerlymu, objevil se nad severním obzorem podivný stín, a on věděl, že je to prach. Ovzduší nad Tullem však bylo stále nehybné a tiché.
Kennerly na něj čekal na plevami posypané plošině, která tvořila podlahu chléva. "Odcházíte?" usmíval se otrocky na pistolníka.
"Ano."
"Ale až po bouři?"
"Před ní."
"Vítr se žene rychleji než člověk na mezku. V otevřené krajině vás zabije."
"Chci toho mezka hned," prohlásil pistolník prostě.
"Jistě." Ale Kennerly se neotočil, jen tam stál, jako by hledal, co dalšího říct, usmíval se tím svým podlézavým, nenávistným šklebem a pohled mu zalétl kamsi za pistolníkovo rameno.
Pistolník v téže chvíli ukročil a otočil se, takže těžké poleno, kterým hodila mladá Soobie, mu odřelo jenom loket. Hodila jím rozmáchle a plnou silou a poleno bouchlo o podlahu. Ve výšce pod stropem explodovalo hejno vlaštovek.
Dívka se na něj klidně dívala. Prsy jí zvedaly se zralou vznosností sepranou košili. Jeden palec si našel útočiště v jejích ústech zpomaleným snovým pohybem.
Pistolník se otočil zpátky ke Kennerlymu. Kennerly se křečovitě usmíval od ucha k uchu. Kůži měl voskově žlutou. Vyvaloval oči. "Já -" začal zdušeně šeptat, ale nedokázal pokračovat.
"Toho mezka," pobídl ho pistolník mírně.
"Jistě, jistě, jistě," šeptal Kennerly a usmíval se trochu užasle. Odšoural se za mezkem.
Pistolník přešel na místo, odkud mohl Kennerlyho pozorovat. Podkoní přivedl mezka a podal mu uzdu. "Běž dovnitř a postarej se o sestru," křikl na Soobie.
Sobbie pohodila hlavou a nepohnula se.
Pistolník je tam oba nechal stát, civící na sebe přes uprášenou podlahu plnou plev, jeho s tím pokřiveným úsměvem, ji s tím němým, bezduchým vzdorem. Venku pořád vládlo úmorné vedro.

XVII
Vedl mezka středem ulice, botami vířil obláčky prachu. Měchy s vodou přivázal mezkovi na hřbet.
Zastavil se u Sheba, ale Allie tam nebyla. Bylo tam pusto, všechno zabedněné před bouřkou, ale ještě nebylo uklizeno od předešlého večera. Ještě se nepustila do úklidu a nálevna smrděla jako mokrý pes.
Naplnil si kabelu kukuřičnou kaší, suchou a upraženou kukuřicí a půlkou syrového mletého masa z chladnice. Na nehoblovaném laťovém pultu nechal čtyři zlaťáky. Allie se dole neobjevila. Shebův klavír mu dal mlčky sbohem svými zažloutlými klávesami. Vyšel zase ven a hodil kabelu mezkovi na hřbet. V hrdle cítil napětí.
Pořád se té pasti mohl vyhnout, ale šance byly malé. Přece jenom byl pokušitelem.
Procházel kolem zabedněných, čekajících stavení, cítil na sobě oči, které vykukovaly prasklinami a spárami. Muž v černém sehrál v Tullu Boha. Byl to jen smysl pro kosmickou komiku, nebo už byl tak zoufalý? Ta otázka byla jaksi důležitá.

Za ním se ozval pronikavý, trýznivý výkřik a dveře se najednou rozletěly. Vyhrnuly se postavy. Takže past sklapla. Muži v košilích a muži ve špinavých montérkách. Ženy v kalhotách a vybledlých šatech. Dokonce i děti, které táhli rodiče. A v každé ruce byl kus dřeva nebo nůž.
Reagoval automaticky, okamžitě, instinktivně. Prudce se otočil a zároveň vytáhl pistole z pouzder, pažby mu těžce a jistě spočinuly v rukou. Byla to Allie, a samozřejmě to musela být Allie, kdo se na něj řítil s tváří zkřivenou, a jizva jí v hasnoucím světle pekelně plála. Viděl, že je rukojmí; za ramenem jí vykukoval pokřivený, rozšklebený Shebův obličej, jako čarodějnický příbuzný. Byla jeho štítem a obětí. To všechno viděl, jasně a bez stínů v strnulém nemrtvém světle sterilního bezvětří, a uslyšel ji:
"Dostal mě ach Ježíši nestřílej ne ne ne ne -"
Ale jeho ruce byly cvičené. Byl poslední svého rodu a nebyla to jen jeho ústa, která znala Ušlechtilou řeč. Pistole zazněly svou těžkou, nemelodickou hudbou. Ústa se jí rozlétla a Allie klesla a pistole znovu vypálily. Shebova hlava odlétla vzad. Oba padli do prachu.
Vzduchem létaly klacky, pršely na něj. Zapotácel se, odrážel je. Jeden klacek se zatlučeným hřebíkem mu roztrhl paži, až se objevila krev. Jeden muž se strniskem na bradě a propoceným podpažděm se na něj vrhl s tupým kuchyňským nožem v pěsti. Pistolník ho zastřelil a muž dopadl na ulici. Zuby mu cvakly, když udeřil bradou o zem.
"SATAN!" křičel kdosi. "PROKLETÝ! K ZEMI S NÍM!"
"POKUŠITEL!" zakřičel další hlas. Klacky na něj pršely. Do boty mu narazil nůž a odrazil se. "POKUŠITEL! ANTIKRIST!"
Prorážel si cestu mezi nimi, utíkal a těla padala, jeho ruce si vybíraly cíle s děsivou přesností. Dva muži a jedna žena padli a on proběhl mezerou, kterou po sobě zanechali.
Vedl ten horečný průvod přes ulici a pak k chatrnému krámku spojenému s holičstvím, který stál naproti Shebově hospodě. Vyskočil na dřevěný chodníček, znovu se otočil a vypálil zbytek dávky do útočného davu. Za nimi leželi v prachu a s rozhozenými pažemi Sheb, Allie a ostatní.
Vůbec nezaváhali ani nezakolísali, i když každá rána, kterou vypálil, našla smrtelně zranitelné místo, a i když nejspíš nikdy neviděli pistoli, snad jen na obrázcích ve starých časopisech.
Ustoupil, pohyboval tělem jako tanečník, aby se vyhnul létajícím střelám. Zároveň znovu nabíjel s rychlostí, kterou jeho prsty také získaly cvikem. Prsty pilně poletovaly mezi nábojovými pásy a bubínky. Dav se vyhrnul na dřevěný chodník a on vběhl do krámku a zabouchl dveře. Veliká výkladní skříň napravo se vsypala dovnitř a do místnosti se cpali tři muži. Obličeje měli fanaticky prázdné, oči plné nevidomého ohně. Všechny je zastřelil, i další dva, co šli po nich. Padli do okna a zůstali viset na trčících střepech, takže otvor ucpali.
Dveře praskaly a otřásaly se pod jejich vahou a on uslyšel její hlas: "VRAH! VAŠE DUŠE! ROZDĚLENÉ KOPYTO!"
Dveře se vytrhly ze závěsů a padly rovnou dovnitř a naplocho bouchly. Z podlahy se zvedl prach. Muži, ženy a děti se na něj vrhli. Vzduchem létaly sliny a polena. Vystřílel pistole a oni padali jako kuželky. Převrátil sud s moukou a rozkutálel ho proti nim a vzápětí uskočil do holičství a odtud po nich hodil konev horké vody, ve které ležely dvě zubaté břitvy. Běželi za ním, nesrozumitelně fanaticky ječeli. Odkudsi je povzbuzovala Sylvia Pittstonová, její hlas ve vlnách klesal a stoupal. Nastrkal náboje do horkých komor, čichal pach holení a stříhání, čichal své vlastní maso, protože se mu pálily mozoly na špičkách prstů.
Proběhl zadním vchodem na verandu. Za zády teď měl křovinatou rovinu, plochou a nepřátelskou vůči městečku, které se jí lepilo na paty. Zpoza rohu vyběhli tři muži se zrádcovským šklebem na tváři. Uviděli ho, všimli si, že on je vidí, a škleby strnuly vteřinu předtím, než je dostal. Za nimi vyběhla žena a cosi křičela. Byla statná a tlustá a v hospodě u Sheba ji znali jako tetu Mill. Pistolníkova rána ji srazila vzad a ona dopadla na zem rozvalená jako kurva, se sukní zamotanou mezi stehny.
Seběhl ze schodů a kráčel pozpátku do pouště, deset kroků, dvacet. Zadní dveře holičství se rozletěly a všichni se vyhrnuli ven. Zahlédl Sylvii Pittstonovou. Zahájil palbu. Hroutili se k zemi, padali na záda, přepadali přes zábradlí do prachu. V přízračném fialovém denním světle nevrhali žádný stín. Uvědomil si, že řve. Řval celou dobu. Měl pocit, že má místo očí prasklá kuličková ložiska. Varlata se mu stáhla k tělu. Nohy měl jako ze dřeva. Uši jako z kovu.
Pistole byly prázdné a oni se hrnuli dál, začarovaní v Oko a Ruku, a on stál, řval a nabíjel, myšlenky vzdálené a nesouvislé, ponechávající volné pole rukám, aby předváděly trik s nabíjením. Mohl snad pozvednout ruku, povědět jim, že strávil pětadvacet let tím, že se učil tento trik i leccos jiného, povědět jim o svých pistolích a krvi, která je posvětila? Nikoli těmito ústy. Ale ruce mluvily samy za sebe.
Když skončil s nabíjením, doběhli k němu už dost blízko a jeden klacek ho udeřil do čela, až z odřeniny vyrazila krev. Za dvě vteřiny by se ocitli na dosah. Vpředu viděl Kennerlyho; Kennerlyho mladší dceru, snad jedenáctiletou; Soobie; dva hospodské štamgasty; jednu bardámu, jmenovala se Amy Feldonová. Všechny podělil, i ty, co byli za nimi. Jejich těla padala jako strašáky v poli. Všude stříkala krev a mozek.
Na okamžik strnuli, lekli se, tvář davu se rozpadala do jednotlivých, zděšených obličejů. Nějaký muž běhal s křikem ve velikém kruhu. Žena s puchýři na rukou zvedla hlavou k nebi a horečně se zachechtala. Muž, kterého viděl první den, jak sedí vážně na schůdcích do obchodu, se najednou třeskutě uprdl.
Získal čas nabít jednu pistoli.
Potom se k němu rozběhla Sylvia Pittstonová s dřevěným křížem v každé ruce. "ĎÁBEL! ĎÁBEL! ĎÁBEL! VRAH DĚTÍ! ZRŮDA! ZNIČTE HO, BRATŘI A SESTRY! ZNIČTE POKUŠITELE, KTERÝ VRAŽDÍ DĚTI!"
Vystřelil po jedné ráně do každého kříže, až se rozletěly na třísky, a další čtyři vpálil té ženě do hlavy. Zdálo se, jako by se složila sama do sebe a zavlnila se jako tetelící se vzduch.
Chvíli na ni strnule civěli, zatímco pistolníkovy prsty hbitě prováděly ten svůj trik. Syčely a pálily ho špičky prstů. Na každou z nich se otiskl úhledný kroužek.

Už jich bylo méně; proběhl jimi jako kosa. Myslel si, že je ženina smrt zlomí, ale kdosi po něm hodil nůž. Rukojeť ho zasáhla rovnou mezi oči, až se převalil. Vrhli se na něj jako dychtivá, zlá horda. Znovu vystřílel zásobníky, až se nakonec válel v prázdných nábojnicích. Hlava ho bolela a před očima se mu míhaly velké hnědé kruhy. Jednou ranou minul, jedenáct jich srazil.
Ale byli zase na něm ti, kteří zbyli. Vystřílel čtyři náboje, které si stačil dobít, a oni ho znovu mlátili a bodali. Levou paží jich pár odhodil a odkulil se. Ruce se neochvějně pustily znovu do toho starého triku. Bodli ho do ramene. Bodli ho do zad. Udeřili ho do žeber. Bodli ho do zadku. Nějaký malý kluk se k němu přimáčkl a způsobil jedinou hlubokou ránu, sekl ho přes lýtko. Pistolník mu ustřelil hlavu.
Rozprchli se a on jim to znovu nandal. Ti, co zbyli, začali couvat k pískově zbarveným stavením s hrbolatými stěnami, a jeho ruce stále prováděly ten trik, jako příliš snaživí psi, kteří se vám chtějí zavděčit tím, že se překulí ne jednou či dvakrát, ale budou válet sudy celou noc, a ty ruce lidi srážely, když utíkali. Poslední doběhl až ke schůdkům zadní verandy holičství, a pak ho zasáhla pistolníkova kulka do týla.
Znovu se rozhostilo ticho, zaplňovalo rozeklané prostory.
Pistolník krvácel snad z dvaceti ran, všechny však byly drobné, kromě řezu v lýtku. Ovázal si je kusem košile, pak se narovnal a prohlédl si zabité.
Těla se táhla v křivolaké, kroucené stopě od zadních dveří holičství k místu, kde stál. Lidé leželi ve všech možných pozicích. Žádný z nich nevypadal, že spí.
Šel podle nich zpět, za chůze počítal. V obchůdku ležel jeden muž s rukama milostně svírajícíma prasklou sklenici marmelády, kterou strhl s sebou na zem.
Skončil tam, kde začal, uprostřed pusté hlavní ulice. Zastřelil a zabil třicet devět mužů, čtrnáct žen a pět dětí. Zastřelil a zabil všechny lidi v Tullu.
První závan suchého větru k němu donesl nechutně sladký pach. Sledoval ho, pak zvedl hlavu a přikývl. Na laťovém průčelí Shebovy hospody visel s roztaženýma rukama Nort ukřižovaný dřevěnými kolíky. Ústa a oči měl otevřené. V kůži na špinavém čele mu svítil fialový otisk velikého rozděleného kopyta.
Vyšel z městečka. Jeho mezek stál u dostavníkové cesty mezi chomáči plevele asi čtyřicet metrů daleko. Pistolník ho odvedl zpátky do Kennerlyho stáje. Vítr venku vyhrával neladnou melodii. Ustájil mezka a vrátil se k Shebově hospodě. Vzadu v kůlně našel žebřík, vylezl nahoru a odřízl Norta. Tělo bylo lehčí než pytel třísek. Shodil je dolů, aby se připojilo k obyčejným lidem. Pak se vrátil dovnitř, pojedl hamburgry a vypil tři piva, zatímco venku ubývalo světla a začal létat písek. Tu noc spal v posteli, kde lehával s Allie. Neměl žádné sny. Druhý den ráno vítr ztichl a slunce bylo jako obvykle jasné, bez vzpomínek. Těla odvál vítr kamsi na jih jako chomáče slanobýlu. Dopoledne si ovázal všechny rány a pak se vydal na cestu také.

XVIII
Myslel si, že Brown usnul. Z ohně zbývaly jen jiskry a Zoltán si strčil hlavu pod křídlo.
Zrovna když se chystal vstát a rozložit si v rohu slamník, řekl Brown: "Tak. Pověděl jsi mi to. Je ti líp?"
Pistolník sebou trhl. "Proč by mi mělo být špatně?"
"Jsi člověk, aspoň jsi to říkal. Žádný démon. Nebo jsi lhal?"
"Nelhal." Cítil, jak se v něm váhavě cosi otevírá: Brown se mu líbil. Skutečně. A rozhodně mu v ničem nelhal. "Co jsi zač, Browne? Myslím doopravdy."
"Prostě jsem to já," odpověděl klidně. "Proč si pořád myslíš, že je tu kdovíjaké tajemství?"
Pistolník si zapálil cigaretu a neodpověděl.
"Myslím, že už jsi hodně blízko tomu svému muži v černém," řekl Brown. "Je to psanec?"
"To nevím."
"A ty?"
"Zatím ne," řekl pistolník. Trochu vzdorně se podíval na Browna. "Dělám, co musím."
"Pak je to v pořádku," řekl Brown, otočil se a šel spát.

XIX
Ráno ho Brown nakrmil a vypravil na cestu. V denním světle skýtal úžasný pohled na vyhublou, spálenou hruď, vyčnívající klíční kosti a kudrnatou hřívu zrzavých vlasů. Na rameni mu seděl krkavec.
"Co mezek?" zeptal se pistolník.
"Sním ho," odpověděl Brown.
"Dobře."
Brown mu podal ruku a pistolník jí potřásl. Osadník kývl k jihu. "Nijak se nehoň."
"Však to znáš."
Kývli si na pozdrav, a pak pistolník odešel, tělo ověšené pistolemi a měchy s vodou. Jednou se ohlédl. Brown zuřivě ryl v kukuřičném políčku. Krkavec trůnil na nízké střeše chýše jako chrlič.

XX
Oheň vyhasl a hvězdy začaly blednout. Vítr neklidně přecházel kolem. Pistolník sebou ve spánku trhl a znovu znehybněl. Zdál se mu žíznivý sen. Obrys hor nebyl ve tmě vidět. Provinilé myšlenky zmizely. Poušť je vypálila. Přistihl se, že místo toho přemýšlí čím dál víc o Cortovi, který ho učil střílet. Cort rozeznal černou od bílé.
Znovu se převalil a probudil se. Zamžikal na vyhaslý oheň, jehož popel překryl ten původní, pravidelnějšího tvaru. Byl romantik, to věděl, a žárlivě to poznání střežil.

To mu samozřejmě znovu připomnělo Corta. Nevěděl, kde Cort je. Svět se hnul.
Pistolník si hodil přes rameno brašnu a vydal se s ní na cestu.

Dostavníková stanice

elý den mu v hlavě bzučela dětská říkanka, bylo to k zbláznění, nemohl se jí zbavit, vysmívala se mu zpoza hranic vědomí a dělala na rozumnou část jeho bytosti dlouhý nos. Písnička zněla:

Ve Španělích na pláně prší jen.
Radost i bolest střídá den,
a ve Španělích na pláně prší jen.

S krasavicí nebo ošklivcem,
s hlupákem nebo mudrcem,
svět je jiný každým dnem,
však pořád stejným divadlem,
plným dobrých i zlých jmen,
co smyje déšť španělský jen.

Ať s láskou nebo v poutech jdem,
ve Španělích jak déšť padnem jen.

Věděl, proč ho ta říkanka napadla. Občas se mu zdával sen o jeho pokoji na hradě a o matce, která mu zpívala, zatímco on ležel v postýlce u okna s barevnými sklíčky. Matka ji nezpívala večer, protože všichni, kteří se zrodili k Ušlechtilé řeči, museli čelit tmě sami, ale zpívala mu ji odpoledne, když si šel lehnout, a on si vzpomínal na těžké kalné deštivé světlo, které prolnulo dovnitř a spočinulo jako barevné skvrny na parapetu; cítil chlad v pokoji a teplo těžké deky, lásku k matce a jejím rudým rtům, slyšel vtíravou melodii nesmyslné básničky a její hlas.
Teď se mu pořád vybavovala, bylo to k zbláznění, jako svědivé vedro, a říkanka v jeho hlavě se snažila chytit vlastní oháňku a on šel pořád dál. Všechnu vodu už spotřeboval a věděl, že nejspíš umře. Dřív ho rozhodně nenapadlo, že to takhle skončí, a bylo mu to líto. Od poledne sledoval spíš vlastní nohy než cestu před sebou. Tady dokonce i ďáblova tráva byla zakrslá a žlutá. Tvrdé podloží se místy rozpadalo na čistý štěrk. Hory nebyly o nic jasnější, přestože uplynulo už šestnáct dní od chvíle, kdy odešel z chýše posledního osadníka, rozumného mladého blázna žijícího na okraji pouště. Měl krkavce, na to si pistolník vzpomínal, ale nevzpomínal si na krkavcovo jméno.
Pozoroval, jak se mu nohy zvedají a zase klesají, poslouchal nesmyslnou básničku, která se mu v hlavě proměnila v žalostné drmolení, a uvažoval, kdy asi poprvé upadne. Nechtěl upadnout, i když by ho tady nikdo neviděl. Byla to věc hrdosti. Pistolník ví, co je hrdost - ta neviditelná kost, která drží krk zpříma.
Najednou se zastavil a zvedl hlavu. Hlava se mu zatočila a chvíli se mu zdálo, že se mu tělo vznáší. Hory se rýsovaly na dalekém obzoru jako sen. Ale vpředu, mnohem blíž, bylo cosi jiného. Možná jenom pět mil daleko. Mžoural na to, ale oči měl odřené pískem a skoro oslepené sluncem. Potřásl hlavou a znovu vykročil. Říkanka mu kroužila a bzučela hlavou. Asi za hodinu upadl a odřel si ruce. Užasle se díval na drobné korálky krve na šupinaté kůži. Krev nevypadala nijak zuboženě; i když němá, vypadala naopak životaschopně. Zdála se mu stejně povznesená jako poušť. Škubl rukou a kapky odhodil, pln slepé nenávisti. Povznesená? Proč ne? Krev neměla žízeň. Krev si nechala sloužit. Krev si nechala přinášet oběti. Krvavé oběti. Krvi stačilo, když jen obíhala... a obíhala... a obíhala.

Díval se na skvrny, které se objevily na tvrdé zemi, a díval se, jak se neuvěřitelně rychle vsákly. Jak se ti to líbí, krvi? Co ty na to?
Ach Ježíši, jsi tak daleko.
Vstal, ruce si držel u hrudi a ta věc, kterou viděl před chvílí, teď stála skoro před ním, takže vykřikl překvapením - dušeně zakrákal jako vrána. Bylo to stavení. Ne, dvě stavení obehnaná povaleným plotem. Dřevo vypadalo staré a zkřehlé, skoro neskutečné; bylo to dřevo proměněné v písek. Jedno stavení byla stáj - obrys byl jasný a nedal se s ničím splést. Druhé stavení byl obytný dům nebo hostinec. Stanice dostavníkové linky. Chatrný písečný dům (vítr obalil dřevo pískem, až nakonec vypadal jako hrad z písku, který slunce za odlivu upražilo, takže ztuhl a proměnil se v dočasné obydlí) vrhal tenkou linku stínu a kdosi v tom stínu seděl a opíral se o stěnu. A stavení vypadalo, že se pod břemenem jeho tíhy přímo naklání.
Takže je to on. Konečně. Muž v černém.
Pistolník stál s rukama na hrudi, neuvědomoval si, že vypadá jako slavnostní řečník, a civěl. A místo ohromného náporu vzrušení, který očekával (nebo snad strachu či posvátné bázně), necítil nic než neurčitou, atavistickou vinu za příval vzteklé nenávisti, již před chvíli počastoval vlastní krev a nekonečně odrhovanou dětskou říkanku:
...ve Španělích na pláně...
Vykročil vpřed a vytáhl jednu pistoli.
...prší jen.
Poslední čtvrt míle uběhl, aniž by se snažil skrývat; nebylo za co se skrýt. Krátký stín se hnal za ním. Neuvědomoval si, že se mu obličej proměnil v šedou a rozšklebenou smrtelnou masku vyčerpání; neuvědomoval si nic, jen tu postavu ve stínu. Teprve později ho napadlo, že ten člověk mohl být klidně mrtvý.
Prokopl jedno prkno povaleného plotu (téměř omluvně se nehlučně rozpadlo na dva kusy) a hnal se přes oslňující a tichý dvůr a pozvedal pistoli.
"Mám tě! Mám tě! Mám -"
Postava se neklidně pohnula a vstala. Pistolník si pomyslel: Pane Bože, vždyť z něho nic nezbylo, co se mu stalo? Protože muž v černém se zmenšil nejméně o půl metru a vlasy mu zbělely.
Celý ohromený se zarazil, v hlavě mu monotónně bzučelo. Srdce mu uhánělo šíleným tempem a on si pomyslel: Rovnou tady na místě umřu -
Vtáhl doběla rozpálený vzduch do plic a na okamžik svěsil hlavu. Když ji znovu pozvedl, uviděl, že to není muž v černém, ale malý chlapec s vlasy vybělenými sluncem, a ten chlapec že ho pozoruje očima, které vypadají skoro lhostejně. Pistolník na něj tupě hleděl a pak odmítavě zavrtěl hlavou. Ale chlapec tu stál dál, přestože on odmítal uvěřit; pořád stál, na sobě modré džíny se záplatou na koleni a obyčejnou hnědou košili z hrubého plátna.
Pistolník znovu zavrtěl hlavou a zamířil sklesle ke stáji, pistoli stále v ruce. Ještě nedokázal myslet. Hlavu měl těžkou a plnou nesmírné, tepající bolesti.
Uvnitř bylo ticho a tma, stáj pukala vedrem. Pistolník civěl kolem sebe obrovskýma očima, které těžko zaostřoval. Opilecky se otočil a uviděl, že v pobořeném vchodu stojí ten kluk a dívá se na něj. Hlavou mu jako ve snu projel dlouhý skalpel bolesti, prořízl mu mozek od spánku k spánku a rozčísl mu mozek jako pomeranč. Zastrčil pistoli zase do pouzdra, zapotácel se, napřáhl ruce, jako by chtěl zahnat duchy, a svalil se rovnou na tvář.
Když se probudil, ležel na zádech a pod hlavou měl hromadu křehkého sena, které nevonělo. Chlapec s ním nedokázal pohnout, ale udělal mu pohodlí, jak mohl. A trochu se ochladilo. Podíval se na sebe a uviděl, že má košili ztmavlou vlhkem. Olízl si rty a ucítil vodu. Zamžikal.
Chlapec dřepěl vedle něj. Když uviděl, že pistolník otevřel oči, sáhl za sebe a podal pistolníkovi pomačkanou plechovku plnou vody. Pistolník ji popadl do roztřesených rukou a dovolil si malý doušek - jen malý. Když se mu ocitl v břiše a usadil se tam, napil se ještě trochu. Pak si zbytek vyšplíchl na tvář a leknutím zafrkal. Koutky chlapcových pěkných rtů se zvedly ve vážném úsměvu.
"Chcete něco pojíst?"
"Ještě ne," zasípal pistolník. Hlava ho nesnesitelně bolela z úpalu a voda mu nejistě ležela v žaludku, jako by nevěděla kudy kam. "Kdo jsi?"
"Jmenuju se John Chambers. Můžete mi říkat Jake."
Pistolník se posadil a nepříjemná bolest okamžitě zesílila. Naklonil se dopředu a prohrál krátký zápas se žaludkem.
"Tam je ještě," řekl Jake. Vzal plechovku a přešel na druhý konec stáje. Zastavil se, ohlédl se po pistolníkovi a nejistě se usmál. Pistolník na něj kývl a pak sklonil hlavu a opřel si ji o ruce. Chlapec byl dobře stavěný, pěkný, bylo mu asi devět. Na tváři mu ležel stín, ale komu neležel?
Vzadu ve stáji se rozlehlo podivné, tepající hučení, a pistolník ostražitě zvedl hlavu a rukama zajel k pažbám pistolí.
Zvuk se ozýval snad patnáct vteřin a pak utichl. Chlapec se vrátil s plechovkou - nyní plnou.
Pistolník se znovu opatrně napil, a tentokrát to bylo trochu lepší. Bolest hlavy ustupovala.
"Nevěděl jsem, co mám s váma dělat, když jste upadl," vysvětloval Jake. "Pár vteřin tam venku jsem si myslel, že mě zastřelíte."
"Myslel jsem, že jsi někdo jiný."
"Ten kněz?"
Pistolník prudce vzhlédl. "Jaký kněz?"
Chlapec se na něj díval a trochu se mračil. "Ten kněz. Utábořil se na dvoře. Já byl v domě tamhle. Nelíbil se mi, tak jsem vůbec nevylezl ven. Přišel v noci a druhý den odešel. Před vámi bych se taky schoval, ale spal jsem, když jste přišel."
Zamračeně pohlédl kamsi za pistolníkovu hlavu. "Nemám rád lidi. Lezou mi krkem."
"Jak ten kněz vypadal?"

Chlapec pokrčil rameny. "Jako kněz. Měl na sobě černé oblečení."
"Něco jako kapuci a kutnu?"
"Co je to kutna?"
"Takové šaty."
Chlapec přikývl. "Šaty a kapuci."
Pistolník se naklonil vpřed a cosi v jeho obličeji chlapce přimělo trochu couvnout. "Jak je to dlouho?"
"Já- já-"
Pistolník trpělivě řekl: "Já ti neublížím."
"Já nevím. Nepamatuju si čas. Každý den je stejný."
Pistolník se poprvé vědomě podivil, jak se sem ten chlapec mohl dostat, když všude kolem jsou míle vyprahlé smrtonosné pouště. Ale to není jeho starost; aspoň zatím. "Zkus to odhadnout. Je to dávno?"
"Ne. Moc dávno ne. Nejsem tu dlouho."
Ten oheň se v něm znovu rozhořel. Popadl plechovku do rukou, které se nepatrně chvěly, a napil se. Znovu se mu v hlavě vynořil úryvek té dětské písničky, ale tentokrát uviděl místo matčiny tváře zjizvenou tvář Alice, která byla jeho ženou v Tullu, městečku, kde již ustal veškerý život. "Jak dlouho? Týden? Dva? Tři?"
Chlapec se na něj nepřítomně díval. "Ano."
"Co ano?"
"Týden. Nebo dva. Nevycházel jsem ven. On ani nepil. Myslel jsem, že je to třeba duch nějakého kněze. Bál jsem se. Skoro celou dobu se bojím." Obličej se mu zachvěl jako krystal těsně před zborcením pod posledním, ničivě vysokým tónem. "Ani si nerozdělal oheň. Jenom tam seděl. Ani nevím, jestli šel spát."
Tak blízko! Byl blíž než kdy dřív. Přestože byl pistolník nesmírně dehydrován, ruce mu trochu zvlhly; začaly se lepit.
"Je tu trocha sušeného masa," řekl chlapec.
"Dobře." Pistolník přikývl. "Jsem rád."
Chlapec vstal, aby pro ně došel, a kolena mu při tom slabě zapraskala. Stál pěkně zpříma. Poušť ho ještě neschýlila. Paže měl tenké, ale kůže, i když opálená, ještě nevyschla a nepopraskala. Má v sobě šťávu, pomyslel si pistolník. Znovu se napil z plechovky. Má v sobě šťávu a není odtud.
Jake se vrátil s hromadou plátků sušeného masa na čemsi, co vypadalo jako sluncem připečené kuchyňské prkénko. Maso bylo tuhé, vláknité a tak slané, že utvořilo pistolníkovi kolem spálených úst hořký lem. Jedl a pil, dokud se necítil sytý, a pak jídlo odsunul. Chlapec jedl jen málo.
Pistolník z něj nespouštěl oči a chlapec mu pohled oplácel. "Odkud jsi přišel, Jakeu?" zeptal se nakonec.
"Nevím." Chlapec se zamračil. "Ale věděl jsem to. Věděl jsem, kdy jsem sem přišel, ale všechno je teď rozmazané jako zlý sen, když se probudíš. Hodně se mi zdají zlé sny."
"Přivedl tě sem někdo?"
"Ne," řekl chlapec. "Prostě jsem tu."
"Tvoje řeč nedává smysl," poznamenal pistolník nevzrušeně.
Zčistajasna se zdálo, že chlapec propukne v pláč. "Nemůžu si pomoct. Prostě jsem tu najednou byl. A vy teď odejdete a já budu o hladu, protože jste snědl skoro všechno moje jídlo. Neprosil jsem se, abych tu byl. Nelíbí se mi tu. Je to tu strašidelné."
"Nelituj se. Snaž se."
"Neprosil jsem se, abych tu byl," opakoval chlapec popleteně a vzdorně.
Pistolník pojedl další kus masa, a než polkl, vyžvýkal sůl. Ten kluk se stal součástí toho všeho a pistolník byl přesvědčen, že kluk říká pravdu - neprosil se o to. To bylo moc špatné. Za sebe mohl říct... on se o to prosil. Ale neprosil se, aby hra byla nakonec tak špinavá. Neprosil se o to, aby obrátil zbraně proti neozbrojeným obyvatelům Tullu; neprosil se o to, aby zastřelil Allie s tváří poznamenanou tou divnou, svítivou jizvou; neprosil se o to, aby byl postaven před volbu mezi smyslem pro povinnost a nutností dokončit cestu, a zločinnou bezpáteřností. Muž v černém začal ze zoufalství tahat za špatné nitky, pokud to byl muž v černém, kdo za tuhle nitku zatáhl. Nebylo správné zatahovat do věci nevinné kolemjdoucí a nutit je na tomto divném pódiu odříkávat repliky, kterým nerozuměli. Allie, pomyslel si, Allie aspoň byla v tomto světě sama za sebe, byť plna iluzí. Ale tenhle kluk... tenhle Bohem zatracený kluk...
"Pověz mi, na co si vzpomínáš," pobídl Jakea.
"Skoro na nic. Už mi to nedává žádný smysl."
"Povídej. Možná že si z toho něco vyberu."
"Byl tu takový dům... předtím, než tu bylo tohle. Takový vysoký dům se spoustou místností a patiem, odkud bylo vidět na vysoké budovy a vodu. V té vodě stála socha."
"Socha ve vodě?"
"Ano. Nějaká paní s korunou a pochodní."
"To si vymýšlíš?"
"Asi ano, jinak to není možné," řekl chlapec beznadějně. "Na ulicích byly jakési předměty, kterými se jezdilo. Velké a malé. Žluté. Spousta žlutých. Šel jsem do školy. Vedle ulic byly betonové stezky. Taky okna, do kterých se dalo dívat, a další sochy oblečené v šatech. Ty sochy prodávaly ty šaty. Vím, že to zní šíleně, ale ty sochy prodávaly šaty."
Pistolník zavrtěl hlavou a zapátral v chlapcově tváři po lži. Žádnou neviděl.
"Šel jsem do školy," opakoval chlapec zarputile. "A měl jsem jakousi -" Oči se mu zavřely a rty se maně pohybovaly. "- takovou... tašku... na knihy. Nesl jsem si oběd. A měl jsem -" znovu to tápání, bolestné tápání, "- kravatu."
"Co?"

"Nevím." Chlapcovy prsty se pomalu, nevědomky sevřely kolem krku - bylo to gesto, které si pistolník spojoval s oběšením. "Nevím. Je to prostě všechno pryč." A podíval se jinam.
"Můžu tě uspat?" zeptal se pistolník.
"Nejsem ospalý."
"Můžu to zařídit a můžu zařídit, aby sis vzpomněl."
Jake se nedůvěřivě zeptal: "Jak byste to udělal?"
"Tímhle."
Pistolník vytáhl z nábojového pásu jednu patronu a zatočil jí v prstech. Pohyb to byl obratný, plynulý, jako když teče olej. Náboj lehce vířil od palce k ukazováku a od ukazováku k prostředníku, od prostředníku k prsteníku a od prsteníku k malíčku. Mizel z dohledu a zase se vynořoval; zdálo se, jako by chviličku plul, a pak se vydal opačným směrem. Náboj kráčel mezi pistolníkovými prsty. Prsty samy se pohybovaly jako korálkový závěs ve větru. Chlapec se díval, původní pochybnost nahradila obyčejná radost, potom zaujetí, potom tichý prázdný výraz. Oči se mu zavřely. Náboj tančil sem a tam. Jakeovy oči se znovu otevřely, ještě chvíli pozorovaly pravidelný, průzračný tanec mezi pistolníkovými prsty a pak se mu oči znovu zavřely. Pistolník pokračoval, ale Jakeovy oči se už neotevřely. Chlapec pravidelně a mírumilovně oddechoval. Patřilo to k věci? Ano. Byla v tom určitá krása, logika, jako krajkové ozdůbky lemující tvrdá modrá návrší z ledu. Zdálo se mu, že slyší zvonkohru. Nebylo to poprvé, co pistolník okusil hladkou, lesklou pachuť smutku. Náboj v jeho prstech, kterým manipuloval s tak nebývalou obratností, byl najednou nemrtvý, strašlivý, zárodek příšery. Upustil ho do dlaně a sevřel ho tak silně, až to zabolelo. Na světě existovaly věci jako třeba znásilnění. Znásilnění a vražda a nevýslovné činy, a všechny se odehrály pro dobro věci, krvavé dobro, kvůli tomu mýtu, kvůli tomu grálu, kvůli Věži. Ach, Věž kdesi stála, tyčila se černě k nebi, a v pískem ošlehaných uších pistolník slyšel z dáli sladkou zvonkohru.
"Kde jsi?" zeptal se.

Jake Chambers schází ze schodů se školní kabelou v ruce. Má v ní vlastivědu, hospodářský zeměpis, má v ní blok, tužku, oběd, kterou mu kuchařka jeho matky, paní Greta Shawová, připravila v chromové a umakartové kuchyni, kde se věčně otáčí větrák a odsává nepatřičné vůně. V sáčku s obědem má chleba s burákovým máslem a želé, párek, salát a cibulový chlebíček a čtyři koláčky. Nedá se říct, že ho rodiče nenávidí, ale spíš ho přehlížejí. Ustoupili do pozadí a přenechali ho paní Crete Shawové, chůvám, v létě vychovateli a po zbytek času Škole (která je Soukromá a Pěkná, a zejména Bílá). Nikdo z těch lidí nikdy nepředstíral, že jsou něčím víc, než čím byli - zaměstnanci, nejlepšími profesionály svého oboru. Nikdo ho nepřivinul k obzvlášť vřelým prsům, jak se obvykle stává v historických románech, které čte jeho matka a do kterých se Jake také ponořil a hledal "dráždivá místa". Hysterické romány, tak jim občas otec říkal, a někdy "trhači živůtků". Ty nemáš co mluvit, říkala matka nesmírně pohrdavě kdesi za zavřenými dveřmi, u kterých Jake poslouchá. Jeho otec pracuje pro Síť a Jake by ho poznal mezi jinými. Pravděpodobně.
Jake neví, že nesnáší všechny zaměstnance, ale je to tak. Lidé ho vždycky zastrašovali. Má rád schody a nepoužije samoobslužný výtah v domě. Jeho matka, která je sexy hubená, často chodí do postele s divnými přáteli.
Teď je na ulici, Jake Chambers je na ulici, vypadá dobře. Je čistý a způsobný, pohledný, citlivý. Nemá žádné kamarády, jenom známé. Neví nebo nechápe, že dlouhodobé stýkání se zaměstnanci způsobilo, že získal mnoho jejich rysů. Paní Greta Shawová dělá velmi profesionální sendviče. Rozčtvrtí je a odkrojí kůrky, takže když je Jake jí o přestávce po tělocviku, který mají čtvrtou hodinu, vypadá spíš jako na koktejlovém večírku, takže by měl mít v druhé ruce sklenku a ne zábavný román ze školní knihovny. Jeho otec vydělává velké peníze, protože je mistrem "odstřelu" - to jest umí prezentovat svou Síť důrazněji než konkurence. Jeho otec kouří čtyři krabičky cigaret denně. Jeho otec nekašle, ale má úsměv tvrdý jako nože na maso, které se prodávají v supermarketech.
Je dole na ulici. Matka mu nechává peníze na taxík, ale on chodí každý den pěšky, pokud neprší, rozmachuje se taškou, malý kluk, který vypadá velmi americky s těmi světlými vlasy a modrýma očima. Děvčata si ho už začala všímat (se souhlasem svých matek) a on se před nimi nestydí a nechová se rozmarně a hrubě, jak to tak kluci dělávají. Aniž si to uvědomuje, hovoří s nimi profesionálně a tím je odrazuje. Má rád zeměpis a odpoledne kuželky. Jeho otci patří akcie v jedné společnosti, která vyrábí automatické stroje na rovnání kuželek, ale kuželník, kam Jake pravidelně chodí, tuto značku nepoužívá. Jake si myslí, že o tom nepřemýšlel, ale přemýšlel.
Cestou po ulici míjí obchod Brendio's, kde stojí figuríny oblečené do kožichů, edvardiánských obleků, některé vůbec do ničeho; jsou "nahé". Tyto figuríny - manekýni - jsou dokonale profesionální a on všechnu profesionalitu nenávidí. Je zatím příliš mladý, než aby se naučil nenávidět sám sebe, ale semínko je už zaseto; zasunulo se do hořké pukliny v jeho srdci.
Dojde na roh a zůstane stát s taškou v ruce. Kolem burácejí auta - mručící autobusy, taxíky, volkswageny, velký náklaďák. Je jenom kluk, ale nepatří k průměru, a tak koutkem oka zahlédne muže, který ho zabije. Je to ten muž v černém, ale Jake nevidí tvář, jenom vířící šat, napřažené ruce. Jake vpadne do ulice s rukama nataženýma před sebou, ale tašku, ve které je neobyčejně profesionální oběd paní Grety Shawové, nepouští. Krátký pohled polarizovaným čelním sklem na zrůzněný obličej nějakého podnikatele v tmavomodrém klobouku s páskou, za kterou je zastrčeno malé, veselé pírko. Nějaké stará paní na opačném chodníku zaječí - má na hlavě černý klobouk se závojíčkem. Na tom černém závojíčku není nic veselého; podobá se vdovskému závoji. Jake nic necítí, jen překvapení a jako obvykle prudký úžas - takhle to končí? Tvrdě dopadne na ulici a asi pět centimetrů před očima uvidí prasklinu zalitou asfaltem. Taška mu vyletí z ruky. Uvažuje, jestli si odřel kolena, když ho auto podnikatele v modrém klobouku s veselým pírkem přejede. Je to velký modrý cadillac ročník 1976 s šestnáctipalcovými koly. Má skoro přesně stejnou barvu jako podnikatelův klobouk. Přerazí Jakeovi záda, rozdrtí mu žaludek a vyrazí z něj krev, která mu prudce vytryskne z úst. Jake otočí hlavu a uvidí planoucí koncová světla cadillaku a kouř hrnoucí se od zablokovaných zadních pneumatik. Auto přejede také tašku a nechá na ní široký černý otisk. Jake otočí hlavu na druhou stranu a uvidí, jak mu pár centimetrů od těla se

skřípotem brzdí veliký žlutý ford. Černý chlapík, který na ulici prodává preclíky a limonádu, běží k němu. Jakeovi teče krev z nosu, uší, očí, konečníku. Pohlaví má rozmačkáno. Podrážděně uvažuje, jak moc si odřel kolena. Teď k němu běží řidič cadillaku, cosi drmolí. Odněkud se ozývá strašný, klidný hlas, hlas zkázy: "Jsem kněz. Nechtě mě projít. Poslední pokání-"
Uvidí černý šat a najednou ho zavalí hrůza. To je on, muž v černém. Z posledních sil odvrátí tvář. Kdesi hraje rádio písničku od rockové skupiny Kiss. Vidí svou ruku bloudící po dlažbě, malou, bílou, úhlednou. Nikdy si nekousal nehty. S pohledem na svou ruku Jake umírá.

Pistolník seděl a zamračeně přemýšlel. Byl unaven a tělo ho bolelo a myslelo mu to k zbláznění pomalu. Naproti němu spal ten podivuhodný chlapec, ruce složené v klíně, dech stále klidný. Pověděl svůj příběh bez zvláštních citů, i když ke konci se mu třásl hlas, když došel k místu, které se týkalo "kněze" a "pokání". Samozřejmě pistolníkovi nevyprávěl o své rodině a svém pocitu nepříjemné rozpolcenosti, ale stejně to mezi slovy proniklo - proniklo toho dost, aby to získalo obrysy. Skutečnost, že nikdy neexistovalo město, jaké chlapec popsal (lépe řečeno existovalo pouze v prehistorických mýtech) nebyla na celém příběhu to nejhorší, ale stejně zneklidňovala. Celé to bylo zneklidňující. Pistolník se bál toho, co to skutečně znamená.
"Jakeu?"
"Hmm?"
"Chceš si to pamatovat, až se probudíš, nebo zapomenout?"
"Zapomenout," odpověděl chlapec okamžitě. "Krvácel jsem."
"Dobře. Budeš spát, rozumíš? Tak si lehni."
Jake se položil a vypadal jako malý, mírumilovný a neškodný chlapec. Pistolník nevěřil, že je neškodný. Vyzařovalo z něj cosi smrtonosného a vznášel se kolem něj pach osudovosti. Pistolníkovi se ten pocit nelíbil, ale líbil se mu chlapec. Líbil se mu moc.
"Jakeu?"
"Šššš. Chci spát."
"Ano. A až se probudíš, nic si tady z toho nebudeš pamatovat."
"Jo."
Pistolník ho chvilku pozoroval a myslel na svůj chlapecký věk, což, jak se mu zdálo, se obvykle stávalo nějaké jiné osobě - někomu, kdo proskočil jakýmisi osmotickými čočkami a stal se někým jiným - ale teď mu vzpomínky připadaly bolestně blízko. Ve stáji dostavníkové stanice bylo hrozné vedro, pistolník se znovu opatrně napil vody. Vstal a přešel do zadní části stavení, cestou se zastavil a podíval se do jednoho stání pro koně. V rohu ležela hromádka bílého sena a úhledně složená deka, ale nijak to tam po koních nevonělo. Ve stáji to nevonělo vůbec ničím. Slunce vypálilo všechny pachy a nic nenechalo. Vzduch byl dokonale neutrální.
Vzadu ve stáji byla malá, tmavá místnost, kde stál uprostřed jakýsi stroj z nerez oceli. Stroje se nedotkla rez ani rozklad. Vypadal jako máselnice. Nalevo z něj trčela chromovaná roura, která končila nad žlábkem v podlaze. Pistolník už viděl podobné pumpy v jiných suchých krajích, ale nikdy tak velkou. Nedokázal si představit, jak hluboko museli vrtat, než pod pouští narazili na vodu, utajenou a věčně v temnotě.
Proč pumpu neodmontovali, když opouštěli dostavníkovou stanici?
Třeba za to mohli démoni, možná.
Najednou se otřásl a zakroutil rameny. Naskočila mu husí kůže z vedra, pak se zase uhladila. Přešel k ovladači a přehodil knoflík na ZAPNUTO. Stroj začal hučet. Asi po půl minutě z roury vyhrkl pramen chladné, čisté vody, který protekl žlábkem zase dolů. Z roury vyteklo tak deset litrů, než se pumpa sama vypnula, až to cvaklo. Byla to věc cizí na tomto místě a v tomto čase, jako opravdová láska, ale byla stejně jistá jako Poslední soud, tichá připomínka časů, kdy byl svět ještě pevný v nohou. Nejspíš fungovala na nějaký atomový pohon, jelikož v okruhu tisíce mil nebyla žádná elektřina, a i suché baterie by se dávno vybily. Pistolníkovi se to nelíbilo.
Vrátil se a posadil se vedle chlapce, který si podložil tvář rukou. Pěkný chlapec. Pistolník se znovu napil vody a sedl si se zkříženýma nohama jako indián. Chlapec podobně jako ten usedlík na okraji pouště, který si držel krkavce (Zoltán, vzpomněl si pistolník najednou, ten krkavec se jmenoval Zoltán), ztratil pojem o čase, ale zdálo se mimo veškerou pochybnost, že muž v černém je zase blíž. Pistolník nikoli poprvé uvažoval, jestli se muž v černém nechává dohánět úmyslně. Možná mu pistolník hraje do rukou. Snažil se představit si, jaké to setkání bude, ale nedokázal to.
Bylo mu hrozně horko, ale už mu nebylo špatně. Znovu ho napadla ta dětská říkanka, ale tentokrát si místo matky vzpomněl na Corta - Corta s obličejem protkaným jizvami po kamenech, kulkách a tupých nástrojích. Byly to válečné jizvy. Napadlo ho, jestlipak měl Cort někdy lásku, která by se mohla porovnávat s těmi monumentálními jizvami. Pochyboval o tom. Vzpomněl si na Aileen a na Martena, toho nepovedeného čaroděje.
Pistolník nebyl člověkem, který lpí na minulosti; pouze nejasná představa o budoucnosti a vlastní citové masce ho uchránila před tím, aby se stal tvorem bez fantazie, tupcem. Proto ho tento běh myšlenek udivil. Každé jméno vyvolalo jiné - Cuthbert, Paul, starý Jonáš; a Susan, líbezná dívka v okně.
Klavírista v Tullu (také mrtvý, v Tullu jsou všichni mrtví, a jeho rukou) měl rád staré písničky a pistolník si jednu potichu, nezvučně zabroukal
Láska, ó láska, ó bezohledná láska
Podívej, co udělala bezohledná láska.
Pistolník se zmateně zasmál. Jsem poslední z toho zeleného světa plného teplých barev. Ale přes všechnu nostalgii necítil žádnou sebelítost. Svět se nemilosrdně hnul, ale jeho nohy byly stále silné a muž v černém byl blíž. Pistolník si zdříml.

Když se probudil, byla skoro tma a chlapec byl pryč.
Pistolník vstal, zapraskaly mu při tom klouby, a přešel k vratům stáje. Ve tmě na verandě hospody tancoval malý plamínek. Zamířil k němu, v okrovém světle západu slunce se za ním táhl dlouhý černý stín.
Jake seděl u petrolejové lampy. "Byl v ní petrolej," řekl, "ale bál jsem se ji zapalovat v domě. Všechno je tak vyschlé -"
"Udělals to dobře." Pistolník se posadil a nepřemýšlel o letitém prachu, který zvířil zadnicí, i když ho viděl. Plamen lampy kreslil na chlapcově obličeji jemné odstíny. Pistolník vytáhl váček a ubalil si cigaretu.
"Musíme si promluvit," řekl.
Jake přikývl.
"Asi víš, že honím toho muže, kterého jsi viděl."
"Zabijete ho?"
"Nevím. Musím ho donutit, aby mi něco řekl. Možná ho donutím, aby mě někam zavedl."
"Kam?"
"K jedné věži," řekl pistolník. Podržel cigaretu nad cylindrem lampy a potáhl; kouře se chopil sílící noční vítr. Jake ho sledoval. Na obličeji mu nebyl vidět strach ani zvědavost, a rozhodně ani nadšení.
"Takže zítra půjdu," pokračoval pistolník. "Budeš muset jít se mnou. Kolik zbylo toho masa?"
"Jenom hrstka."
"Kukuřice?"
"Trocha."
Pistolník přikývl. "Je tu sklep?"
"Ano." Jake se na něj podíval. Zorničky se mu roztáhly a byly obrovské, křehké. "V podlaze je kruh, za který se zatáhne, ale já jsem dolů nelezl. Bál jsem se, že povolí žebřík a už se nedostanu nahoru. A strašně to tam smrdí. Je to tady jediná věc, která smrdí."
"Ráno brzo vstaneme a podíváme se, jestli dole něco není, co by stálo za to vzít s sebou. Pak vypadneme."
"Dobře." Chlapec se odmlčel a pak řekl: "Jsem rád, že jsem vás nezabil, když jste spal. Měl jsem vidle a přemýšlel jsem o tom. Ale neudělal jsem to a teď už se nebudu bát jít spát."
"Čeho by ses bál?"
Chlapec se na něj zlověstně podíval. "Duchů. Že se vrátí on."
"Muž v černém," řekl pistolník. Neptal se.
"Ano. Je to špatný člověk?"
"To záleží na tom, na které straně stojíš," odpověděl pistolník nepřítomně. Vstal a zahodil cigaretu na tvrdou zem. "Jdu spát."
Chlapec se na něj bojácně podíval. "Můžu spát s vámi ve stáji?"
"Jistě."
Pistolník zůstal stát na schodech a zadíval se vzhůru a chlapec udělal totéž. Na nebi svítila Polárka a Mars. Pistolníkovi se zdálo, že když zavře oči, zaslechne volání prvních jarních ptáků, ucítí zelenou a skoro letní vůni hradních trávníků po první senoseči (a možná uslyší tupý úder míčků, protože dámy z Východního křídla, v zářivém šeru houstnoucím v tmu oděné pouze do spodniček, hrají kroket u Věží), skoro uvidí Aileen protahující se mezerou v živém plotě -
Vůbec se mu nepodobalo, že tolik myslel na minulost.
Otočil se a zvedl lampu. "Pojďme spát," řekl.
Společně přešli ke stájím.
Další den ráno prozkoumal sklep.

Jake měl pravdu; hrozně páchl. Vycházel z něj vlhký, bahenní puch, ze kterého se pistolníkovi dělalo zle a trochu motala hlava, po tom antisepticky čistém vzduchu v poušti a stáji. Sklep páchl zelím a turínem a bramborami s dlouhými, slepými výhonky, které se proměnily ve spojitou hnilobu. Žebřík však vypadal docela pevně a pistolník slezl dolů. Podlahu tvořila udusaná hlína a pistolník se hlavou skoro dotýkal stropních trámů. Tady dole ještě žili pavouci, znepokojivě velicí a se skvrnitými šedými těly. Hodně jich zmutovalo. Někteří měli oči na stopkách, jiní měli snad i šestnáct nohou.
Pistolník se rozhlížel a čekal, až si oči zvyknou na šero.
"Zatím v pořádku?" zavolal Jake dolů nervózně.
"Ano." Zaměřil zrak do rohu. "Jsou tam konzervy. Počkej."
Opatrně přešel do rohu, musel sklánět hlavu. Ležela tam stará krabice, které upadla jedna stěna. Konzervy byly zeleninové - zelené fazolky, žluté fazole... a tři plechovky sekaného hovězího.
Nabral si jich náruč a vrátil se k žebříku. Vylezl napůl nahoru a podával je Jakeovi, který si klekl a přebíral je od něj. Pak se vrátil pro další.
Podnikal už třetí cestu, když zaslechl sténání v základech.
Otočil se, podíval se tím směrem a vzápětí ho zalila jakási snová hrůza, pocit mdlý a odpudivý zároveň, jako když se provozuje sex ve vodě - když se jeden utápí v druhém.
Základy byly složeny z mohutných pískovcových bloků, které byly nejspíš uloženy přesně k sobě, když byla stanice nová, ale teď svíraly prapodivné úhly jako opilci. Zeď tím pádem vypadala, jako by byla popsána zvláštními, meandrujícími hieroglyfy. A z místa, kde se setkávaly dvě takové hluboké praskliny, vytékal tenký pramínek písku, jako by se cosi z druhé strany upachtěně a bolestně dobývalo ven.
Sténání stoupalo a klesalo a stále sílilo, až se tím zvukem naplnil celý sklep, a ten abstraktní zvuk vyjadřoval drásavou

bolest a strašnou námahu.
"Pojďte nahoru!" zaječel Jake. "Ach Ježíši, pane, pojďte nahoru!"
"Jdi pryč," řekl pistolník klidně.
"Pojďte nahoru!" zaječel Jake znovu.
Pistolník neodpověděl. Pravou rukou si přitáhl řemeny.
Ve zdi se objevila díra veliká jako mince. Záclonou své hrůzy uslyšel dusot Jakeových chodidel, protože chlapec utekl. Potom se proud písku zastavil. Sténání utichlo, ale bylo slyšet pravidelné, namáhavé oddechování.
"Kdo jsi?" zeptal se pistolník.
Žádná odpověď.
A Roland se zeptal Ušlechtilou řečí, hlasem dunícím dávným rozkazovačným tónem: "Kdo jsi, Démone? Promluv, jestli budeš mluvit. Můj čas je krátký; mé ruce ztrácejí trpělivost."
"Jen pomalu," ozvalo se ze zdi namáhavě a dušeně. A pistolník cítil, jak jím snová hrůza proniká hlouběji a ochromuje ho. Byl to hlas Alice, ženy, u které bydlel v městečku Tull. Ale ona byla mrtvá; sám viděl, jak klesla k zemi s dírou po kulce mezi očima. Zdálo se mu, že padá kamsi do hloubky, před očima se mu míhalo bezpočet sáhů. "S Vybranými pomalu, pistolníku. Dokud putuješ s chlapcem, muž v černém putuje s tvou duší v kapse."
"Jak to myslíš? Mluv dál!"
Ale dýchání utichlo.
Pistolník chvíli ztuhle stál a najednou mu na paži dopadl obrovský pavouk, který se horečně snažil vydrápat se mu na rameno. Neovládl se a zamručel, shodil pavouka a přinutil nohy k pohybu. Nechtěl to udělat, ale zvyk byl přísný, neporušitelný. Mrtví z mrtvých, jak říká staré přísloví; jenom mrtvola může mluvit. Přešel k díře a udeřil do ní. Pískovec se na okrajích snadno probořil a pistolník pouhým napnutím svalů prorazil rukou zeď.
A dotkl se čehosi pevného s tvrdými a nepravidelnými hrbolky. Vytáhl to ven. V ruce držel čelistní kost. Na konci byla shnilá. Zuby se nakláněly všemi směry.
"No dobrá," řekl potichu. Prudce si ji zastrčil do zadní kapsy a vrátil se k žebříku, neohrabaně vynesl poslední plechovky. Padací dvířka nechal otevřená. Slunce se dostane dovnitř a zabije pavouky.
Jake byl v půli dvora, krčil se na popraskané tvrdé zemi plné štěrku. Když uviděl pistolníka, zaječel, ustoupil o pár kroků a pak se k němu s pláčem rozběhl.
"Myslel jsem, že vás to dostalo, že vás to dostalo, myslel jsem -"
"Nedostalo." Tiskl chlapce k sobě, cítil na hrudi jeho tvář, horkou, a na žebrech jeho ruce, suché. Později ho napadlo, že právě v této chvíli začal mít toho chlapce rád - což muž v černém samozřejmě určitě celou dobu plánoval.
"Byl to démon?" ozval se chlapec dušeně.
"Ano. Mluvící démon. Už se tam nemusíme vracet. Pojď."
Šli do stáje a pistolník si udělal uzel z deky, pod kterou spal - byla horká a pichlavá, ale nic jiného tu nebylo. Když uzel dokončil, naplnil měchy vodou z pumpy.
"Poneseš jeden měch," řekl pistolník. "Nasaď si ho kolem ramen - jako fakír nosí hada. Chápeš?"
"Ano," chlapec k němu zbožně vzhlížel. Naložil si měch na ramena.
"Není moc těžký?"
"Ne. Je akorát."
"Pověz mi pravdu radši hned. Nebudu tě moci nést, jestli dostaneš úpal."
"Nedostanu úpal. Nic mi nebude."
Pistolník přikývl.
"Půjdeme do hor, že?"
"Ano."
Vyšli do neutuchajícího slunečního žáru. Jake, kterému hlava sahala právě do výše rozmachujících se pistolníkových loktů, šel vpravo a trochu napřed, pruhy surové kůže na koncích měchu mu visely skoro k lýtkům. Pistolník si naložil další dva měchy přes ramena a pod paží nesl uzel s potravinami, který si levou rukou přidržoval k tělu.
Prošli vzdálenou branou dostavníkové stanice a znovu našli zaváté vyježděné koleje. Šli asi čtvrt hodiny, když se Jake otočil a oběma stavením zamával. Vypadala, že se v titánském prostoru pouště choulí k sobě.
"Sbohem!" zakřičel Jake. "Sbohem!"
Šli dál. Vyježděné koleje mizely v tvrdém pískovcovém podloží, a když se pistolník rozhlédl, dostavníková stanice byla pryč. Znovu tu byla poušť, a byla jediná.

Byli na cestě ze stanice tři dny; hory byly klamně jasnější. Viděli, jak se poušť zvedá v úpatí a první holé svahy, skalnaté podloží proráží zemskou kůží v těžkopádném drolivém triumfu. Výš se krajina znovu nakrátko zjemnila a pistolník poprvé po měsících či letech uviděl zeleň - skutečnou, živou zeleň. Trávu, trpasličí jedle, možná dokonce vrby, všechny napájené tajícím sněhem z vrcholů hor. Potom znovu převládla skála, která se zvedala do kyklopské, drtivé nádhery až k oslepujícím bílým čepičkám. Nalevo se rozkládala rozlehlá močálová nížina a ta se táhla až k menším, povětřím ohlodaným pískovcovým útesům a stolovým horám a osamělým kopcům. Tento hornatý výběžek byl zatažen skoro nepřerušovanou šedou záclonou dešťů. V noci Jake fascinovaně vysedával několik minut, než usnul, a sledoval ohromující podívanou světel vzdálených blesků, bílých a fialových, které zářivě protínaly noční vzduch.
Chlapec si cestou vedl dobře. Byl houževnatý, ale nejen to, zdálo se, že vyčerpání čelí s klidem a profesionální rezervou vůle, kterou uměl pistolník ocenit. Moc nemluvil a na nic se neptal, dokonce ani na čelistní kost, kterou pistolník obracel v rukou, zatímco večer pokuřoval. Pistolník postřehl, že se chlapec cítí pistolníkovou společností velmi polichocen - že je snad přímo blažený - a to ho znepokojovalo. Ten chlapec mu byl nastrčen do cesty - Dokud putuješ

s tím chlapcem, muž v černém putuje s tvou duší v kapse - a skutečnost, že Jake ho nezdržuje, pouze otevírala cestu k ještě horším možnostem.
V pravidelných intervalech míjeli symetrická vyhaslá ohniště muže v černém a pistolníkovi se zdálo, že popel je mnohem čerstvější. Třetího večera si byl pistolník jist, že v dálce, kdesi na počátku úpatí hor, zahlédl jiskru jiného ohniště.
Ke druhé hodině po poledni čtvrtého dne putování ze stanice se Jake zapotácel a skoro upadl.
"Tak, sedni si," nařídil pistolník.
"Ne, nic mi není."
"Sedni si."
Chlapec se poslušně posadil. Pistolník si dřepl poblíž, tak aby Jake seděl ve stínu.
"Napij se."
"Nemám pít až -"
"Napij se."
Chlapec se napil, tři doušky. Pistolník namočil cíp deky, která už nenesla takový náklad, a přiložil vlhkou tkaninu chlapci na zápěstí a čelo, které byly suché jako v horečce.
"Ode dneška budeme každé odpoledne touto dobou odpočívat. Čtvrt hodiny. Chce se ti spát?"
"Ne." Chlapec se na něj zahanbeně díval. Pistolník mu pohled mírně vracel. Jakoby náhodou vytáhl z pásu jeden náboj a začal si s ním hrát mezi prsty. Chlapec se fascinovaně díval.
"To je pěkné," prohodil.
Pistolník přikývl. "To určitě je." Odmlčel se. "Když jsem byl v tvém věku, žil jsem v městě obehnaném hradbami, vyprávěl jsem ti o tom?"
Chlapec ospale zavrtěl hlavou.
"Tak. A byl tam jeden zlý člověk -"
"Ten kněz?"
"Ne," řekl pistolník, "ale myslím si teď, že mezi těmi dvěma byl jakýsi vztah. Možná to byli nevlastní bratři. Marten byl čaroděj... jako Merlin. Vyprávěli ti o Merlinovi, tam, odkud pocházíš, Jakeu?"
"Merlin a Artuš a rytíři kulatého stolu," řekl Jake jako ze sna.
Pistolníkem projel ošklivý záškub. "Ano," řekl. "Byl jsem velmi mladý...."
Ale chlapec už vsedě spal, ruce úhledně složené v klíně.
"Až lusknu prsty, probudíš se. Budeš odpočatý a svěží. Rozumíš?"
"Ano."
"Tak si lehni."
Pistolník vytáhl váček a ubalil si cigaretu. Cosi tu chybělo. Pátral po tom urputně a pečlivě, až to našel. Chyběl mu ten šílený spěch, pocit, že se může kdykoli opozdit, že stopa vychladne a jemu zůstane jen přetržené vodítko. To všechno teď bylo pryč a pistolník začínal pomalu nabývat jistoty, že muž v černém chce být chycen.
Co bude následovat?
Ta otázka byla příliš neurčitá, než aby vzbudila jeho zájem. Cuthbertovi by připadala zajímavá, životně důležitá, ale Cuthbert byl pryč a pistolník mohl postupovat vpřed jen tak, jak to uměl.
Pokuřoval a pozoroval chlapce, a myšlenky se mu vrátily znovu ke Cuthbertovi, který se pořád smál - i na smrt odešel se smíchem - a ke Cortovi, který se nesmál nikdy, a k Martenovi, který se usmíval jen někdy - tenkým, nehlasným úsměvem, jenž vyzařoval cosi znepokojivého... jako oko, které se proloupne ze tmy a je podlité krví. A pak byl samozřejmě ten sokol. Sokol se jmenoval David, podle legendy o chlapci s prakem. David, jak si byl pistolník docela jist, neznal nic, jen potřeboval vraždit, trhat a děsit. Jako sám pistolník. David nebyl žádný diletant; celý dvůr se kolem něj točil.
Ale možná, že v konečném součtu byl sokol David Martenovi podobnější než kdo jiný... a jeho matka Gabriela to možná věděla.
Pistolníkovi se žaludek bolestně zdvihl k srdci, ale obličej se mu ani nepohnul. Pozoroval, jak se kouř cigarety zvedá do horkého pouštního vzduchu a mizí, a myšlenkami se vrátil zpět.

II

Nebe bylo bílé, dokonale bílé, a ve vzduchu byl cítit déšť. Vůně živých plotů a rostoucí trávy byla silná a sladká. Jaro bylo v plném proudu.
David seděl Cuthbertovi na paži, malý zkázonosný stroj s jasně zlatýma očima, které nehleděly na nic určitého. Řemínek ze surové kůže upevněný k poutkům na nohou měl Cuthbert nedbale omotaný kolem paže.
Cort stál kus dál od obou chlapců, mlčenlivý, v záplatovaných kožených kalhotách a zelené bavlněné košili, vysoko utažené starým, širokým pěšáckým opaskem. Zelená barva jeho košile splývala s živými ploty a zvlněným trávníkem Zadních dvorů, kde dámy u Věží ještě nezačaly hrát kroket.
"Připrav se," zašeptal Roland Cuthbertovi.
"Jsme připraveni," řekl Cuthbert sebejistě. "Viď, Davey?"
Mluvili nízkou řečí, jazykem kuchtíků a posluhů; den, kdy jim bude dovoleno používat vlastní jazyk v přítomnosti ostatních, byl pořád ještě daleko. "Máme na to krásný den. Cítíš ten déšť? Je to-"
Cort najednou zvedl klec v rukou a spustil postranní dvířka. Holubice už byla venku a mířila nahoru, snažila se dosáhnout nebe rychlými, třepotavými rozmachy křídel. Cuthbert zatáhl za řemínek, ale byl pomalý; sokol, stále poután, byl již ve vzduchu, takže vzlétl neohrabaně. Krátkým záběrem křídel vyrovnal let. Vyrazil vzhůru, mířil nad holubici a

pohyboval se rychle jako kulka.
Cort líně přešel k místu, kde stáli chlapci, a rozmáchl se mohutnou pěstí po Cuthbertově uchu. Chlapec bez hlesu padl, i když stáhl rty, až odhalil dásně. Z ucha na sytě zelenou trávu pomalu stékal pramínek krve.
"Byl jsi pomalý," oznámil mu Cort.
Cuthbert se hrabal na nohy. "Promiň, Corte. Já jsem prostě -"
Cort se ohnal znovu a Cuthbert znovu upadl. Krev tekla silnějším proudem.
"Mluv Ušlechtilou řečí," řekl potichu. Mluvil nevzrušeně, trochu opile chraptěl. "Odříkej své pokání v jazyce civilizace, za kterou zemřeli lepší muži, než jaký z tebe kdy bude, červe."
Cuthbert znovu vstával. V očích mu stály slzy, ale rty měl pevně sevřené do zřetelné linky nenávisti, která se nechvěla.
"Rmoutím se," řekl Cuthbert bez dechu hlasem, ze kterého čišelo sebeovládání. "Zapomněl jsem tvář svého otce, jehož pistole budu, doufám, jednoho dne nosit."
"Správně, fracku," řekl Cort. "Budeš přemýšlet, co jsi udělal špatně, a líp si zapamatuješ reflexy pomocí hladu. Žádná večeře. Žádná snídaně."
"Podívejte se!" vykřikl Roland. Ukázal vzhůru.
Sokol vzlétl nad prchající holubici. Chvíli plachtil s houževnatými, svalnatými křídly roztaženými a nehybnými v klidném, bílém jarním vzduchu. Potom křídla složil a začal padat jako kámen. Dvě těla se spojila a Roland měl na chvíli dojem, že zahlédl ve vzduchu krev... ale možná si to jen představoval. Sokol vyrazil krátký vítězný výkřik. Holubice dopadla na zem, zachvěla se a Roland se rozběhl ke kořisti, takže nechal Corta a potrestaného Cuthberta za sebou.
Sokol dosedl vedle kořisti a už spokojeně trhal tučná bílá prsíčka. Několik pírek pomalu houpavě padalo k zemi.
"Davide!" zaječel chlapec, vylovil z váčku kus králičího masa a hodil ho sokolovi. Sokol ho chytil v letu, polkl, jen potřásl hřbetem a krkem a Roland se pokusil ptáka znovu připoutat.
Sokol se téměř roztržitě obrátil a jedním rozmachem zobanu strhl Rolandovi pořádný kus kůže z paže. Potom se pustil zase do žrádla.
Roland zamručel, znovu se ohnal řemínkem a tentokrát chytil Davidův útočný zobák do kožené rukavice. Dal sokolovi další kus masa, pak mu nasadil čepičku. David mu poddajně vyšplhal na zápěstí.
Hrdě vstal se sokolem na paži.
"Co je to?" zeptal se Cort a ukázal na krvavý šrám na Rolandově předloktí. Chlapec se připravil na ránu a zaťal zuby, aby nevykřikl, ale rána nepadla.
"Ohnal se po mně," odpověděl Roland.
"Nasral jsi ho," poznamenal Cort. "Ten sokol se tě nebojí, hochu, sokol se nikdy nebude bát. Sokol je Boží pistolník."
Roland se na Corta jen díval. Neměl velkou představivost, a pokud měl Cort v úmyslu nějak ho poučit, smysl chlapci unikl; byl natolik pragmatický, že podle jeho přesvědčení to bylo možná jedno z několika hodně hloupých prohlášení, kterých se kdy Cort dopustil.
Cuthbert přišel za nimi a v bezpečí za Cortovými zády vyplázl na učitele jazyk. Roland se neusmál, ale kývl na něj.
"Běžte už domů," řekl Cort a převzal sokola. Ukázal na Cuthberta. "Ale nezapomeň reflexy, červe. A rychlost. Dnes večer a zítra ráno."
"Ano," řekl Cuthbert škrobeně formálně. "Děkuji ti za poučný den."
"Učíš se," řekl Cort, "ale tvůj jazyk má ten zlozvyk, že ti visí z hloupé huby, když je tvůj učitel otočený zády. Možná přijde den, kdy se ty i tvůj jazyk naučíte, kam patříte." Znovu Cuthberta udeřil, tentokrát rovnou mezi oči a tak tvrdě, že Roland uslyšel tupé zadunění - takový zvuk vydává palička, když kuchařův pomocník naráží sud piva. Cuthbert padl pozpátku na trávník, oči v prvním okamžiku zamžené a omámené. Potom se projasnily a chlapec se zuřivě zahleděl vzhůru na Corta, nepokrytě nenávistně, zorničky uprostřed očí jasné jako holubičí krev.
Cuthbert přikývl a roztáhl rty v děsivém úsměvu, jaký Roland ještě neviděl.
"Máš tedy naději," řekl Cort. "Až si budeš myslet, že můžeš, tak pro mě přijď, červe."
"Jak jsi to věděl?" procedil Cuthbert mezi zuby.
Cort se otočil k Rolandovi tak rychle, že Roland málem o krok couvl - už už to vypadalo, že se oba chlapci ocitnou na trávě a budou zdobit jarní zeleň svou krví. "Viděl jsem odraz v očích toho červa," řekl. "Zapamatuj si to, Cuthberte. Pro dnešek poslední lekce."
Cuthbert znovu přikývl, na tváři stejný strašlivý úsměv. "Rmoutím se," začal znovu. "Zapomněl jsem tvář -"
"Zkrať ty kecy," přerušil ho Cort, který už ztratil zájem. Otočil se k Rolandovi. "Mazejte. Oba. Jestli se budu muset ještě chvíli dívat na ty vaše pitomé červí obličeje, vyzvracím se z podoby."
"Pojďme," řekl Roland.
Cuthbert potřásl hlavou, aby se mu projasnila, a vstal. Cort už na svých křivých nohou nahrbeně scházel z kopce, vypadal mocně a jaksi prehistoricky. Vyholené místečko se strništěm na temeni se rýsovalo v šeru.
"Zabiju toho hajzla," řekl Cuthbert stále s úsměvem. Na čele mu tajuplně rostlo veliké husí vejce, fialové a hrbolaté.
"Ani já, ani ty," zasmál se Roland. "Můžeš se navečeřet se mnou v západní kuchyni. Kuchař nám něco dá."
"Poví to Cortovi."
"Není žádný Cortův kamarád," řekl Roland a pak pokrčil rameny. "A když jo, tak co?"
Cuthbert se taky zasmál. "Jasně. Správně. Vždycky jsem chtěl vědět, jak svět vypadá, když máš hlavu vykroucenou dozadu a bradou vzhůru."
Společně se vydali po zelené trávě zpět a v lahodném bílém jarním světle vrhali stíny.

Kuchař v západní kuchyni se jmenoval Hax. Byl mohutný, v bílém oblečení plném skvrn od jídla, s hrubou mastnou pletí a předky, kteří byli z jedné čtvrtiny černí, z druhé čtvrtiny žlutí, z třetí čtvrtiny z jižních ostrovů, nyní skoro

zapomenutých (svět se hnul), a poslední čtvrtina byla bůh ví jaká. Pobíhal po třech místnostech plných páry a s vysokým stropy jako traktor se zařazenou nízkou rychlostí, v mohutných, kalifských nazouvácích. Byl to jeden z těch vzácných dospělých, kteří umějí jednat s malými dětmi docela dobře a mají je rádi všechny bez rozdílu - nijak cukrkandlově, ale věcně, což nevylučuje občas přátelské objetí, stejně jako sjednání velkého obchodu vyžaduje potřesení rukou. Měl rád dokonce i chlapce, kteří začali Výcvik, i když byli jiní než ostatní děti - byli uzavřenější a jaksi nebezpeční, nikoli jako dospělí, ale spíš jako by byli obyčejnými dětmi, lehce stíženými šílenstvím - Cuthbert nebyl první z Cortových studentů, kterého potají nakrmil. V této chvíli stál před svým obrovitým, rachotícím elektrickým sporákem - jedním ze šesti fungujících zařízení, které zůstalo v celém domě. Bylo to jeho osobní panství a on zde stál a díval se na dva chlapce, kteří se cpali kousky masa s omáčkou, jež jim předložil. Za ním, před ním a všude kolem pobíhali pářícím, vlhkým vzduchem kuchtíci, pomocníci a různí posluhové, rachotili pánvemi, míchali v hrncích, v koutech otročili u hromad brambor a zeleniny. Ve špatně osvětlené komoře nějaká uklízečka s těstovitým, zubožením obličejem a vlasy schovanými pod hadrem cákala vodu po podlaze a stírala ji mopem.
Jeden z pomocníků přiběhl s mužem ze Stráže v patách. "Ten pán chce s tebou mluvit, Haxi."
"Dobře." Hax kývl na Strážce a on odpověděl stejně. "Vy dva, kluci," řekl, "zajděte za Maggie, dá vám kus koláče. Pak si běžte po svých."
Přikývli a šli za Maggie, která jim dala pořádné řezy koláče na talíře - ale podávala jim je obezřetně, jako by byli divocí psi, kteří ji mohou pokousat.
"Sníme si to na schodech," navrhl Cuthbert.
"Dobře."
Seděli za mohutnou, potící se kamennou kolonádou, mimo dohled kuchyně, a cpali si rukama kusy koláče do úst. Ale už za chvilku spatřili na opačné zakřivené stěně širokého schodiště jakési stíny. Roland popadl Cuthberta za paži.
"Pojď," řekl. "Někdo jde." Cuthbert překvapeně vzhlédl, tvář od borůvek.
Ale stíny se zastavily, jejich původci zůstali z dohledu. Byl to Hax a ten muž ze Stráže. Chlapci zůstali sedět tam, kde byli. Kdyby se pohnuli, mohli by je dospělí slyšet.
"... ten dobrý muž," říkal Strážce.
"Ve Farsonu?"
"Během čtrnácti dnů," odpověděl Strážce. "Možná za tři týdny. Musíš jít s námi. Přijde dodávka z nákladového skladiště..." Zbytek přehlušil obzvláště silný řinkot hrnců a pánví a vzápětí palba nadávek zaměřených na nešikovného pikolíka, který je upustil; potom chlapci zaslechli, jak Strážce končí: "... otráveným masem."
"To je riskantní."
"Neptej se, co může ten dobrý muž udělat pro tebe -" začal Strážce.
"- ale co ty můžeš udělat pro něj," vzdychl Hax. "Vojáku, neptej se."
"Víš, co by to mohlo znamenat," řekl Strážce potichu.
"Ano. A vím, jakou mám vůči němu zodpovědnost; nemusíš mě poučovat. Miluji ho stejně jako ty."
"Dobře. Maso bude deklarováno jako zboží pro krátkodobé uskladnění v tvé chladírne. Ale musíš si pospíšit. To musíš chápat."
"Jsou ve Farsonu děti?" zeptal se kuchař smutně. Ani to nebyla otázka.
"Děti jsou všude," řekl Strážce mírně. "Právě o děti - on taky - se staráme."
"Otrávené maso. Divný způsob, jak se o děti postarat." Hax si ztěžka, hvízdavě vzdychl. "Schoulí se a budou se držet za břicho a budou volat mámu? Nejspíš ano."
"Bude to, jako by usínaly," řekl Strážce, ale hlas mu zněl až příliš přesvědčivě a rozumně.
"Samozřejmě," zasmál se Hax.
"Sám jsi to řekl. ‚Vojáku, neptej se.' Líbí se ti pohled na děti pod nadvládou pistole, když můžou být v jeho rukou, které přimějí lva ulehnout vedle jehňátka?"
Hax neodpověděl.
"Za dvacet minut mám službu," pokračoval Strážce opět klidnějším hlasem. "Dej mi kus skopového a já štípnu jednu kuchařinku, aby se zahihňala. Až odejdu -"
"Po mém skopovém tě břicho bolet nebude, Robesone."
"Půjdeš..." Ale stíny se pohnuly a hlasy nakonec zanikly.
Mohl jsem je zabít, pomyslel si Roland, celý ztuhlý a ohromený. Mohl jsem je zabít svým nožem, podříznout jim krk jako prasatům. Podíval se na své ruce potřísněné šťávou a borůvkami a špinavé po denním výcviku.
"Rolande."
Pohlédl na Cuthberta, v tom křehkém šeru se na sebe dlouho dívali a Rolandovi stoupala hrdlem teplá pachuť zoufalství. To, co cítil, byla možná jakási smrt - cosi surového a konečného jako smrt holubice na bílém nebi nad hřištěm. Hax? pomyslel si zmateně. Hax, který mi onehdy dával na nohu křenovou placku? Hax? A pak se mu mysl prudce uzavřela a téma rázem ukončila.
To, co uviděl, dokonce i v Cuthbertově dobromyslném, inteligentním obličeji, nebylo nic - vůbec nic. Cuthbertovy oči se vyprázdnily Haxovou zkázou. V Cuthbertových očích se to už stalo. Hax je nakrmil a oni odešli na schody se najíst a pak Hax odvedl Strážce Robesona do nevhodného koutu kuchyně, aby tam tete-ŕ-tęte kuli zrádcovské pikle. To bylo vše. V Cuthbertových očích Roland uviděl, že Hax zemře za svou zradu, jako zmije pojde v díře. To bylo vše, a nic víc. Vůbec nic.
Byly to oči pistolníka.

Rolandův otec se právě vrátil z náhorních krajů a vyhlížel z místa uprostřed drapérií a sifonových závěsů v hlavní

přijímací síni, kam mohl chlapec vstupovat na znamení svého statutu učedníka teprve nedávno.
Otec měl na sobě černé džíny a modrou pracovní košili. Jeho plášť, zaprášený a vybledlý, na jednom místě potrhaný až na podšívku, mu visel nedbale přes rameno bez ohledu na to, že se on i jeho nositel nesrovnávají s elegancí panující v místnosti. Byl zoufale hubený a těžký knír pod nosem vypadal, že mu táhne hlavu dolů, když shlížel na syna. Pistole na bocích byly zavěšeny v dokonale příhodném úhlu pro ruce, ohmatané pažby ze santalového dřeva vypadaly v zdejším kalném světle omšele a ospale.
"Hlavní kuchař," opakoval otec potichu. "Představ si to! Koleje, které vyletěly do vzduchu v čele stavby železnice. Mrtvý dobytek v Hendricksonu. A možná dokonce... představ si to! Představ si to!"
Podíval se důkladněji na syna.
"Žere tě to."
"Jako ten sokol," řekl Roland. "Žere mě to." Zasmál se - spíš tomu nečekaně vhodnému přirovnání než tomu, že by situace byla růžová.
Otec se usmál.
"Ano," řekl Roland. "Asi... mě to žere."
"Cuthbert byl s tebou," pokračoval otec. "Touhle dobou už to určitě řekl otci."
"Ano."
"Oběma vám dal jídlo, když Cort -"
"Ano."
"A Cuthbert. Toho to žere taky, co myslíš?"
"Nevím." Takové vzdálené souvislosti ho skutečně nezajímaly. Nestaral se o to, jak se jeho pocity srovnávají s pocity jiných lidí.
"Žere tě to, protože máš pocit, že jsi měl zabít?"
Roland nevolky pokrčil rameny, najednou celý podrážděný tím, jak otec zkoumá jeho motivy.
"Přesto jsi mi to řekl. Proč?"
Chlapci se rozšířily oči. "Copak jsem to mohl neříct? Byla to zrada -"
Otec prudce mávl rukou. "Jestli jsi to udělal pro něco tak laciného, jako je učebnicová idea, tak jsi to udělal nečestně. To bych radši viděl všechny ve Farsonu otrávené."
"To ne!" Slova z něj vztekle vylétla. "Chtěl jsem ho zabít - oba dva! Lháři! Hadi! Oni -"
"Pokračuj."
"Ublížili mi," dokončil vzdorně. "Něco mi provedli. Cosi ve mně změnili. Chtěl jsem je za to zabít."
Otec přikývl. "Pak je to čestné. Ne morální, ale není tvou věcí být morální. Vlastně..." Zahleděl se na syna. "Morálka ti možná bude vždycky cizí. Nejsi kdovíjak bystrý jako Cuthbert nebo malý Wheeler. Budeš o to nebezpečnější."
Chlapec, předtím celý netrpělivý, byl potěšený a ustaraný zároveň. "On bude -"
"Viset."
Chlapec přikývl. "Chci to vidět."
Roland starší zvrátil hlavu a zařval smíchem. "Ne tak nebezpečný, jak jsem si myslel... nebo možná prostě hloupý."
Prudce sklapl ústa. Jako blesk vyrazil a popadl chlapce za paži, až to zabolelo. Chlapec se zašklebil, ale neucukl. Otec se na něj upřeně díval a chlapec mu pohled oplácel, i když to bylo obtížnější než nasadit sokolovi čepičku.
"Dobrá," řekl otec a náhle s obrátil k odchodu.
"Otče?"
"Co?"
"Víš, o kom to mluvili? Víš, kdo je ten dobrý člověk?"
Otec se otočil a zamyšleně se na něj podíval. "Ano. Myslím, že vím."
"Kdybys ho chytil," řekl Roland, jako by urputně přemýšlel, "nikomu jinému by se nemusel jako kuchaři... nemusel lámat krk."
Otec se usmál tenkými rty. "Nějakou dobu možná ne. Ale nakonec se někomu vždycky musí ten krk zlámat, jak jsi to malebně vyjádřil. Lidé to žádají. Dřív nebo později, když se žádný zrádce neobjeví, si ho lidi vymyslí."
"Ano," řekl Roland, který tu myšlenku okamžitě pochopil -a nikdy na ni nezapomněl. "Ale kdybyste ho dostali -"
"Ne," řekl otec nevzrušeně.
"Proč?"
Chvíli se zdálo, že otec už už odpoví, ale pak slova spolkl. "Už jsme mluvili, myslím, dost. Jdi ode mě."
Chtěl otci říct, aby nezapomněl na svůj slib, až přijde čas, aby Hax vystoupal k šibenici, ale byl citlivý vůči otcovým náladám. Měl podezření, že otec chce sex. Rychle zavřel dveře. Věděl, že otec a matka spolu dělají... tu věc, a byl poměrně dobře informován o tom, co takový akt obnáší, ale představa, která se s tím pomyšlením vždy spojila, v něm budila nepokoj a divný pocit viny. Za několik let mu Susan poví příběh o Oidipovi a on ho v tichém zamyšlení vstřebá a bude přemýšlet o podivném a krvavém trojúhelníku, který tvoří jeho otec, matka a Marten - v některých čtvrtích známý jako dobrý člověk. Nebo to byl možná čtyřúhelník, pokud si člověk přeje přidat i sebe.
"Dobrou noc, otče," řekl Roland.
"Dobrou noc, synu," řekl otec nepřítomně a začal si rozepínat košili. V jeho myšlenkách už byl chlapec pryč. Jaký otec, takový syn.

Šibeniční vrch byl na Farsonské cestě, což bylo pěkně poetické - Cuthbert to možná ocenil, Roland nikoliv. Ocenil však nádherně zlověstné lešení, které se tyčilo do zářivě modrého nebe, jeho černou a hranatou siluetu, která visela nad dostavníkovou silnicí.

Chlapci byli omluveni z Dopoledních cvičení - Cort si pracně přečetl vzkazy od jejich otců, rty se mu při tom pohybovaly, chvílemi si pokyvoval. Když si oba vzkazy přečetl, pohlédl vzhůru do moře fialového ranního nebe a znovu přikývl.
"Počkejte tu," přikázal jim a šel k nahnuté kamenné chýši, kde bydlel. Vrátil se s krajícem hrubého, nekvašeného chleba, rozlomil ho napůl a každého podělil jedním kusem.
"Až bude po všem, každý strčíte svůj kus pod jeho střevíce. Dejte si pozor, abyste udělali přesně to, co vám říkám, jinak z vás příští týden vytluču duši."
Nerozuměli tomu, dokud nedorazili na místo, kam dojeli na Cuthbertovu valachovi. Byli tam první, o celé dvě hodiny dříve, než přišli další, a čtyři hodiny před věšením, takže Šibeniční vrch byl pustý - kromě havranů a krkavců. Ptáci seděli všude a samozřejmě byli všichni černí. Hlučně hřadovali na tvrdém břevnu, které trčelo nad propadlištěm - armatuře smrti. Ptáci seděli v řadě na okraji plošiny, strkali se a hledali si místo na schodech.
"Nechají ho tu," zamumlal Cuthbert. "Ptákům."
"Pojďme nahoru," řekl Roland.
Cuthbert se ně něj podíval skoro s hrůzou. "Myslíš -"
Roland ho přerušil mávnutím ruky. "Jsme tu o celé roky dřív. Nikdo nepřijde."
"Tak dobře."
Pomalu přešli k šibenici a ptáci se pobouřeně zdvihli, krákali a kroužili jako dav rozzlobených vyhnaných rolníků. Jejich těla se proti čistému rannímu nebi jevila jako černé plošky.
Roland poprvé pocítil, jak ohromnou zodpovědnost za tuto záležitost nese; toto dřevo nebylo ušlechtilé, netvořilo součást úctyhodného stroje Civilizace, bylo pouze hrbolatým borovým dřevem pokrytým bílými rozprskanými ptačinci. Byly všude - na schodech, zábradlí, plošině - a smrděly.
Chlapec se otočil ke Cuthbertovi s polekanýma, vystrašenýma očima a uviděl, že Cuthbert se na něj dívá se stejným výrazem.
"Já nemůžu," zašeptal Cuthbert. "Nemůžu se na to dívat."
Roland pomalu zavrtěl hlavou. Uvědomoval si, že je to pro ně lekce, nijak oslnivá, ale bylo v ní cosi starého, zrezavělého a beztvarého. Proto je jejich otcové nechali jít. A Roland se toho jako obvykle chopil s obvyklou tvrdohlavostí a nevyslovenou zarputilostí.
"Můžeš, Berte."
"Nebudu dnes v noci spát."
"Tak nebudeš," řekl Roland, jelikož nechápal, co to s tím má společného.
Cuthbert najednou popadl Rolanda za ruku a podíval se na něj s takovou němou bolestí, že se i Rolandovy pochyby vrátily, a on znechuceně zalitoval, že vůbec tehdy večer chodili do západní kuchyně. Otec měl pravdu. Radši každý muž, žena a dítě ve Farsonu než tohle.
Ale ať už ta lekce byla jakákoli, zrezivělá a napůl zasypaná, nenechá ji být a ani ji nepustí.
"Nepůjdeme až nahoru," řekl Cuthbert. "Všechno jsme už viděli."
A Roland neochotně přikývl, cítil, že jeho odhodlání slábne. Věděl, že Cort by je srazil, až by se rozplácli na zemi, a pak by je donutil s kletbami vyjít krok za krokem na plošinu... a cestou potahovat nosem čerstvou krev. Cort by nejspíš osobně přehodil konopnou smyčku přes břevno a postupně by ji na nich vyzkoušel, přinutil by je stát na propadlišti, aby ho vyzkoušeli; a Cort by je neváhal praštit znovu, kdyby brečeli nebo neovládli měchýř. A Cort by měl samozřejmě pravdu. Roland se poprvé v životě přistihl, že své dětství nenávidí. Toužil po vzrůstu a mozolech a jistotě, které přicházejí s věkem.
Úmyslně sloupl třísku ze zábradlí a strčil si ji do náprsní kapsy, než se otočili.
"Proč jsi to udělal?" zeptal se Cuthbert.
Chtěl odpovědět něco chvástavého: Ach, šibenice nosí štěstí... ale jen se na Cuthberta podíval a zavrtěl hlavou.
"Jenom abych ji měl," řekl. "Abych ji vždycky měl."
Odešli od šibenice stranou, posadili se a čekali. Asi za hodinu se začali scházet první diváci, většinou rodiny, kteří přijeli v polámaných vozech a kočárech a vezli si s sebou snídani - košíky se studenými palačinkami plněnými džemem z lesních jahod. Roland cítil, jak mu hladově kručí v břiše, a znovu se zoufale divil, kam se poděla posvátnost a úctyhodnost chvíle. Zdálo se mu, že Hax ve svých ušpiněných bílých šatech, procházející sem a tam zapařenou suterénní kuchyní, byl úctyhodnější než tohle. Nepříjemně zmatený nahmatal třísku ze šibenice. Cuthbert ležel vedle něj a obličej se mu ani nepohnul.

Nakonec to nebylo tak strašné a Roland byl rád. Haxe vezli na otevřené káře, ale poznali ho jenom podle mohutného břicha; oči měl zavázané širokým kusem černé látky, který mu visel přes tvář. Pár lidí hodilo kamenem, ale většinou dál snídali.
Pistolník, kterého chlapec neznal (byl rád, že otec takové nepovolal) opatrně odvedl tlustého kuchaře nahoru po schodech. Dva Strážci šli napřed a postavili se po stranách padacích dvířek. Když Hax s pistolníkem došli nahoru, přehodil pistolník lano se smyčkou přes břevno a pak smyčku navlékl kuchaři na hlavu tak, aby uzel zůstal ležet těsně pod levým uchem. Ptáci odletěli, ale Roland věděl, že čekají.
"Chceš se vyzpovídat?" zeptal se pistolník.
"Nemám se z čeho zpovídat," řekl Hax. Jeho slova se zřetelně nesla vzduchem a hlas měl podivně důstojný, i když ztlumený látkou visící přes rty. Látka se mírně zavlnila v mírném, příjemném větříku, který vál. "Nezapomněl jsem otcovu tvář; celou dobu byla se mnou."
Roland se bystře rozhlédl po zástupu a to, co uviděl, ho znepokojilo - byl to soucit? Nebo snad obdiv? Zeptá se otce.

Když jsou zrádci nazýváni hrdiny (nebo hrdinové zrádci, uvažoval zamračeně), určitě přišly temné časy. Litoval, že tomu líp nerozumí. Myšlenkami zalétl ke Cortovi a chlebu, který jim Cort dal. Cítil pohrdání; přicházel den, kdy mu Cort bude sloužit. Cuthbertovi možná ne; Cuthbert možná nakonec změkne pod Cortovým neustálým ohněm a zůstane pážetem nebo podkoním (nebo, což by bylo nekonečně horší, navoněným diplomatem, který se potlouká po přijímacích komnatách nebo s vetchými králi a princi nahlíží do falešných křišťálových koulí), ale on ne. Věděl to.
"Rolande?"
"Jsem tu." Vzal Cuthberta za ruku a jejich prsty se propojily jako železo.
Padací dvířka padla. Hax proletěl dolů. A v náhlém tichu se ozval ten zvuk: zvuk, jako když praskne suk v poleni v krbu za chladného zimního večera.
Ale nebylo to tak zlé. Kuchařovy nohy jednou koply v široce roztaženém Y; zástup uspokojeně zapískal; Strážci opustili vojenské postoje a začali nedbale sbírat věci. Pistolník pomalu sešel po schůdcích dolů, nasedl na koně a zamířil pryč, při tom bezohledně projel hloučkem snídajících návštěvníků, až se rozprchli.
Zástup se pak rychle rozešel a za čtyřicet minut zůstali dva chlapci sami na malém kopečku, který si vybrali. Ptáci se vraceli, aby prozkoumali nový přírůstek. Jeden přistál Haxovi na rameni, přátelsky tam seděl a zobákem zkoušel jasně lesklou kruhovou náušnici, kterou Hax vždy nosil v pravém uchu.
"Vůbec to nevypadá jako on," řekl Cuthbert.
"Ale ano, vypadá," řekl Roland pln důvěry, když scházeli k šibenici s chlebem v rukou. Cuthbert se tvářil zahanbeně.
Zastavili se pod břevnem a podívali se vzhůru na visící tělo, které se otáčelo. Cuthbert natáhl ruku a vzdorně se dotkl jednoho chlupatého kotníku. Tělo se začalo otáčet v novém kruhu.
Potom rychle rozdrobili chleba a drobky rozhodili pod visícími chodidly. Roland se ohlédl jen jednou, když odjížděli. Už se tam slétly tisíce ptáků. Takže ten chleba - chápal to jen vzdáleně - byl symbolem.
"Bylo to dobré," prohlásil Cuthbert najednou. "To... já... já... líbilo se mi to. Líbilo."
Rolanda to nijak nešokovalo, i když ho ta scéna nijak zvlášť nezajímala. Ale myslel si, že ji snad pochopil.
"Nevím o tom nic," řekl, "ale cosi v tom bylo. Určitě ano."
Země nepadla do rukou dobrého muže ještě dalších deset let, a pak už z něj byl pistolník, otec byl mrtvý a on sám se stal matko-vrahem - a svět se hnul.

III
"Podívej," řekl Jake a ukázal nahoru.
Pistolník vzhlédl a při tom ucítil, jak mu v zádech zapraskal skrytý obratel. Byli na úpatí hor už dva dny, a i když měli měchy na vodu zase skoro prázdné, už na tom nezáleželo. Brzo budou mít tolik vody, kolik budou moci vypít.
Sledoval vektor Jakeova prstu vzhůru, kolem svahu zelené pláně k holým svítivým útesům a strží m nad nimi... až k sněhové čepičce.
V dálce se pohybovala sotva zřetelná maličká tečka (možná to bylo smítko, které mu vytrvale tancovalo před očima, jenomže tato tečka nepoletovala), takže pistolník spatřil muže v černém, postupujícího po svahu se smrtonosnou vytrvalostí, jako maličkou mušku na obrovské žulové stěně.
"Je to on?" zeptal se Jake.
Pistolník se díval na neosobní smítko provádějící v dálce akrobacii a necítil nic, jen předzvěst smutku.
"Je to on, Jakeu."
"Myslíš, že ho chytíme?"
"Na této straně ne. Na té druhé. A určitě ne, když tu budeme stát a mluvit o tom."
"Jsou tak vysoké," řekl Jake. "Co je na druhé straně?"
"To nevím," řekl pistolník. "Myslím, že to neví nikdo. Možná to kdysi někdo věděl. Pojď, chlapče."
Znovu se pustili do výstupu, od nohou jim stékaly pramínky oblázků a písku až dolů k poušti, která se pod nimi prostírala jako plochý, nekonečný pekáč. Nad nimi, vysoko nad nimi, stoupal muž v černém výš a výš. Nedalo se poznat, jestli se ohlíží. Zdálo se, že skáče přes nemožné propasti, že stoupá po kolmých srázech. Jednou či dvakrát zmizel, ale vždycky ho znovu spatřili, dokud jim ho nezakryla fialová opona soumraku. Když si večer rozbili tábor, chlapec se trochu rozpovídal a pistolník uvažoval, jestli chlapec ví, co on už vytušil. Vzpomněl si na Cuthbertův obličej, rozpálený, poděšený, vzrušený. Vzpomněl si na ty drobky. Vzpomněl si na ty ptáky. Takhle to končí, pomyslel si. Zas a znovu to takhle končí. Jsou výpravy a cesty, které vždycky vedou vpřed, a všechny končí na stejném místě - na místě vraždy.
Snad kromě cesty k Věži.
Chlapec, oběť, s tváří nevinnou a velmi mladou ve světle ohníčku, usnul nad svými fazolemi. Pistolník ho zakryl koňskou houní, a pak se sám uložil ke spánku.

Orákulum a hory

lapec našel orákulum a skoro ho to zničilo.
Pistolníka vytrhl ze spánku jakýsi slabý instinkt, a on se probral do sametové tmy, která na ně večer padla jako vědro studniční vody. To se stalo, když s Jakém došli k travnaté, skoro rovné planince s oázou nad prvními svahy úpatí. Dokonce i na štěrku dole, kde se pod zabijáckým sluncem plahočili a bojovali o každou stopu, už slyšeli cvrčky svůdně si otírající nožičky o sebe ve věčně zelených vrbových hájích nahoře. Pistolník zůstal v duchu klidný a chlapec aspoň vydržel klid předstírat a pistolník byl na něj pyšný. Ale Jake nedokázal skrýt divoký pohled v očích, které byly bílé a strnulé, oči koně cítícího vodu, jehož zadržuje jen jemný řetízek pánovy mysli; jako kůň ve chvíli, kdy ho drží v klidu jen porozumění, nikoli bič. Pistolník dokázal změřit Jakeovo nutkání šílenstvím, jaké v jeho těle budilo vrzání cvrčků. Jeho paže už už hledaly břidlici, po které by se mohl vyškrábat, a jeho kolena jako by prosila, aby se mohla odírat v úzkých, neprostupných slaných průrvách.
Slunce na ně celou cestu pražilo; i když se při západu proměnilo v napuchlý, horečnatě červený míč, zlovolně svítilo úzkou průrvou mezi kopci vlevo od nich, oslepovalo je a měnilo každou kapku potu v krystal bolesti.
Pak se objevila tráva: nejdřív jenom zažloutlé drny choulící se k jalové půdě, kam dosáhly poslední kapky vody přinášející nevalný život. Výš už se objevila ďáblova tráva, řídká, potom zelená a hustá... potom první sladká vůně opravdové trávy, smíšená s bojínkem a stíněná prvními zakrslými jedlemi. Tam pistolník zahlédl ve stínech pohyb čehosi hnědého. Tasil, vypálil a skolil králíka dřív, než Jake stačil vykřiknout překvapením. Za okamžik zase pistoli strčil do pouzdra.
"Zůstaneme tady," řekl pistolník. Vpředu se tráva měnila v džungli zelených vrb, které byly přímo šokující po vyprahlé sterilnosti nekonečné tvrdé pouště. Bude mezi nimi pramen, možná několik pramenů, a bude tam určitě ještě chladněji, ale lepší to bude tady na otevřeném prostranství. Chlapec se už vlekl jen silou vůle a hlouběji ve stínech hájku by mohli být saví netopýři. Netopýři by mohli narušit chlapcův spánek, i když by spal hluboce, a kdyby to byli vampýři, nemusel by se probudit ani jeden z nich... aspoň ne na tomto světě.
Chlapec řekl: "Přinesu trochu dřeva."
Pistolník se usmál. "Ne, nepřineseš. Sedni si, Jakeu." Čí to byla slova? Nějaké ženy.
Chlapec si sedl. Když se pistolník vrátil, spal Jake v trávě. Na neposlušném prameni vlasů se mu obřadně omývala veliká kudlanka nábožná. Pistolník zažehl oheň a šel pro vodu.
Vrbová džungle byla hustší, než tušil, a ve skomírajícím světle ho mátla. Ale našel pramen, důkladně střežený žábami a ptáky. Naplnil jeden měch... a zarazil se. Zvuky, které se rozléhaly večerem, v něm probudily neklidnou smyslnost, pocit, jaký v něm nedokázala probudil ani Allie, žena, se kterou lehal v Tullu. Smyslnost a soulož jsou koneckonců vzdálené sestřenice. Přičítal to na vrub náhlé změně po odchodu z pouště. Měkký padající soumrak mu připadal skoro dekadentní.
Vrátil se do tábora a stáhl králíka, zatímco se na ohni začala vařit voda. Králík, smíchaný s posledními konzervami, chutnal výborně. Probudil Jakea a díval se, jak jí, sice otupěle, ale hladově.
"Zítra tu zůstaneme," řekl pistolník.
"Ale ten muž, po kterém jdeš... ten kněz."
"Není to žádný kněz. A neboj se. Dostaneme ho."
"Jak to víš?"
Pistolník mohl jenom zavrtět hlavou. Jeho přesvědčení bylo tak silné... ale nebylo dobré.
Po jídle opláchl plechovky, ze kterých pojedli (znovu se podivoval nad tím, jak plýtvá vodou), a když se otočil, Jake už zase spal. Pistolník pocítil už známé svírání v hrudi, které mohl spojit jenom s Cuthbertem. Cuthbert byl stejně starý jako on, ale vypadal mnohem mladší.
Popel cigarety mu upadl do trávy, hodil ji do ohně. Díval se do něj, jasně žlutý plamen byl tak jiný, o tolik čistší, než

jakým hořela ďáblova tráva. Vzduch báječně chladil a on si lehl zády k ohni. Z dálky k jeho uším dolehlo průrvou mezi horami dušené hřmění vytrvalého hromu. Spal. A zdál se mu sen.

Susan, jeho milovaná, mu umírala před očima.
Zatímco se díval, paže svírané dvěma vesničany po každé straně, krk v obojku mohutného, zrezivělého železného řetězu, Susan umírala. Dokonce i přes silný pach ohně cítil Roland zatuchlé jámy... a viděl barvu svého vlastního šílenství. Susan, líbezná dívka u okna, dcera obchodníka s koňmi. Černala v plamenech, kůže jí praskala.
"Chlapec!" křičela. "Rolande, chlapec!"
Prudce se otočil, své věznitele strhl s sebou. Obojek se mu zaryl do krku a on uslyšel zajíkavé, přiškrcené zvuky, které mu vycházely z hrdla. Vzduchem se nesl nechutně nasládlý pach spáleného masa.
Chlapec se na něj díval z okna vysoko nad dvorem, ze stejného okna, kde Susan, která ho naučila být mužem, sama kdysi sedávala a zpívala staré písně: "Hey Jude" a "Ease on Down the Road" a "Hundred Leagues to Banberry Cross". Díval se z okna jako alabastrová socha svatého v katedrále. Oči měl skelné. Jakeovi projel čelem oštěp.
Pistolník cítil, jak mu z břicha stoupá dusivý, drásavý výkřik, který znamenal počínající šílenství.
"Nnnnnnnn -"

Roland mručivě vykřikl, když ucítil, jak se do něj zakousl oheň. Prudce se ve tmě posadil, sen stále cítil kolem sebe, dusil ho jako obojek, který mu nasadili. Jak sebou házel a převaloval se, padla mu jedna ruka do hasnoucích uhlíků ohně. Podíval se na ruku zblízka, cítil, jak sen ulétá a nechává po sobě jen ostrý obrázek Jakea, sádrově bílého, světce pro démony.
"Nnnnnnn-"
Ohlédl se tajemnou tmou k vrbovému hájku, obě pistole taseny a připraveny. Jeho oči svítily v poslední záři z ohně jako rudé jámy.
"Nnnnnnn-"
Jake.
Pistolník už byl na nohou a běžel. Na nebe vystoupil hořký kotouč měsíce, a tak mohl v rose sledovat chlapcovu stopu. Shýbl se pod prvními vrbami, procákal se pramenem a vyhoupl se na opačný břeh, sklouzl po vlhké půdě (i v té chvíli si ji jeho tělo dokázalo vychutnat). Vrbové proutky ho šlehaly do obličeje. Stromy tu rostly hustěji a stínily měsíc. Z číhajících stínů se zdvíhaly kmeny stromů. Tráva, už po kolena vysoká, ho švihala. Nahnilé odumřelé větve mu chňapaly po holeních, po jeho cojones. Na chvilku se zastavil, zvedl hlavu a začichal. Pomohl mu závan větru. Chlapec samozřejmě pěkně nevoněl; ani jeden z nich nevoněl.
Pistolníkovy nozdry se rozšířily jako u opice. Pach potu byl slabý, mastný, nepochybný. Prodral se hradbou trávy a ostružiní a popadaných větví, tryskem proběhl tunelem převislých vrb a škumpy. O ramena se mu otíral převislý mech. Ten se ho chvílemi zachytával vzdychajícími šedými úponky.
Prodral se poslední barikádou vrb a ocitl se na mýtince, ze které byl výhled na hvězdy a nejvyšší vrchol horského hřebenu, bělostně zářící v nemožné výšce jako lebka.
V kruhu tu stály vysoké, černé kameny, které v měsíčním světle vypadaly jako bizarní past na zvířata. Uprostřed byl kamenný stůl... oltář. Velmi starý, čněl ze země na mocném čedičovém podloží.
Chlapec stál před oltářem a škubal sebou vpřed a vzad. Ruce se mu třásly u boků, jako by byl napojen statickou elektřinou. Pistolník na něj ostře zavolal, ale Jake odpověděl jen tím nesrozumitelným odmítavým zvukem. Nezřetelná šmouha jeho obličeje, téměř ukrytá za chlapcovým levým ramenem, vypadala poděšeně a zároveň vzrušeně. A bylo tu ještě cosi.
Pistolník vstoupil do kruhu a Jake zaječel, schoulil se a rozhodil paže. Teď už byl jeho obličej vidět jasněji a zřetelněji.
Pistolník spatřil strach a hrůzu, které se svářely s téměř nesnesitelnou slastí.
Pistolník cítil, že se ho to také dotklo, duch orákula, sukubus. Slabiny se mu rázem zaplnily růžovým světlem, světlem, které bylo jemné, ale tvrdé. Cítil, jak se mu hlava točí, jazyk mu tuhne a začíná být mučivě citlivý i na sliny, které ho pokrývaly.
Nemyslel na to, že vytáhl napůl shnilou čelist z kapsy, kde ji nosil od chvíle, kdy ji našel v doupěti Mluvícího ducha v dostavníkové stanici. Nemyslel na to, ale nebyl vyděšený natolik, aby šlo o čistě instinktivní jednání. Podržel čelist, její prehistorický škleb, pevně před sebou, druhou paži toporně natáhl a ukazovák a malíček vytrčil v prastarém rohatém znamení, ochraně proti zlému pohledu.
Proud smyslnosti z něj sjel jako závěs.
Jake znovu zaječel.
Pistolník přešel k němu a podržel čelist před Jakeovýma koulejícíma očima. Vlhce bolestný sten. Chlapec se snažil pohled odtrhnout, ale nemohl. A najednou obrátil oči v sloup, až se ukázalo bělmo, a zhroutil se. Tělo mu ochable skleslo na zem, jednou rukou se skoro dotkl oltáře. Pistolník poklekl a zvedl ho. Byl úžasně lehký, po dlouhé cestě pouští dehydrovaný jako listopadový list.
Roland kolem sebe cítil, že to, co bylo přítomno v kruhu kamenů, krouží žárlivě a vztekle kolem - kořist unikala. Když pistolník vyšel z kruhu, pocit neukojené žárlivosti vymizel. Odnesl Jakea zpátky do tábora. Než se tam dostali, chlapcovo neklidné bezvědomí se proměnilo v hluboký spánek. Pistolník chvilku postál nad šedým zbytkem ohniště. Měsíční světlo na Jakeově obličeji mu znovu připomnělo svatého z kostela, alabastrovou čistotu, zcela nepoznanou. Najednou chlapce k sobě přitiskl, protože věděl, že ho miluje. A zdálo se mu, že skoro cítí smích muže v černém, který byl kdesi vysoko nad nimi.

Jake ho volal; to ho probudilo. Pevně chlapce připoutal k jednomu vzrostlému keři poblíž a chlapec měl hlad a byl rozčilený. Podle slunce už bylo skoro půl desáté.
"Proč jsi mě přivázal?" ptal se Jake rozzlobeně, když mu pistolník uvolňoval důkladné uzly na cípech deky. "Nechtěl jsem utéct!"
"Utekl jsi," oznámil mu pistolník, a když spatřil výraz na Jakeově tváři, usmál se. "Musel jsem za tebou utíkat a chytit tě. Byl jsi náměsíčný."
"Opravdu?" Jake se na něj podezíravě díval.
Pistolník přikývl a najednou vytáhl čelistní kost. Podržel ji Jakeovi před obličejem a Jake před ní ucukl a zvedl paži.
"Vidíš?"
Jake zmateně přikývl.
"Musím teď na chvíli pryč. Možná budu pryč celý den. Tak mě poslouchej, chlapče. Je to důležité. Jestli zapadne slunce a já ještě nebudu zpátky -"
Jakeovi prošlehl tváří vztek. "Ty mě tu necháš!"
Pistolník se na něj jen díval.
"Ne," řekl Jake po chvíli. "Asi nenecháš."
"Chci, abys zůstal tady, dokud se nevrátím. A jestli ti bude nějak zvláštně - prostě divně - zvedneš tuhle kost a podržíš ji v rukou."
Jake se zatvářil nenávistně a zhnuseně, ale zároveň zmateně. "To bych nedokázal. Já bych to... prostě nedokázal."
"Ale dokážeš. Možná budeš muset. Zvlášť po poledni. Je to důležité. Chápeš?"
"Proč musíš jít pryč?" vyhrkl Jake.
"Prostě musím."
Pistolník zachytil další fascinující záblesk oceli, která se v chlapci tajila pod povrchem, záhadná jako příběh, jejž vyprávěl o svém příchodu z města, kde jsou domy tak vysoké, že se vlastně drápou do mraků.
"Tak dobře," podvolil se Jake.
Pistolník položil kost opatrně na zem vedle zbytků ohniště, kde se z trávy zubila do nebe jako rozpadlá fosilie, která spatřila denní světlo po noci trvající pět tisíc let. Jake se na ni nedíval. Tvář měl bledou a zuboženou. Pistolník uvažoval, jestli by bylo k užitku, kdyby chlapce uspal a vyptal se ho, ale pak se rozhodl, že by tím získali jen málo. Beztak věděl, že duch v kamenném kruhu je určitě démon a velmi pravděpodobně také orákulum. Démon bez hmotné podoby, jen jakýsi nezformovaný pohlavní žár se zrakem věštce. Trpce uvažoval, jestli by to nemohla být duše Sylvie Pittstonové, obří ženy, jejíž náboženské handrkování vedlo až ke konečnému zúčtování v Tuliu... ale věděl, že ona to není. Kameny v kruhu byly starobylé, bylo to zvláštní území démona, vykolíkované dávno před prvními závany prehistorie. Ale pistolník dobře věděl, jak s kým promluvit, a nemyslel si, že chlapec bude muset čelist použít. Hlas a mysl orákula bude mít práce víc než dost s pistolníkem. Potřeboval vědět spoustu věcí, i když to bylo riskantní... vysoce riskantní. Kvůli Jakeovi i sobě však zoufale potřeboval něco vědět.
Pistolník otevřel váček s tabákem, zašmátral v něm, odstrkoval suché proužky listí stranou, dokud nenarazil na drobný předmět zabalený v útržku bílého papíru. Potěžkal ho v ruce, nepřítomně při tom hleděl na nebe. Pak papír rozbalil a podržel v ruce jeho obsah - maličkou bílou pilulku s okraji odrolenými dlouhým cestováním.
Jake se na ni zvědavě podíval. "Co je to?"
Pistolník se uchechtl. "Kámen mudrců. Cort nám vyprávěl, že staří bohové nachcali na poušť a tak stvořili meskalin."
Jake vypadal vykuleně.
"Je to droga," vysvětlil pistolník. "Ale ne taková, co tě uspí. Po téhle se na chvíli celý probudíš."
"Jako LSD," souhlasil chlapec okamžitě a pak se zatvářil zmateně.
"Co je to?"
"Nevím," řekl Jake. "Prostě mi to vylítlo. Myslím, že je to z... však víš, z dřívějška."
Pistolník přikývl, ale pochyboval. V životě neslyšel o tom, že by se meskalinu říkalo LSD, ani v Martenových starých knihách.
"Ublíží ti to?" zeptal se Jake.
"Ještě nikdy se to nestalo," odpověděl pistolník záměrně vyhýbavě.
"Nelíbí se mi to."
"Nevšímej si toho."
Pistolník si dřepl před měch s vodou, napil se a spolkl pilulku. Jako vždy ucítil v ústech okamžitou reakci; zdála se mu přeplněná slinami. Posadil se před vyhaslý oheň.
"Kdy se s tebou něco stane?" vyzvídal Jake.
"Ještě chvíli to bude trvat. Buď zticha."
Tak byl Jake zticha, ale neskrývaně a podezíravě ho pozoroval, zatímco pistolník klidně a obřadně čistil pistole. Zastrčil je do pouzdra a řekl: "Tvoje košile, Jakeu. Sundej si ji a dej mi ji."
Jake si neochotně stáhl vybledlou košili přes hlavu a podal ji pistolníkovi.
Pistolník vytáhl jehlu, kterou měl vetknutou do postranního švů džínů, a nit z prázdného očka na náboj v pásu. Začal zašívat dlouhou trhlinu na rukávu chlapcovy košile. Když došil a košili vrátil, poznal, že meskalin se začíná ujímat vlády - v žaludku pocítil napětí a nabyl dojmu, že všechny svaly v těle se mu napínají o stupeň víc.
"Musím jít," vstával.
Chlapec se také napůl zvedl, tvář zastíněnou starostí, ale pak se znovu posadil. "Buď opatrný," řekl. "Prosím."
"Nezapomeň na tu čelist," připomněl mu pistolník. Položil ruku Jakeovi na hlavu, když šel kolem něj, a prohrábl mu slámové vlasy. To gesto pistolníka tak polekalo, až se zasmál. Jake se za ním díval s ustaraným úsměvem, dokud

nezmizel ve vrbové džungli.
Pistolník šel rovnou ke kamennému kruhu, cestou se zastavil, aby se napil chladné vody z pramene. V malé tůňce lemované mechem a listy leknínu viděl svůj odraz, chvíli se na sebe díval, fascinovaný jako Narcis. Nastupovala duševní reakce, která zpomalovala řetězec myšlení tím, že rozšiřovala význam každého nápadu a každičkého smyslového vjemu. Všechno začínalo nabývat váhy a hustoty, která nebyla dosud zřejmá. Vstal, chvíli se nehýbal a díval se do změti vrb. Sluneční světlo padalo dovnitř v podobě zlaté, prašné tyče, a on chvilku pozoroval hru smítek a drobných létajících tvorů, než se vydal dál.
Ta droga ho vždy zneklidňovala: jeho ego bylo příliš silné (nebo snad příliš jednoduché), než aby se mu líbilo, že bude zatemněno a odhaleno, že z něj bude učiněn terč pro citlivější emoce - lechtaly ho jako kočičí vousy. Ale tentokrát se cítil docela klidný. To bylo dobré.
Vyšel na mýtinku a vešel přímo do kruhu. Stanul, nechal myšlenky volně běžet. Ano, už se to blížilo, stále tvrději, rychleji. Tráva na něj zeleně křičela; zdálo se mu, že kdyby se sklonil a otřel si v ní ruce, narovná se s dlaněmi a prsty celými od zelené barvy. Odolal šibalskému nutkání to vyzkoušet.
Ale neslyšel volání orákula. Žádné pohlavní rozrušení.
Přišel k oltáři, chvíli vedle něj postál. Souvislé přemýšlení teď bylo skoro nemožné. Zuby mu připadaly v hlavě cizí. Svět byl příliš plný světla. Vyšplhal na oltář a lehl si na záda. Jeho mysl se měnila v džungli plnou zvláštních myšlenkových rostlin, které nikdy dosud neviděl a neměl o nich ani tušení, vrbová džungle, která vyrostla kolem meskalinového pramene. Nebe bylo voda a on nad ní zavěšen visel. Ta myšlenka mu způsobila závrať, která mu však připadala vzdálená a nedůležitá.
Napadl ho verš ze staré básničky, tentokrát to nebyla dětská říkanka, ne; jeho matka se bála drog a jejich nezbytnosti (stejně jako se bála Corta a jeho nezbytnosti vůči chlapcům); tento verš přišel z jednoho Doupěte na severu pouště, kde lidé stále žili mezi stroji, které obvykle nefungovaly... a které občas lidi požíraly, když fungovaly. Ty verše se mu přehrávaly zas a znova, připomněly mu (zdánlivě nesouvisle, jak je typické pro meskalin) sněžení v kouli, kterou jako dítě měl, tajemné a napůl fantastické:

Tam, kam už lidstvo nedosáhne,
je kapka pekla, je cosi divné...

Stromy, jež se nakláněly nad oltářem, skrývaly obličeje. Roztržitě a fascinovaně je pozoroval: tady byl drak, zelený a zkroucený.
Tam mu větvemi jako pažemi kynula vodní nymfa. Tady živoucí lebka zarostlá slizem. Tváře. Tváře.
Tráva na mýtince se najednou zavlnila a polehla.
Přicházím.
Přicházím.
Neurčité zasvědění v těle. Jak daleko jsem došel, pomyslel si. Od lehání se Susan ve sladkém seně k tomuhle.
Přitiskla se na něj, tělo měla stvořené z větru, prsa z hrsti vůně jasmínu, růže a zimolezu.
"Vyslov svou věštbu," pravil. Měl pocit, že má ústa plná kovu.
Povzdech. Tichý nářek. Pistolník měl pocit, že se mu pohlaví protáhlo a ztvrdlo. Nad sebou a za tvářemi z listí viděl hory - tvrdé a surové a plné zubů.
Tělo se přimáčklo, bojovalo s ním. Cítil, jak se mu ruce balí do pěstí. Poslala mu vidinu Susan. Nad ním byla Susan, líbezná Susan v okně, čekala na něj s vlasy rozpuštěnými na zádech a přes ramena. Pohodil hlavou, ale její tvář ho následovala.
Jasmín, růže, zimolez, staré seno... vůně lásky. Miluj mě.
"Vyslov věštbu," opakoval.
Prosím, naříkalo orákulum. Nebuď chladný. Tady je pořád taková zima -
Ruce klouzající po jeho těle, obratné, zažehající oheň. Tahají ho. Loudí. Černá štěrbina. Největší děvka. Vlhká a teplá - Ne. Suchá. Studená. Neplodná.
Měj trochu slitování, pistolníku. Ach, prosím, prosím tě o laskavost! Slitování!
Měla bys slitování s tím chlapcem?
Jakým chlapcem? Neznám žádného chlapce. Nepotřebuji chlapce. Ach prosím.
Jasmín, růže, zimolez. Suché seno s vůní letního jetele. Olej slitý z prastarých uren. Vzpoura těla.
"Potom," řekl.
Hned. Prosím. Hned.
Zaútočil myšlenkami proti ní, zaútočil protikladnými city. Tělo, které se nad ním vznášelo, ztuhlo a jako by zakřičelo.
Došlo ke krátké, nelítostné potyčce mezi jeho spánky - mysl byla provazem, šedým a vláknitým. Dlouhé okamžiky se nic neozývalo, jen tichý šustot jeho dechu a slabý vánek, ve kterém se zelené tváře ve stromech pohybovaly, mrkaly a šklebily. Žádný pták nezpíval.
Její sevření povolilo. Znovu se ozval vzlykot. Bude si muset pospíšit, jinak ho opustí. Kdyby teď zůstala, znamenalo by to pro ni oslabení; možná dokonce jakousi smrt. Už cítil, jak se od něj odtahuje a chystá se opustit kamenný kruh. Vítr zčeřil trávu ve zmučených obrazcích.
"Věštbu," řekl - pouhé podstatné jméno.
Uplakaný, unavený povzdech. Skoro by se nad ní slitoval, jak prosila, ale - byl tu Jake. Našel by Jakea mrtvého nebo šíleného, kdyby se včera v noci o něco opozdil.
Tak spi.

"Ne."
Tak spi napůl.
Pistolník stočil zrak k tvářím v listí. Odehrávalo se tam představení pro jeho pobavení. Celé světy před ním rostly a padaly. Na zářivých písčinách byla stavěna impéria, kde se věčné stroje pachtily v abstraktním elektronickém šílenství. Impéria se hroutila a padala. Kola, která se točila jako tichá tekutina, se pohybovala pomaleji, začala vrzat, začala skřípat, až se zastavila. Písek zadusil nerezové odpady soustředných ulic pod tmavými nebesy plnými hvězd, podobným náhrdelníkům z chladných drahokamů. A tím vším vál skomírající vítr změny, který s sebou nesl skořicovou vůni pozdního října. Pistolník se díval, zatímco svět se hnul.
A napůl spal.

Tři. To je číslo tvého osudu.
Tři?
Ano, tři je tajemství. Trojka stojí v srdci mantry.
Kteří tři?
‚Vidíme jen část, a proto je zrcadlo věštby zakaleno.'
Pověz mi, co můžeš.
První je mladý, tmavovlasý. Ocitl se na pokraji loupeže a vraždy. Nakazil ho démon. Jméno toho démona je HEROIN.
Co je to za démona? Neznám ho, ani z dětských pohádek.
‚Vidíme jen část, a proto je zrcadlo věštby zakaleno.' Jsou také jiné světy, pistolníku, a jiní démoni. Tyto vody jsou hluboké.
Druhý?
Druhá přijíždí na kolech. Její mysl je z železa, ale srdce a oči jsou měkké. Víc nevidím.
Třetí?
V řetězech.
Muž v černém? Kde je?
Blízko. Budeš s ním mluvit.
O čem budeme mluvit?
O Věži.
Chlapec? Jake?
Pověz mi o tom chlapci!
Chlapec je tvou branou k muži v černém. Muž v černém je tvou branou ke třem. Tři jsou tvou cestou k Temné věži.
Jak? Jak to? Proč to musí být?
‚Vidíme jen část, a proto je zrcadlo –'
Bůh tě zatrať.
Žádný bůh mě nezatratil.
"Nepoučuj mě, Věci. Jsem silnější než ty."
Jak ti tedy říkají? Hvězdná běhna? Větrná kurva?
Někteří žijí z lásky, která přichází na starobylá místa... dokonce i v těchto smutných a zlých časech. Někteří, pistolníku, žijí z krve. Dokonce i z krve mladých chlapců, jak jsem vyrozuměla.
Nemůže být ušetřen?
Může.
Jak?
Zastav se, pistolníku. Zruš tábor a zamiř na západ. Na západě jsou stále potřeba muži, kteří se živí kulkou.
Jsem zavázán pistolemi svého otce a Martenovou zradou.
Marten už není. Muž v černém polkl jeho duši. To víš.
Jsem zavázán.
Pak jsi zatracen.
Dělej si se mnou, co chceš, mrcho.

Dychtivost.
Stín se přesmykl přes něj, zahalil ho. Extáze náhle narušená jen galaxií bolesti, slabou a zářivou jako starobylé hvězdy, dávno zrudlé vlastním koncem. Při vyvrcholení jejich spojení se mu vybavily tváře, ač je nezval: Sylvie Pittstonová, Alice, žena z Tullu, Susan, Aileen, stovka jiných.
A nakonec, když uplynula celá věčnost, ji od sebe odstrčil, opět už při vlastním rozumu, strašlivě utahaný a znechucený.
Ne! To nestačí! To -
"Nech mě být," odsekl pistolník. Posadil se a skoro spadl z oltáře, než znovu získal jistotu v nohou. Opatrně se ho dotkla
(zimolez, jasmín, sladká vonná tresť)
a on ji násilím odstrčil, až padl na kolena.
Nejistě vstal a opilecky zamířil k obvodu kruhu. Vypotácel se ven a v té chvíli ucítil, jak mu z ramenou spadla ohromná tíha. Roztřeseně, kvílivě se nadechl. Když vykročil pryč, cítil, že ona stojí u mříží svého vězení a dívá se, jak od ní odchází. Uvažoval, jak dlouho bude trvat, než někdo další překročí poušť a najde ji, hladovou a osamělou. Na okamžik ho přemohla představa možností času.

"Tobě je zle!"
Jake rychle vyskočil, když se pistolník vynořil mezi stromy a objevil se v táboře. Jake seděl těsně u vyhaslého ohníčku, čelist na kolenou, a opuštěně ohlodával králičí kosti. Teď se rozběhl k pistolníkovi s ustaraným výrazem, který Rolandovi naplno připomněl nadcházející ošklivou zradu - o které cítil, že by mohla být pouze první z mnoha.
"Ne," řekl. "Není mi zle. Jsem jenom unavený. Jako zmlácený." Roztržitě ukázal na čelist. "To už můžeš zahodit."
Jake ji rychle a prudce odhodil a pak si otřel ruce o košili.
Pistolník se posadil - skoro upadl -, klouby ho bolely a v hlavě mu tupě třeštilo, což byly nepěkné vedlejší účinky meskalinu. V rozkroku mu také pulsovala tupá bolest. Ubalil si cigaretu, pečlivě, bezmyšlenkovitě, pomalu. Jake ho sledoval. Pistolník měl najednou chuť povědět mu, co se dozvěděl, ale pak ten nápad s hrůzou zavrhl. Napadlo ho, jestlipak se nějaká jeho součást - mysl nebo duše - nerozpadá.
"Dneska budeme spát tady," rozhodl pistolník. "Zítra začneme s výstupem. Odpočinu si a pak půjdu ven se podívat, jestli nestřelím něco k večeři. Teď musím spát. Jasné?"
"Jo."
Pistolník přikývl a lehl si. Když se probudil, táhly se přes malou travnatou mýtinku dlouhé stíny. "Rozdělej oheň," řekl Jakeovi a hodil mu pazourek s ocílkou. "Umíš s tím zacházet?"
"Ano, myslím, že ano."
Pistolník odešel k vrbovému háji a pak zabočil vlevo, takže šel jen po okraji. Na místě, kde se háj otvíral do hustého trávníku, který se zdvíhal vzhůru, se schoval do stínů a tiše stál. Slabě, ale zřetelně slyšel cvakání, jak se Jake pokoušel vykřesat jiskru. Stál tam nehybně deset minut, patnáct, dvacet. Přišli tři králíci a pistolník tasil. Zastřelil dva nejtlustší, stáhl je a vykuchal a odnesl zpátky do tábora. Jake už měl pěkný ohýnek a z vody se už kouřilo.
Pistolník na něj kývl. "Dobrá práce."
Jake se začervenal radostí a mlčky mu vrátil pazourek s ocílkou.
Zatímco se maso vařilo, využil pistolník posledního světla a vrátil se do vrbového hájku. Poblíž první tůně začal sekat houževnaté popínavé rostliny, které rostly na okraji bažiny. Později, až oheň vyhoří na uhlíky a Jake usne, z nich splete provazy, které možná budou později aspoň trochu k užitku. Ale z nějakého důvodu si nemyslel, že výstup bude zvlášť obtížný. Měl pocit čehosi osudového, ale už mu to nepřipadalo divné.
Rostliny mu ronily na ruce zelenou mízu, když je nesl na místo, kde čekal Jake.

Vstali se sluncem a za půl hodiny měli sbaleno. Pistolník doufal, že zastřelí dalšího králíka na louce, kde se pásli, ale neměli čas a žádný králík se neukázal. Uzlík se zbývajícím jídlem už byl tak malý a lehký, že ho Jake snadno unesl. Taky se zocelil, ten chlapec; bylo to na něm vidět.
Pistolník nesl vodu, čerstvě načerpanou z pramene. Tři upletené provazy si omotal kolem pasu. Kruhu z kamenů se vyhnuli širokým obloukem (pistolník se bál, že by se chlapci mohla vybavit prožitá hrůza, ale když ho míjeli po kamenitém návrší, Jake se jen letmo ohlédl a pak se podíval na nějakého ptáka, který se vznášel v povětří). Po chvíli už stromy nebyly tak vysoké a šťavnaté. Kmeny byly zkroucené a kořeny zápasily se zemí v mučivém pátrání po vodě.
"Všechno je tak staré," řekl Jake zachmuřeně, když se zastavili, aby si odpočinuli. "Copak tu není nic mladého?"
Pistolník se usmál a šťouchl do Jakea loktem. "Ty jsi mladý."
"Bude to těžký výstup?"
Pistolník se na něj zvědavě podíval. "Hory jsou vysoké. Ty si nemyslíš, že to bude těžký výstup?"
Jake se na něj podíval, oči zachmuřené, zmatené. "Ne."
Pokračovali v cestě.
Slunce vyšplhalo do nadhlavníku, vyčkalo tam kratší dobu než za časů, kdy putovali pouští, a pak začalo klesat a protahovalo jim stíny. Ze stoupajících svahů trčely kamenné lavice jako opěrky obřích křesel zahrabaných do země. Hrubá tráva byla žlutá a vyschlá. Nakonec se ocitli před hlubokou komínovitou štěrbinou, a tak stoupali po krátkém, drolivém skalnatém výčnělku, aby ji obešli a dostali se nad ni. Starobylá žula se rozpadla do jakýchsi schodů, a jak oba tušili, výstup byl lehký. Zastavili se na stupni čtyři stopy širokém a ohlédli se přes svahy k poušti, která ovíjela vrchovinu jako obrovitá žlutá tlapa. V dálce zářila jako bílý štít, který mámil zrak, a ustupovala do kalných vln stoupajícího žáru. Pistolník se mírně podivil, když si uvědomil, že ho ta poušť skoro zavraždila. Z místa, kde stáli, v chládku, vypadala poušť rozhodně impozantně, nikoli však smrtonosně.
Pustili se zase do výstupu, škrábali se přes nejisté laviny kamení a po čtyřech přecházeli nakloněné skalní plotny poseté střípky křemene a slídy. Skála byla příjemně teplá na dotek, ale vzduch byl rozhodně chladnější. Pozdě odpoledne pistolník uslyšel slabou ozvěnu hromu. Stoupající obrys hor mu však stínil výhled na déšť, který padal z nebe na druhé straně.
Když stíny začaly fialovět, utábořili se pod převisem vyčnívající skalnaté římsy. Pistolník upevnil deku nahoře a dole a tím vytvořil jakési provizorní obydlí. Posadili se u vchodu a pozorovali, jak nebe roztahuje nad světem plášť. Jake houpal nohama nad propastí. Pistolník si balil večerní cigaretu a trochu škádlivě pozoroval Jakea. "Nepřevaluj se ve spaní," řekl, "nebo se probudíš v pekle."
"Nebudu," odpověděl Jake vážně. "Moje matka říká -" Odmlčel se.
"Co říká?"
"Že spím jako mrtvola," dořekl Jake. Podíval se na pistolníka a ten uviděl, že chlapci se třesou rty, jak se snaží zadržet slzy – je to jenom kluk, pomyslel si a zasáhla ho bolest jako ostrý bodec, který umí do hlavy zapíchnout příliš ledová voda. Jenom kluk. Proč? Hloupá otázka. Když nějaký kluk, raněný na těle či na duchu, položil takovou otázku Cortovi, tomu starobylému, zjizvenému bojovému stroji, jehož prací bylo učit syny pistolníků základy toho, co museli znát,

odpovídal Cort: Proč je nějaké písmeno křivé a nemůžeme ho narovnat... nestarej se proč, hlavně vstaň a makej! Vztyk! Den je mladý!
"Proč jsem tady?" zeptal se Jake. "Proč jsem všechno z dřívějška zapomněl?"
"Protože tě sem zatáhl muž v černém," odpověděl pistolník. "A kvůli Věži. Věž stojí v jakémsi... průsečíku sil. Časových."
"Tomu nerozumím!"
"Já taky ne," řekl pistolník. "Ale cosi se stalo. Zrovna v mé době. ‚Svět se hnul,' jak říkáme... vždycky jsme říkali. Ale teď se hýbe rychleji. Něco se stalo s časem."
Mlčky seděli. Vítr, slabý, ale ostrý, je tahal za nohy. Kdesi ve skalní štěrbině dutě hučel.
"Odkud jsi přišel?" zeptal se Jake.
"Z místa, které už neexistuje. Znáš bibli?"
"Ježíš a Mojžíš. Jasně."
Pistolník se usmál. "Správně. Moje zem měla biblické jméno - říkalo se jí Nový Kanaán. Země mléka a medu. V biblickém Kanaánu měly růst hrozny tak veliké, že je lidé museli tahat na saních. My jsme tak velké nepěstovali, ale byla to líbezná zem."
"Vím o Odysseovi," řekl Jake váhavě. "Byl taky v bibli?"
"Možná," řekl pistolník. "Bible se ztratila - kromě několika částí, které mi vtloukli do hlavy."
"Ale ostatní -"
"Žádní ostatní," přerušil ho pistolník. "Jsem poslední."
Drobný srpek měsíce začal stoupat po nebi a nahlížel svým oříznutým okem do změti skal, kde seděli.
"Byla krásná? Tvoje země... tvůj kraj?"
"Byla nádherná," řekl pistolník nepřítomně. "Byla tam pole a řeky a ráno mlha. Ale to je jenom pěkné. To říkávala moje matka... že jediná opravdová krása je řád a láska a světlo."
Jake jen jaksi nezávazně zabručel.
Pistolník kouřil a myslel na to, jaké to bylo - noci v obrovské ústřední síni, stovky bohatě oděných lidí pohybující se pomalými, stejnoměrnými valčíkovými kroky, nebo rychlejšími, lehčími poskoky polky, Aileen v jeho náručí, oči jasnější než nejvzácnější drahokamy, světlo křišťálem obložených elektrických lamp se třpytí v krásně upravených vlasech dvořanů a jejich poněkud cynických milenek. Síň byla obrovská, ostrov světla starý tak, že se to nedalo vypovědět, stejně jako celý Střed, který tvořila skoro stovka kamenných hradů. Uplynulo už dvanáct let od chvíle, kdy je spatřil naposledy a opustil, a Rolanda bolelo, když odvracel tvář a mířil na první výpravu po stopě muže v černém. Už tehdy, před dvanácti lety, byly zdi rozvaleny, na nádvořích rostl plevel, mezi trámy ústřední síně bydleli netopýři a v galeriích se ozývalo šustění křídel a čiřikání vlaštovek. Pole, kde je Cort učil lukostřelbě, střelbě z pistolí a sokolnictví, zarostla trávou a bojínkem a divokým vínem. V obrovské kuchyni plné ozvěn, kde kdysi Hax vládl svému vlastnímu parnému a vonnému dvoru, sídlila prapodivná kolonie Pomalých mutantů, kteří na něj vykukovali z milosrdné temnoty v komorách a za stinnými sloupy. Teplá pára, nasycená pronikavou vůní pečeného hovězího a vepřového, se proměnila v studenou vlhkost mechu a v rozích, kde se neodvažovali tábořit ani Pomalí mutanti, rostly obrovské muchomůrky. Obrovské dubové dveře do spodního sklepa zůstaly dokořán a zdola se linul nejhrůznější puch ze všech, odér, který s konečnou platností symbolizoval tvrdou skutečnost rozpadu a zkázy: pronikavý puch vína, které se změnilo v ocet. Nemusel se nijak přemáhat, aby otočil tvář k jihu a nechal to všechno za sebou - ale srdce bolelo.
"Byla tam válka?" zeptal se Jake.
"Ještě něco lepšího," řekl pistolník a zamáčkl zbytek doutnající cigarety. "Byla tam revoluce. Vyhráli jsme každou bitvu, a prohráli válku. Válku nevyhrál nikdo, snad kromě mrchožroutů. Ti se měli ještě roky potom dobře."
"Rád bych tam žil," prohodil Jake toužebně.
"Byl to jiný svět," řekl pistolník. "Půjdeme si lehnout."
Chlapec, teď už jen nezřetelný stín, se otočil na bok a schoulil se pod deku volně přehozenou přes sebe. Pistolník nad ním snad hodinu držel hlídku a dlouho, střízlivě přemýšlel. Taková meditace byla pro něj něco nového, sladká svou melancholičností, ale stejně nanejvýš nepraktická: neexistovalo jiné řešení problému s Jakem než to, které nabídlo orákulum - a to bylo prostě nemožné. Situace byla možná tragická, ale pistolník to nechápal; chápal jen osudové předurčení, kterému nikdo neunikl. A nakonec se prosadil jeho přirozený charakter a on hluboce usnul a nezdály se mu žádné sny.

Druhého dne byl výstup obtížnější, protože se stále víc blížili k úzkému průsmyku mezi horami. Pistolník stoupal pomalu, stále neměl pocit, že je třeba spěchat. Mrtvý kámen pod nohama nepodržel žádnou stopu muže v černém, ale pistolník věděl, že šel tudy před nimi - a nejen podle směru jeho výstupu, když ho s Jakem sledovali z úpatí, droboučkého jako mouchu. Každý studený závan vzduchu shora nesl pečeť jeho aroma. Byl to mastný, trpký pach, jeho čichu připadal stejně hořký jako aroma ďáblovy trávy.
Jakeovi pořádně vyrostly vlasy, mírně se mu vlnily až na spálený zátylek. Stoupal houževnatě, pohyboval se jistě a beze strachu z výšek, když překračovali trhliny nebo stoupali vzhůru po římsách na úbočí. Dvakrát se mu podařilo dostat na místo, kam se pistolník nevyšplhal. Jake upevnil provaz, aby za ním pistolník mohl vyruč-kovat.
Další ráno šplhali chladným vlhkým cárem mraku, který začal zatahovat balvanité svahy pod nimi. V některých hlubších kamenitých prohlubních se začal objevovat tvrdý, zrnitý sníh. Třpytil se jako křemen a vypadal suchý jako písek. Toho dne odpoledne našli v jedné takové sněhové skvrně osamělou stopu. Jake na ni chvíli hleděl jako uhranutý, pak se vyděšeně podíval vzhůru, jako by čekal, že se muž v černém ve svém otisku nohy zhmotní. Pistolník mu poklepal na rameno a ukázal vpřed. "Jdi. Den stárne."

Později, ve skomírajícím denním světle, si rozbili tábor na široké, ploché římse na severovýchod od průrvy, která stoupala do srdce hor. Vzduch byl studený; od úst jim stoupaly obláčky páry a vlhké dunění hromu v červenofialovém večerním šeru působilo nadpřirozeně, poněkud šíleně.
Pistolník si myslel, že se chlapec třeba začne vyptávat, ale Jake nekladl žádné otázky. Skoro okamžitě usnul. Pistolník následoval jeho příkladu. Znovu se mu zdálo o tmavém místě v zemi, o sklepení a znovu o Jakeovi jako alabastrové soše svatého s hřebem v čele. Prudce se probudil a instinktivně sáhl po čelisti, kterou už neměl, a čekal, že nahmatá trávu prastarého hájku. Místo ní ucítil skálu a v plicích chladný řídký vzduch. Jake spal vedle něj, ale spal neklidně: škubal sebou a mumlal si nezřetelná slova, honil své vlastní přízraky. Pistolník se neklidně uložil a znovu usnul.
Uplynul další týden, než došli na konec počátku - který pro pistolníka znamenal dvanáctiletý prolog plný zákrutů, od konečného pádu rodného místa a setkání zbývajících tří. Jake prošel bránou podivné smrti v jiném světě. Pro pistolníka to byla ještě podivnější smrt - nekonečná honba za mužem v černém ve světě bez map či paměti. Cuthbert a ostatní byli pryč, všichni byli pryč: Randlof, Jamie de Curry, Aileen, Susan, Marten (ano, znectili ho a došlo k přestřelce, ale i tyto hrozny byly kyselé). Až nakonec zbyli ze starého světa jen tři, tři jako strašlivé karty z děsivé sady tarotu: pistolník, muž v černém a Temná věž.
Týden poté, co Jake spatřil stopu, na okamžik stanuli tváří tvář samotnému muži v černém. V té chvíli pistolník cítil, že skoro rozumí tomu zlověstnému, co Věž znamená, protože ta chvíle se protahovala snad do nekonečna.
Pokračovali na jihozápad, došli zhruba do poloviny svahu kyklopského hřebenu, a zrovna když se začalo zdát, že výstup začne být skutečně obtížný (ledové římsy a větrné vrcholy nad nimi se vykláněly, až pistolník pocítil nepříjemnou závrať), začali opět sestupovat po straně úzkého průsmyku. Ostře ohraničená, klikatá stezka je vedla na dno kaňonu, kudy vířily vody ledem lemované bystřiny hnané břidlicovým, příkrým korytem z výše položených krajů.
Toho odpoledne se chlapec zastavil a ohlédl se po pistolníkovi, který si umýval obličej v potoce.
"Cítím jeho pach," řekl Jake.
"Já taky."
Vpředu se hora opevnila poslední hradbou - mohutnou, ne-schůdnou žulovou stěnou, která se táhla vysoko do mračného nekonečna. Pistolník čekal, že potok se každou chvíli stočí a zavede je k vysokému vodopádu a neschůdně hladké skále - slepému konci. Ale vzduch zde měl zvláštní zvětšovací schopnost, která je ve výškách obvyklá, a uplynul další den, než došli k té nesmírné žulové stěně.
Pistolník znovu pocítil strašlivou jistotu, pocit, že vše je konečně v jeho rukou. Čím blíže konci, tím více musel bojovat sám se sebou, aby se nerozběhl.
"Počkej!" Chlapec se najednou zastavil. Stáli před ostrým zákrutem bystřiny; voda se vařila a pěnila kolem drolivého převisu tvořeného obrovským pískovcovým balvanem. Celé dopoledne pochodovali ve stínu hor, protože se kaňon zužoval.
Jake se hrozně třásl a obličej mu zbledl.
"Co se děje?"
"Pojďme zpátky," zašeptal Jake. "Pojďme honem zpátky."
Pistolníkova tvář zkameněla.
"Prosím!" Chlapec vypadal strhaně a čelist se mu chvěla potlačovanou bolestí. Skrz těžkou hradbu kamene stále slyšeli hrom, zněl neustále jako stroje pracující v podzemí. Nebe, jehož kus nad sebou viděli, bylo vířivé a šedivé, jak se teplé a chladné proudění střetávalo a bojovalo.
"Prosím, prosím!" Chlapec zvedl pěst, jako by chtěl pistolníka uhodit do hrudi.
"Ne."
Na chlapci nebylo vidět žádné překvapení. "Ty mě chceš zabít. On mě zabil poprvé a ty mě zabiješ teď."
Pistolník cítil, jak se mu na rty dere lež. Vyslovil ji: "Nic se ti nestane." A ještě větší lež: "Postarám se o to."
Jake zešedl v obličeji a už nic neřekl. Neochotně natáhl ruku a společně s pistolníkem obešli zákrut. Tváří v tvář se ocitli poslední příkré stěně a muži v černém.
Stál ani ne dvacet stop nad nimi, napravo od vodopádu, který burácel a tryskal z veliké zubaté díry ve skále.
Neviditelný vítr mu nadouval plášť s kapuci a tahal za něj. Muž v jedné ruce držel hůl. Druhou ruku vztáhl k nim v posměšném uvítacím gestu. Vypadal jako prorok, pod tím kypícím nebem, strnulý na skalnaté římse, vyhlížel jako prorok zkázy, a jeho hlas byl hlasem Jeremiáše.
"Pistolníku! Jak dobře naplňuješ proroctví! Dobrý den a ještě jednou dobrý den!" Zasmál se a jeho smích se rozléhal ozvěnou nad rachotem padající vody.
Pistolník bez rozmýšlení a snad i bez cvaknutí pomyslných stykačů tasil pistole. Chlapec se krčil napravo za ním jako malý stín.
Roland třikrát vypálil dřív, než ovládl své zrádné ruce - ozvěny se odrážely bronzovými tóny o skalnaté údolí, které se zdvíhalo kolem nich, a přehlušovaly vítr a vodu.
Nad hlavou muže v černém se rozprskl obláček žulového prachu; druhý obláček se zvedl vlevo od jeho kapuce; třetí napravo. Čistě minul, třikrát.
Muž v černém se smál - z plna hrdla a srdečně a tak, že málem přehlušil doznívající ozvěnu výstřelů. "Zabíjel jsi všechny své odpovědi tak snadno, pistolníku?"
"Pojď dolů," odpověděl pistolník. "I se všemi odpověďmi."
Znovu ten pohrdavý chechtot. "Nebojím se tvých pistolí, Rolande. Děsí mě však tvá představa o odpovědích."
"Pojď dolů."
"Snad na druhé straně," řekl muž v černém. "Na druhé straně se důkladně poradíme."
Očima zabloudil k Jakeovi a dodal:

"Jen my dva."
Jake sebou škubl a potichu, kňučivě vykřikl a muž v černém se otočil a plášť mu při tom v šedém povětří zavířil jako netopýří křídlo. Zmizel ve skalní štěrbině, odkud plnou silou tryskala voda. Pistolník vynaložil veškerou vůli a neposlal za ním kulku - zabíjel jsi všechny své odpovědi tak snadno, pistolníku?
Ozýval se jen vítr a voda, zvuky, které se na tomto pustém místě rozléhaly tisíc let. Jenomže muž v černém tu byl. Po těch dvanácti letech ho Roland viděl úplně zblízka, mluvil s ním. A muž v černém se mu vysmál.
Na druhé straně se důkladně poradíme.
Chlapec k němu vzhlížel němýma, pokornýma a bojácnýma očima, třásl se po těle. Pistolník na okamžik viděl, že Jakeův obličej překrývá tvář Alice, děvčete z Tullu, a jizva jí vyvstává na čele jako němá výčitka, a najednou se mu oba ze srdce hnusili (teprve později ho napadne, že jizva na Alicině čele a hřebík, který viděl zatlučený v Jakeově čele, byly na stejném místě). Jake snad zachytil závan jeho myšlenek a z hrdla se mu vydralo sténání. Ale netrvalo dlouho; zkřivil rty, aby sténání zadusil. Byl z těsta, z jakého se dělá správný muž, možná i pistolník podle všech pravidel, jen kdyby mu bylo dopřáno času.
Jenom my dva.
Pistolník pocítil v jakési hluboké neznámé díře svého těla obrovskou a primitivní žízeň, žízeň, kterou nemohlo utišit žádné víno. Světy se třásly skoro na dosah jeho prstů a on veden instinktem usiloval, aby se sám nezkazil, i když chladnější část jeho hlavy věděla, že takové úsilí je a vždycky bude marné.
Bylo poledne. Vzhlédl a nechal kalné, neklidné denní světlo naposledy dopadnout na příliš křehké slunce své vlastní spravedlivosti. Za tu nikdo nikdy nakonec neplatí stříbrem, pomyslel si. Cena každého zla - ať už nezbytného, nebo jiného - je vždycky splatná masem.
"Pojď se mnou, nebo tu zůstaň," řekl pistolník.
Chlapec se na něj jenom mlčky díval. A pro pistolníka, který prožíval poslední a nejdůležitější okamžik loučení s morálními zásadami, přestal být Jakem a stal se jen chlapcem, neosobní věcí, kterou je třeba uvést do pohybu a využít.
Ve větrné tišině cosi zakřičelo; on i chlapec to uslyšeli.
Pistolník vykročil a Jake se za chvilku připojil. Společně vyšplhali po překoceném balvanu vedle ocelově chladného vodopádu a stanuli tam, kde před nimi stál muž v černém. A společně vstoupili tam, kudy muž v černém zmizel. Pohltila je temnota.

Pomalí mutanti

istolník Jakeovi vyprávěl, pomalu, v stoupavém a klesavém rytmu snu:
"Byli jsme tři: Cuthbert, Jamie, já. Neměli jsme tam být, protože nikdo z nás ještě neměl dětství za sebou. Kdyby nás chytili, Cort by z nás stáhl kůži. Ale nechytili nás. Myslím, že nikdo z těch, kdo tam šli před námi, nebyl chycen. Chlapci si musí zkoušet někde v ústraní otcovy kalhoty, naparovat se v nich před zrcadlem a pak je potajmu vrátit na věšák; bylo to něco podobného. Otec předstírá, že si nevšiml, že kalhoty jsou pověšeny jinak, ani že kluk má pod nosem stopy po knír namalovaném krémem na boty. Chápeš?"
Chlapec nic neřekl. Neříkal nic od chvíle, kdy opustili denní světlo. Pistolník mluvil o překot, horečně, aby přehlušil jeho mlčení. Když vcházeli do bezsvětlí pod horami, po září dne se neohlížel, ale chlapec ano. Pistolník vyčetl v jemném zrcadle Jakeovy tváře, jak dne ubývá: teď má tvář narůžovělou; teď mléčně skleněnou; teď bledě stříbrnou; teď se jí dotýká poslední večerní šírání; a teď nic. Pistolník vykřesal falešné světlo a pokračovali dál.
V této chvíli tábořili. Ozvěna muže v černém k nim nedolehla. Možná se taky zastavil, aby si odpočinul. Nebo možná

utíkal vpřed bez světel, jeskyněmi pohrouženými v temnotě.
"Konalo se to jednou za rok ve Velké síni," pokračoval pistolník. "Říkali jsme jí Síň praotců. Ale byla to jenom Velká síň."
K uším jim doléhal zvuk kapající vody.
"Obřadné dvoření." Pistolník se štítivě zasmál a necitelné stěny proměnily smích v bláznovo zasípění. "Za starých časů, jak stojí v knihách, to bylo vítání jara. Ale civilizace, to víš..."
Nedopověděl, nedokázal popsat změnu obsaženou v tom mechanizovaném slově, tu smrt všeho romantického a její sterilní, živočišný přízrak, který žil jen v nuceném umělém dýchání záře a obřadnosti; geometrické kroky dvoření během velikonočního tance ve Velké síni, které nahradily nelogické čmáranice lásky, jež mohl jen matně tušit - prázdná nádhera na místě zlých a strhujících vášní, které mohly kdysi zničit duši.
"Udělali z toho cosi dekadentního," řekl pistolník. "Hru. Divadlo." V jeho hlase se projevovala nevědomá nechuť askety. V obličeji, kdyby bylo dost světla, které by ho ozářilo, by také byla vidět změna - tvrdost a smutek. Ale jeho základní přednost nebyla zničena ani rozředěna. Nedostatek představivosti, který se stále v tom obličeji projevoval, byl pozoruhodný.
"Ale ples," řekl pistolník. "Ten ples..."
Chlapec nepromluvil.
"Bylo tam pět křišťálových lustrů, plno skla s elektrickými světly. Síň byla zaplavená světlem, byla jako ostrov světla. Proklouzli jsme na jeden starý balkón, takový, který prý nebyl bezpečný. Ale byli jsme ještě kluci. Byli jsme vysoko nad ostatními a mohli jsme se na ně dívat. Nevzpomínám si, jestli jsme něco říkali. Jenom jsme se dívali a dívali jsme se celé hodiny.
Byl tam veliký kamenný stůl, tam kde seděli pistolníci a jejich ženy, a dívali se na tanečníky. Pár pistolníků taky tancovalo, ale jenom pár. A pouze ti mladí. Ostatní jen seděli a zdálo se mi, že se nějak ošívají v ostrém světle, v tom civilizovaném světle. Byli tam lidé ctění, obávaní, i Strážní, ale vypadali jako podkoní v tom zástupu kavalírů s jejich jemnými ženami...
Byly tam čtyři kulaté stoly plné jídla a ty se celou dobu otáčely. Kuchařovi pomocníci pořád chodili sem a tam, od sedmi do tří do rána. Stoly se otáčely jako hodiny a my jsme cítili pečené vepřové, hovězí, humry, kuřata, pečená jablka. Byla tam zmrzlina a sladkosti. Byly tam obrovské rožně s masem, kolem kterého šlehaly plameny.
A Marten seděl vedle mé matky a otce - poznal jsem je i z takové výšky - a matka jednou s Martenem tancovala, pomalu a v kruhu, a ostatní jim udělali na parketu místo a zatleskali jim, když bylo po tanci. Pistolníci netleskali, ale můj otec pomalu vstal a vztáhl k ní ruce. A ona s úsměvem šla.
To byla chvíle, kdy se všechno nějak pohnulo, chlapče. Takový musí být čas přímo ve Věži, kdy se všechno v čase spojí a drží to a tvoří moc. Můj otec před tím získal vládu, byl uznávaný a vyvolený. Marten byl ten, kdo uznával; můj otec byl hybatelem. A jeho manželka, moje matka, šla k němu, k jejich pojítku. Ke zrádci.
Můj otec byl posledním lordem světla."
Pistolník pohlédl dolů na své ruce. Chlapec pořád nic neříkal. Jeho tvář byla jen zamyšlená.
"Pamatuju si, jak tančili," řekl pistolník potichu. "Moje matka a čaroděj Marten. Pamatuju si, jak tančili, pomalu se otáčeli, spolu a každý zvlášť, v starých krocích dvoření."
Podíval se s úsměvem na chlapce. "Ale to nic neznamenalo, víš. Protože moc nějak přešla do jiných rukou, nikdo ani nevěděl jak, ale všichni to pochopili, a moje matka byla neoddělitelně připoutána k držiteli a vykonavateli té moci. Nebylo tomu tak? Šla k němu, když bylo po tanci, nebo ne? A tleskla mu o dlaň? Zatleskali jim? Zvonila hala potleskem, když ti zženštilí hejsci a jejich jemné dámy tleskali a chválili ho? Bylo tomu tak? Bylo?"
V dáli ve tmě kapala hořká voda. Chlapec nic neříkal.
"Pamatuju si, jak tančili," opakoval pistolník potichu. "Pamatuju si, jak tančili..." Pohlédl vzhůru k neviditelnému kamennému stropu a chvíli se zdálo, že snad na něj zakřičí, osopí se na něj, slepě se proti němu vrhne - proti těm němým masám necitelné žuly, která držela jejich droboučké životy ve svých kamenných střevech.
"Jaká ruka mohla zadržet nůž, který přivodil mému otci smrt?"
"Jsem unavený," zaprosil chlapec.
Pistolník umlkl a chlapec se položil a vložil si ruku mezi tvář a kámen. Před nimi se mihotal malý plamínek. Pistolník si ubalil cigaretu. Zdálo se, že stále v trpké síni své paměti vidí křišťálové světlo, slyší pochvalný pokřik, lichý v ztichlé zemi, která ani tehdy neměla naději proti šedému oceánu času. Ostrov světla ho trpce ranil a on litoval, že ho kdy viděl a že zjistil, že je otec paroháč.
Protahoval kouř mezi ústy a nosem, díval se na chlapce. Teď pod zemí sami vytáčíme veliké kruhy, pomyslel si. Jak dlouho potrvá, než znovu najdeme denní světlo?
Usnul.
Jakmile začal dlouze, klidně a pravidelně dýchat, otevřel chlapec oči a podíval se na pistolníka s výrazem, který se velmi podobal lásce. Poslední světlo ohně se na okamžik zachytilo v jedné zorničce a utopilo se tam. Chlapec usnul.
Pistolník v poušti skoro ztratil smysl pro čas, který se neměnil; zbytek ztratil zde v komnatách pod horami, kde nebylo světlo. Ani jeden neměli žádný prostředek, jak rozeznávat čas, a představa hodin pozbyla na významu. V jistém smyslu stáli mimo čas. Den mohl být týdnem, nebo týden dnem. Šli, spali, občas jedli. Společnost jim dělalo jen neustálé hučení vody, která si razila stezku skálou. Šli podle ní, pili z jejích matných, minerálními solemi ochucených hlubin. Chvílemi měl pistolník dojem, že vidí pod hladinou prchavá plovoucí světélka jako bludičky, ale nejspíš to byly jen představy jeho mozku, které nezapomněly na to dávné světlo. Přesto chlapce varoval, aby si nemáčel ve vodě nohy. Zaměřovač v jeho hlavě je stále vedl dál.
Stezka podél řeky (neboť to byla stezka; hladká, mírně vhloubená) vedla stále vzhůru, k jejímu prameni. V pravidelných

intervalech míjeli oblé kamenné pylony se zapuštěnými šrouby s okem; snad se k nim kdysi vázali voli nebo koně k přepřáhnutí. U každého byla ocelová objímka s elektrickou pochodní, ale ty teď byly úplně neživé a bez světla.
Během třetího odpočinku chlapec před spaním kousek poodešel. Pistolník slyšel drobné drnčení vyrušených oblázků, jak se chlapec opatrně pohyboval.
"Opatrně," řekl pistolník. "Nevidíš, kde jsi."
"Plazím se. To je... hele!"
"Copak?" Pistolník se přikrčil a dotkl se pažby pistole.
Krátká odmlka. Pistolník zbytečně napínal zrak.
"Myslím, že je to železnice," řekl chlapec nejistě.
Pistolník vstal a pomalu šel po zvuku Jakeova hlasu, jednou nohou vždy lehce zkoumal, jestli před ním není sráz.
"Tady." Nějaká ruka se mu zlehka dotkla obličeje. Chlapec si ve tmě počínal velmi dobře, líp než sám pistolník. Zornice se mu roztáhly tak, že v očích nezbyla žádná barva: pistolník to viděl, když vykřesal chabé světlo. V tomto kamenném lůně nebylo žádné palivo a to, co si přinesli s sebou, se rychle měnilo v popel. Nutkání vykřesat světlo bylo chvílemi skoro nesnesitelné.
Chlapec stál u zakřivené skalní stěny, po které se táhly souběžné kovové příčle ztrácející se ve tmě. Na každém byly černé baňky, které možná kdysi měly něco společného s elektrickými vodiči. A pod nimi, jen pár palců od kamenného podloží, ležely kolejnice ze třpytivého kovu. Co po nich asi tak kdysi jezdilo? Pistolník si uměl představit jen černé elektrické projektily, létající zdejší věčnou nocí se světlomety strašidelně protínajícími tmu. Nikdy o takových věcech neslyšel. Ale na světě existovali různí kostlivci, stejně jako démoni. Jednou přišel k poustevníkovi, který získal pseudonáboženskou moc nad ubohým houfem dobytkářů tím, že mu patřila starobylá benzínová pumpa. Poustevník se krčil vedle ní, jednou paží pumpu majetnicky objímal a chrlil divoká, pochmurná kázání. Občas si dosud lesklou ocelovou hubici, napojenou na zteřelou gumovou hadici, strkal mezi nohy. Na pumpě se skvěl dokonale čitelnými (i když zrezivělými) písmeny nápis neznámého významu: AMOCO. Bezolovnatý. Amoco se stalo totemem strašlivého Boha a oni Ho uctívali pološíleným ubíjením ovcí.
Prázdné lodě, pomyslel si pistolník. Jsou to jenom prázdné lodě na písku, který byl kdysi mořem.
A teď železnice.
"Půjdeme po ní," prohlásil.
Chlapec nic neřekl.
Pistolník zhasl světlo a pak spali. Když se pistolník probudil, byl chlapec už vzhůru, seděl u jedné kolejnice a ve tmě ho pozoroval.
Sledovali koleje jako slepci, pistolník vpředu, chlapec za ním. Šoupali nohou podél jedné koleje, také jako slepci. Společníkem jim byl neustálý šum řeky na pravé straně. Nemluvili, a tak to šlo po tři úseky bdění. Pistolník necítil potřebu myslet souvisle, ani plánovat. Spal beze snů.
Během čtvrtého období bdění a chůze doslova narazili na drezínu.
Pistolník do ní vrazil hrudníkem a chlapec, který šel na druhé straně, do ní narazil čelem a s výkřikem upadl.
Pistolník okamžitě rozžal světlo. "Stalo se ti něco?" Ta slova zazněla ostře, skoro syčivě, a on se jich lekl.
"Ne." Chlapec si opatrně držel hlavu. Jednou jí potřásl, aby se přesvědčil, že řekl pravdu. Otočili se a podívali, do čeho to narazili.
Byl to plochý kovový čtverec, tiše ležící na kolejích. Uprostřed čtverce bylo vahadlo, kterým se dalo kývat nahoru a dolů. Pistolník neměl ponětí, co to je, ale chlapec věděl hned.
"To je drezína."
"Co?"
"Drezína," opakoval chlapec netrpělivě, "jako ve starých filmech. Podívej."
Vytáhl se nahoru a přešel k vahadlu. Podařilo se mu je na jedné straně stlačit, ale musel se na ně pověsit celou vahou. Hekl. Vozík na kolejích se o krok posunul, tiše a nadčasově.
"Jde to trochu ztěžka," oddychoval chlapec, jako by se omlouval.
Pistolník se také vytáhl nahoru a stlačil vahadlo na druhé straně. Drezína se poslušně pohnula vpřed, pak se zastavila. Cítil, jak se mu pod nohama otáčí hnací hřídel. Ten výkon ho potěšil - byl to po letech první starý stroj, kromě pumpy na dostavníkové stanici, který viděl a jenž stále dobře fungoval - ale také ho to zneklidnilo. Pomůže jim, aby se dostali k cíli mnohem rychleji. Opět to prokleté požehnání, pomyslel si, protože věděl, že muž v černém jistě chtěl, aby stroj našli.
"Bezva, ne?" řekl chlapec nenávistně.
"Co to jsou filmy?" zeptal se pistolník znovu.
Jake pořád neodpovídal, a tak stáli v černém tichu jako v hrobce, odkud život vyprchal. Pistolník slyšel, jak mu uvnitř těla pracují orgány, a jak chlapec dýchá. To bylo vše.
"Stoupni si na jednu stranu. Já si stoupnu na druhou," řekl Jake nakonec. "Budeš muset tlačit sám, dokud se pořádně nerozjede. Pak ti můžu pomoct. Nejdřív vahadlo stlačíš dolů ty, pak naproti já. Tak to pojede. Chápeš?"
"Chápu," řekl pistolník. Ruce svíral do bezmocných, zoufalých pěstí.
"Ale budeš muset tlačit sám, dokud se pořádně nerozjede," opakoval chlapec a díval se na něj.
Pistolníkovi se najednou živě vybavil obrázek Velké síně, jak vypadala rok po jarním Plesu - jen rozvaliny a trosky tam, kudy se přehnalo povstání, občanská vzpoura a invaze. Následovala vzpomínka na Allie, ženu s jizvou z Tullu, reflexivně škubající tělem v okamžiku, kdy ji zabíjely kulky. Následovala Jamieho tvář, smrtelně promodralá, pak Susanina tvář, zkřivená a plačící. Všichni mí staří přátelé, pomyslel si pistolník, a strašlivě se usmál.
"Pustím se do toho," řekl pistolník.
A pustil se do toho.

Postupovali tmou rychleji, protože si nemuseli prohmatávat cestu. Jakmile z drezíny opadla mrtvolná ztuhlost, jela zcela hladce. Chlapec se snažil odvést svůj díl a pistolník mu povolil krátké směny - ale většinou pumpoval sám, velkými rozmachy až k hrudi. Společníkem jim byla řeka, hučela po pravé straně někdy blíž, jindy dál. Jednou začala mohutně a dutě burácet, jako by se hrnula předsíní prehistorického chrámu. Jednou její hučení utichlo téměř úplně.
Zdálo se, že zrak jim nahradila rychlost a zdánlivý vítr vanoucí jim do tváře, a tím se znovu zařadili do rámce časoprostorových vztahů. Pistolník odhadoval, že jedou rychlostí deseti až patnácti mil za hodinu, stále v mírném, téměř neznatelném stoupání, které ho nepozorovaně vyčerpávalo. Když zastavili, usnul jako zabitý. Jídlo jim opět skoro došlo. Ani jeden z nich si kvůli tomu nedělal starosti.
Pistolník si napětí blížícího se vyvrcholení téměř neuvědomoval, bylo však přítomno a rostlo jako únava z pohánění drezíny. Blížili se konci počátku. Měl pocit jako herec uprostřed jeviště těsně před zvednutím opony; nachystal se do patřičné pózy s prvním veršem v hlavě, slyšel, jak neviditelné publikum šustí programy a usazuje se na sedadlech. Žil s napjatou, hladkou koulí děsivého očekávání v břiše a vítal tělesné cvičení, které mu umožnilo spát.
Chlapec byl stále zamlklejší; ale při jedné zastávce na spaní, předtím, než na ně zaútočili Pomalí mutanti, zeptal se pistolníka skoro stydlivě na to, jak se stal dospělým.
Pistolník se opíral o vahadlo, v ústech cigaretu z ubývající zásoby tabáku. Skoro už spal, klidně jako obvykle, když mu chlapec otázku položil.
"Proč to chceš vědět?" zeptal se.
Chlapcův hlas zněl podivně tvrdohlavě, jako by skrýval rozpaky. "Prostě chci." A po chvilce dodal: "Vždycky mě zajímalo, jak se člověk stane dospělým. Jsou to většinou lži."
"Nedá se říct, že bych dospěl najednou," řekl pistolník. "Dělo se to postupně. Viděl jsem jednou oběsit muže. To k tomu patřilo, i když jsem to tehdy nevěděl. Opustil jsem jedno děvče z Královského města, před dvanácti lety. To byl další kus dospívání. Nikdy jsem nepoznal, že o to vlastně jde, když se to zrovna dělo. Teprve později jsem to zjistil."
Uvědomil si trochu neklidně, že se vymlouvá.
"Když mě prohlásili za dospělého, asi to byla taky jen taková součást delšího procesu," řekl skoro neochotně. "Bylo to hodně formální. Skoro stylizované; jako tanec." Rezavě se zasmál. "Jako láska.
Láska a umírání byly můj život."
Chlapec nic neřekl.
"Člověk se musel osvědčit v boji," začal pistolník.

Léto a vedro.
Do kraje přišel srpen jako upíří milenec, zabíjel zemi a úrodu na pozemcích nájemců, bělil a sterilizoval pole hradního města. Na západě, pár mil odtud a poblíž hranic, kde končil civilizovaný svět, už začaly boje. Všechny zprávy byly špatné a všechny bledly před žárem, který zaléval Střed. Dobytek postával s prázdným pohledem v ohradách. Prasata lhostejně chrochtala, bez zájmu o nože broušené pro blížící se podzim. Lidé naříkali na daně a vojenské dávky jako vždy; ale pod netečnou pašijovou hrou politiky zela prázdnota. Střed se roztřepil jako hadrová rohož, kterou prali, chodili po ní, vyklepávali ji, věšeli a sušili. Nitě a uzlíky tkaniny, které přidržovaly poslední klenot na prsou světa, povolovaly. Nic už nedrželo pohromadě. Bylo léto, kdy se blížil úpadek, a země se nadechovala.
Chlapec se potuloval po horní chodbě kamenné stavby, která mu byla domovem, cítil to všechno, ale nerozuměl. Byl také prázdný a nebezpečný.
Uplynuly už tři roky od oběšení kuchaře, který vždy dokázal najít něco k snědku pro hladové kluky, a chlapec vyrostl. Bylo mu čtrnáct a měl na sobě jen vybledlé keprové kalhoty, takže mu vynikl rozšiřující se hrudník a dlouhé nohy, které pro něj budou typické i v dospělosti. Dosud s žádnou ženou neležel, ale dvě mladší holky jednoho obchodníka ze Západního města po něm házely očima. Cítil, jak tělo reaguje, a cítil to teď ještě silněji. I když bylo na chodbě zima, potil se od hlavy až k patě.
Vpředu byly pokoje jeho matky a on se k nim bez zájmu blížil, chtěl je prostě minout a vyjít na střechu, kde ho očekával mírný vánek a potěšení vlastní ruky.
Minul dveře, když na něj zavolal jakýsi hlas: "Ty. Chlapče."
Volal Marten, čaroděj. Byl oblečený podezřele nedbale, až to rozčilovalo - černé hrubé kalhoty, upnuté skoro jako trikot, a bílá košile, rozhalená na hrudi. Vlasy měl rozcuchané.
Chlapec se na něj mlčky podíval.
"Pojď dál! Pojď dál! Nestůj na chodbě! Tvoje matka s tebou chce mluvit." Ústy se usmíval, ale ve vráskách obličeje se tajil hlubší, trpčí tón. A pod ním jenom chlad.
Ale nezdálo se, že by ho matka chtěla vidět. Seděla na židli s nízkým opěradlem u velkého okna v prostředním salónku svých pokojů, u toho, ze kterého byl výhled na rozpálenou holou dlažbu středního nádvoří. Na sobě měla volné, domácí šaty a na chlapce se podívala jen jednou - s letmým záblesk žalostného úsměvu, podobného podzimnímu slunci na hladině potoka. Po zbytek rozhovoru si prohlížela své ruce.
Vídal ji teď zřídka a útržky dětských ukolébavek se mu skoro vypařily z hlavy. Byla však milovanou cizinkou. Cítil jakýsi strach a vůči Martenovi, pravé ruce jeho otce (nebo tomu bylo naopak?), se v něm zrodila neurčitá nenávist.
A samozřejmě kolovaly jisté řeči - řeči, o kterých byl upřímně přesvědčen, že je nezaslechl.
"Daří se ti dobře?" zeptala se ho tiše s pohledem upřeným na ruce. Marten stál vedle ní, a co bylo rozčilující, ruka mu těžce spočívala poblíž místa, kde se spojovalo její bílé rameno s bílým krkem, a usmíval se na oba. Hnědé oči mu úsměvem zhnědly až skoro do černa.
"Ano," odpověděl.

"Studia jdou dobře?"
"Snažím se," řekl. Oba věděli, že není oslnivě inteligentní jako Cuthbert, ani pohotový jako Jamie. Byl dříč a bijec.
"A David?" Věděla, že má toho sokola rád.
Chlapec pohlédl na Martena, který se stále na to všechno otcovsky usmíval. "To nejlepší má za sebou."
Zdálo se, že matka sebou škubla; Marten v obličeji jako by potemněl a sevřel jí rameno pevněji. Pak se matka podívala ven do horkého bělostného dne a vše bylo jako dřív.
Je to nějaká šaráda, pomyslel si chlapec. Hra. Kdo hraje s kým?
"Máš na čele jizvu," prohodil Marten stále s úsměvem. "Bude z tebe bojovník jako tvůj otec, nebo jsi prostě pomalý?"
Tentokrát sebou matka trhla.
"Obojí," řekl chlapec. Díval se upřeně na Martena a s námahou se usmíval. I tady bylo hrozné vedro.
Marten se najednou přestal usmívat. "Už můžeš jít na střechu, chlapče. Určitě tam máš nějakou práci."
Ale Marten věci špatně pochopil, podcenil. Dosud hovořili nízkou řečí, v té parodii na neformálnost. Ale chlapec se teď chopil Ušlechtilé řeči:
"Moje matka mě ještě nepropustila, nevolníku!"
Martenovi se zkřivil obličej, jako by ho švihl bičíkem. Chlapec zaslechl, jak matka strašlivě, zbědovaně vyjekla. Vyslovila jeho jméno.
Ale ten bolestný úsměv z chlapcovy tváře nezmizel a on postoupil vpřed. "Vzdáš mi hold na znamení poddanství, nevolníku? Jménem mého otce, kterému sloužíš?"
Marten na něj zíral a prostě tomu nemohl uvěřit.
"Jdi," řekl Marten mírně. "Jdi i se svou rukou."
Chlapec s úsměvem odešel.
Když zavíral dveře a vracel se cestou, kterou přišel, uslyšel matčin nářek. Znělo to zlověstně.
Potom uslyšel Martenův smích.
Chlapec se stále usmíval, i když šel vstříc zkoušce.
Jamie právě vyšel od kramářek, a když uviděl, že Roland kráčí přes cvičiště, rozběhl se k němu a chtěl mu povědět nejnovější klepy o krveprolití a povstání na západě. Ale jenom se k Rolandovi připojil, slova nechal pod jazykem. Znali se od dětství a jako chlapci se navzájem pokoušeli, fackovali a tisíckrát zkoumali hradby, ve kterých se oba narodili.
Chlapec prošel kolem něj, nevidoucí, s bolestným úsměvem na rtech. Šel ke Cortově chalupě, kde byly staženy žaluzie, aby odrážely nelítostné odpolední vedro. Cort si odpoledne zdřímnul, aby se mohl večer věnovat co hrdlo ráčí mlsným průzkumům nespočetných a špinavých bordelů dole ve městě.
Jamie v záblesku intuice pochopil, co se má stát, a jeho strach a vzrušení se svářilo mezi touhou následovat Rolanda a nutkáním běžet pro ostatní.
Potom se probral z ustrnutí a rozběhl se s křikem k hlavním budovám: "Cuthberte! Allene! Thomasi!" Jeho křik zněl v tom vedru slabě a vyšeptale. Věděli, všichni věděli, jak už to chlapci nějak vědí, že tento chlapec bude první z nich, kdo zkusí hranici. Ale bylo přece příliš brzy.
Ten děsivý úsměv na Rolandově tváři ho elektrizoval mnohem víc než zprávy o válkách, povstáních a čarodějnictví. Znamenal víc než slova z bezzubých úst nad hlávkami salátu plnými mušinců.
Roland došel k domu svého učitele a rozkopl dveře. Dveře se rozletěly, narazily na holou drsnou stěnu a odrazily se.
Nikdy tu nebyl. Vstup se otevíral do strohé kuchyně, hnědé a chladivé. Stůl. Dvě židle s rovným opěradlem. Dvě skříňky. Na podlaze vybledlé linoleum s černými cestičkami vyšlapanými od chladnice vsazené pod podlahou ke stěně, kde visely nože, a ke stolu.
Soukromí veřejně činného muže. Zbytky vybledlé vážnosti násilnického nočního hýřila, který měl rád chlapce zhruba tří generací a jenž z některých udělal pistolníky.
"Corte!"
Kopl do stolu, až přeletěl místnost a vrazil do pultu. Nože z držáku na stěně se skutálely na zem.
V druhé místnosti se cosi ztěžka pohnulo, ozvalo se ospalé zakašlání. Chlapec tam nevstoupil, věděl, že je to léčka, věděl, že Cort se okamžitě probudil a stojí s jedním planoucím okem vedle dveří a čeká, až vetřelci zlomí všetečný krk.
"Corte, chci s tebou mluvit, nevolníku!"
Promluvil Ušlechtilou řečí a Cort rozrazil dveře. Podsaditý mužský s křivýma nohama, jen v tenkých spodkách, posetý jizvami od hlavy k patě, obalený provazci svalů. Měl kulaté, vypouklé břicho. Chlapec věděl ze zkušenosti, že je z pružné oceli. Z holé hlavy, potlučené a plné prolákliny, na něj hledělo jedno zdravé oko.
Chlapec obřadně pozdravil. "Už mě neuč, nevolníku. Dnes poučím já tebe."
"Jdeš brzo, ufňukanče," prohodil Cort ledabyle, ale také promluvil Ušlechtilou řečí. "O pět let dřív, soudil bych. Zeptám se pouze jednou. Vezmeš to zpět?"
Chlapec se pouze usmál tím svým strašlivým, bolestným úsměvem. Pro Corta, který ten úsměv viděl na bezpočtu zkrvavených, červánkově zbarvených polích cti i hanby, to byla dostatečná odpověď - možná jediná, které by uvěřil.
"To je moc zlé," řekl učitel nepřítomně. "Byl jsi nejslibnější žák - řekl bych nejlepší za dva tucty let. Bude smutné, až tě uvidím zlomeného a vyslaného na slepou stezku. Ale svět se hnul. Zlé časy se blíží."
Chlapec stále nepromluvil (a nebyl by schopen žádného souvislého vysvětlení, kdyby byl o ně požádán), ale ten příšerný úsměv poprvé trochu zjemněl.
"Přesto nemůžu pominout linii krve," řekl Cort zamračeně, "i když se západ hemží povstáními a čarodějnictvím. Jsem tvůj nevolník, chlapče. Uznávám tvé velení a upřímně se teď před ním skláním - třebaže nikdy víc."
A Cort, který ho fackoval, kopal, tloukl do krve, proklínal ho, posmíval se mu a nazýval ho třeští syfilidy, ten Cort teď poklekl a sklonil hlavu.

Chlapec se užasle dotkl zranitelného masa a kůže na jeho krku. "Vstaň, nevolníku. V dobrém."
Cort pomalu vstal a za nehybnou maskou jeho pevně stmelených rysů se možná skrývala bolest. "To je zbytečné. Vezmi to zpět, chlapče. Poruším svou přísahu. Vezmi to zpět, a ještě počkej!"
Chlapec nic neřekl.
"Dobrá." Cortův hlas byl najednou suchý a věcný. "Za hodinu. A zvol si zbraň."
"Přineseš si hůl?"
"Vždycky ji s sebou nosím."
"O kolik holí už jsi přišel, Corte?" Což se rovnalo otázce: Kolik kluků vstoupilo na čtvercový dvůr za Velkou síní a vrátilo se jako učedníci pistolníků?
"Dnes o žádnou hůl nepřijdu," řekl Cort pomalu. "Lituju toho. Je to jenom jednou, chlapče. Trest za nedočkavost je stejný jako trest za to, že neobstojíš. Nemůžeš počkat?"
Chlapec si vybavil obrázek, jak nad ním Marten stojí, vysoký jako hory. "Ne."
"Nuže dobrá. Jakou zbraň si zvolíš?"
Chlapec nic neřekl.
Cortův úsměv odhalil hrbolatý věnec zubů. "Moudrý začátek. Za hodinu. Uvědomuješ si, že nejspíš už nikdy neuvidíš ostatní, ani svého otce nebo toto místo?"
"Vím, co znamená vyhnanství," odpověděl tiše.
"Tak běž."
Chlapec odešel, aniž se ohlédl.

Sklep pod chlévem mu připadal chladný a vlhký, páchl pavučinami a spodní vodou. Osvětlovalo ho všudypřítomné slunce, ale nedrželo se tu vedro; chlapec tu choval sokola a ten tu vypadal docela spokojeně.
David už byl starý, nebrázdil již nebe jako lovec. Peří před třemi lety ztratilo zářivý přirozený jas, ale oči byly stále pronikavé a ne-úhybné jako vždy. Říkalo se, že člověk se nemůže spřátelit se sokolem, pokud sám není sokolem, osamělcem dočasně pobývajícím na zemi, bez přátel, které stejně nepotřebuje. Sokol není morálce poplatný.
David už byl starý. Chlapec doufal (nebo byl natolik bez představivosti, že nedoufal? Věděl to aspoň?), že on sám je mladý.
"Hai," řekl tiše a natáhl paži k bidýlku s řemínkem.
Sokol se usadil chlapci na paži a zůstal nehybně stát, bez čepičky. Chlapec sáhl druhou rukou do kapsy a vylovil kousek sušeného masa. Sokol ho obratně vyklovl chlapci z prstů a sousto zmizelo.
Chlapec začal velmi opatrně Davida hladit. Cort by tomu nejspíš neuvěřil, kdyby to viděl, ale Cort nevěřil ani tomu, že přišel chlapcův čas.
"Myslím, že dneska umřeš," řekl a hladil ho dál. "Myslím, že padneš za oběť, jako všichni ti malí ptáčci, na kterých jsme tě cvičili. Pamatuješ? Ne? Na tom nezáleží. Po dnešku budu sokolem já."
David mu stál na paži, mlčenlivý a s nehybným zrakem, lhostejný ke svému životu i smrti.
"Jsi starý," přemítal chlapec. "A možná nejsi můj přítel. Ještě před rokem by sis dal spíš moje oči než ten kousek masa, je to tak? Cort by se smál. Ale jestli se dostaneme dost blízko... čím to je, sokole? Věkem, nebo přátelstvím?"
David neřekl.
Chlapec mu nasadil čepičku a našel řemínky, které byly zavěšeny na konci Davidova bidýlka. Odešli z chléva.

Dvůr za Velkou síní nebyl vlastně dvůr, byl to jen zelený koridor, jehož stěny tvořily husté, propletené živé ploty. Od nepaměti se používal k obřadné zkoušce dospělosti, dávno před Cortem a jeho předchůdcem, který zemřel na ránu dýkou, již vedla na tomto místě příliš horlivá ruka. Mnoho chlapců odešlo z koridoru východním koncem, kudy vždy vcházel učitel, jako muži. Východní konec vedl k Velké síni a civilizaci a ke kouzlu osvětleného světa. Mnohem víc se jich však kradmo vytratilo, zbitých a zkrvavených, západním koncem, kudy vždy vcházeli chlapci, a zůstali chlapci navěky. Západní konec vedl k horám a osadníkům; za nimi byly husté barbarské lesy; a za nimi poušť. Chlapec, který se stal mužem, přešel z temnoty a nevzdělanosti ke světlu a odpovědnosti. Chlapec, který byl poražen, se mohl jen stáhnout do ústraní, navěky. Koridor byl hladký a zelený jako cvičiště. Byl přesně padesát yardů dlouhý.
Každý konec byl obyčejně ucpán napjatými diváky a příbuznými, protože datum konání obřadu bylo obvykle předpovězeno s velkou přesností - osmnáct byl nejobvyklejší věk (ti, kdo nesložili zkoušku do dvaceti pěti let, obvykle upadli v zapomnění jako držitelé pozemku nebo úřadu, kteří se nedokázali postavit surovému nelítostnému faktu bitevního pole a zkoušce). Ale dnes tu byl jenom Jamie, Cuthbert, Allen a Thomas. Mačkali se na chlapeckém konci s ústy dokořán a celí vyděšení.
"Tvoje zbraň, hlupáku!" zasyčel Cuthbert zoufale. "Zapomněl sis zbraň!"
"Mám ji," řekl chlapec nepřítomně. Maně ho napadlo, jestli se ta novina už dostala do hlavních budov, k matce - a k Martenovi. Otec byl na lovu a měl se vrátit až za několik týdnů. To ho trochu zahanbovalo, protože cítil, že u otce by našel porozumění, pokud ne rovnou souhlas. "Přišel Cort?"
"Cort je tu." Ten hlas se ozval z opačného konce koridoru a Cort vykročil vpřed, oblečený v krátkém nátělníku. Kolem hlavy měl omotaný silný pruh kůže, aby mu nestékal pot. V ruce držel hůl ze železného dřeva, na jednom konci zaostřenou, na druhém konci zaoblenou a rozšířenou do tvaru špachtle. Začal odříkávat litanii, kterou všichni z nich, vybráni slepou krví svých otců, znali od raného dětství, kterou se naučili pro den, kdy se stanou muži, snad.
"Přišel jsi s vážnými úmysly, chlapče?"
"Přišel jsem s vážnými úmysly, učiteli."
"Přišel jsi jako vyhnanec z otcovského domu?"

"Přišel jsem tak, učiteli." A zůstane vyhnancem, dokud neporazí Corta. Jestli Cort porazí jeho, zůstane vyhnancem navěky.
"Přišel jsi se zvolenou zbraní?"
"Přišel jsem tak, učiteli."
"Jaká je tvá zbraň?" To byla učitelova výhoda, možnost přizpůsobit bojový plán praku, oštěpu nebo síti.
"Mou zbraní je David, učiteli."
Cort zaváhal jen krátce.
"Takže jdeš proti mně, chlapče?"
"Jdu."
"Pak buď rychlý."
A Cort vykročil do koridoru a přehazoval si hůl z ruky do ruky. Chlapci trhaně vzdychli jako ptáci, když jejich kamarád vykročil, aby se s Cortem utkal.
Mou zbraní je David, učiteli.
Vzpomněl si Cort? Pochopil to? Jestli ano, pak je možná všechno ztraceno. Počítal s překvapením - a tím, co v sokolovi zůstalo. Zůstane bez zájmu sedět chlapci na paži, zatímco ho Cort ubije holí? Nebo vzlétne do vysokého, horkého nebe?
Došli k sobě dost blízko a chlapec stáhl necitlivými prsty sokolovi čepičku. Spadla na zelenou trávu a chlapec strnul ve vlastních stopách. Viděl, že Cortův zrak padl na sokola a oči se mu rozšířily překvapením a pomalu svítajícím poznáním. Takže teď.
"Na něj!" vykřikl chlapec a zvedl paži.
A David letěl jako tichá hnědá střela, sporá křídla zabrala jednou, dvakrát, třikrát, než se srazil s Cortovým obličejem a jeho pařáty a zobák zapátraly.
"Hai! Rolande!" zaječel Cuthbert u vytržení.
Cort se zapotácel a ztratil rovnováhu. Hůl z železného dřeva se zvedla a naprázdno se ohnala vzduchem nad Cortovou hlavou. Sokol byl jen pohyblivým, rozmazaným chomáčem peří.
Chlapec vyrazil vpřed, ruku napřaženou vpřed, loket propnutý.
Jenomže Cort byl na něj příliš rychlý. Sokol mu zakryl devadesát procent výhledu, ale železná palice se znovu zvedla rozšířeným koncem vpřed a Cort chladnokrevně provedl jediný manévr, který mohl v té chvíli zvrátit vývoj událostí. Udeřil se do vlastního obličeje, třikrát, a bicepsy mu při tom nemilosrdně pracovaly.
David odpadl, zlámaný a pokroucený. Jedno křídlo se na zemi horečně škubalo. Jeho chladné, dravčí oči upřeně hleděly do učitelova zakrváceného obličeje. Cortovo špatné oko se slepě poulilo z důlku.
Chlapec kopl Corta do spánku, trefil se pořádně. Tím to mělo skončit; nohu měl ochromenou po Cortově jediné ráně, ale stejně to tím mělo skončit. Neskončilo. Cortovi na okamžik ochabl obličej, ale pak se Cort vrhl vpřed a popadl chlapce za chodidlo.
Chlapec uskočil a zakopl o vlastní nohy. Natáhl se jak široký, tak dlouhý. Z dálky uslyšel Jamieho řev.
A Cort už byl na nohou, chystal se na něj padnout a skoncovat s ním. Ztratil výhodu. Okamžik se na sebe dívali, učitel stanul nad žákem, z levé tváře mu proudila krev, špatné oko měl zavřené až na tenkou škvíru, kterou prosvítalo bělmo.
Dnes večer nečekají Corta žádné bordely.
Do chlapcovy ruky se cosi zarylo a škublo. Byl to sokol, David, poslepu trhal. Obě křídla měl zlomená. Bylo neuvěřitelné, že stále žil.
Chlapec ho popadl jako kámen, bez ohledu na klovající, nelítostný zobák, který mu trhal pruhy masa ze zápěstí. Když se na něj vrhl Cort s roztaženýma rukama, chlapec vyhodil sokola vzhůru.
"Hai! Davide! Zabij!"
Potom Cort zastínil slunce a dopadl na něj.
Sokola mezi sebou rozmáčkli a chlapec ucítil, jak mu po očním důlku šátrá mozolnatý palec. Škubl hlavou a zároveň zvedl stehno jako štít proti Cortovu kolenu, které mu mířilo do rozkroku. Jeho vlastní ruka vylétla proti kmeni Cortova krku třemi tvrdými údery. Bylo to jako sekat do hrbolatého kamene.
Potom Cort dušeně zamručel. Tělo se mu otřáslo. Chlapec koutkem oka zahlédl jednu ruku šátrající po opuštěné holi a prudkým výpadem ji odkopl z dosahu. David se zahákl pařátem Cortovi do pravého ucha. Druhým nemilosrdně trhal učitelovu tvář na cáry. Teplá krev šplíchala chlapci na tvář, páchla jako měď.
Cortova pěst zasadila sokolovi úder a zlámala mu hřbet. Ještě jeden a krk se zlomil v nemožném úhlu, A přesto se pařát nepouštěl. Cort už neměl ucho; jenom červenou díru, která vedla ze strany Cortovi do lebky. Třetí úder odhodil sokola daleko stranou, takže byla Cortovi vidět tvář.
Chlapec udeřil Corta hranou ruky do kořene nosu a zlomil jemnou kůstku. Vytryskla krev.
Cortova šátravá, nevidomá ruka chytila chlapce za zadek a Roland se slepě odvalil, našel Cortovu hůl a zvedl se na kolena.
Cort se také zvedl na kolena, šklebil se. Tvář měl pokrytu sraženou krví. Jediným vidoucím okem bláznivě koulel. Nos měl zmáčknutý do strašidelného, ostrého úhlu. Z obou tváří mu visely cáry kůže.
Chlapec chytil hůl jako hráč baseballu očekávající nadhoz.
Cort provedl klamný úder a pak vyrazil přímo na něj.
Chlapec byl připraven. Železné dřevo opsalo boční oblouk a dopadlo na Cortovu lebku, až to tupě zadunělo. Cort padl na bok a zahleděl se na chlapce s nepřítomným, nevidomým výrazem. Z úst mu vytekl čůrek slin.
"Vzdej se, nebo zemři," řekl chlapec. Připadalo mu, že má ústa plná mokré vaty.
A Cort se usmál. Byl skoro v bezvědomí a ještě týden ho budou ošetřovat v jeho domku, ponořeného do temnot

komatu, ale teď se držel s veškerou silou svého bezcitného života bez stínů.
"Vzdávám se, pistolníku. Vzdávám se s úsměvem."
Cortovo jasné oko se zavřelo.
Pistolník s ním jemně, ale důrazně zatřásl. Ostatní už byli kolem něj, ruce se jim třásly nedočkavostí, aby ho poplácali po zádech a vyzdvihli na ramena; ale drželi se zpět, báli se, cítili novou propast. Přesto to však nebylo tak divné, jak mohlo být, protože mezi jím a ostatními vždycky zela propast.
Cortovo oko zamžikalo a chabě se otevřelo.
"Klíč," řekl pistolník. "Mé rodové právo, učiteli. Potřebuji ho."
Jeho rodovým právem byly pistole - nikoli ty těžké, které patřily otci, obtížené santalovým dřevem - ale přesto pistole. Zakázané všem kromě několika jedinců. Poslední, konečné zbraně. Ve sklepení hluboko pod kasárnami, kde podle starobylého zákona měl nyní pobývat, daleko od matčina prsu, visely jeho učednické zbraně, těžké nemotorné předměty z oceli a niklu. V učednických letech sloužily i jeho otci, a jeho otec nyní vládl - aspoň podle jména.
"Je to tedy tak strašné?" zamumlal Cort jakoby ze spánku. "Tak naléhavé? Bál jsem se toho. A ty jsi vyhrál."
"Klíč."
"Ten sokol... dobře vymyšleno. Dobrá zbraň. Jak dlouho jsi toho parchanta cvičil?"
"Vůbec jsem Davida necvičil. Spřátelil jsem se s ním. Ten klíč."
"Pod opaskem, pistolníku." Oko se znovu zavřelo.
Pistolník hmátl pod Cortův opasek, ucítil tíhu jeho břicha a mohutné svaly, nyní ochablé a spící. Klíč visel na mosazném kroužku. Sevřel ho v ruce a odolal šílenému nutkání vyhodit ho do vzduchu na pozdrav vítězství.
Vstal, aby se konečně otočil k ostatním, když tu mu po noze zašátrala Cortova ruka. Pistolník se v první chvíli lekl, že přijde poslední útok, a napjal se, ale Cort k němu jen vzhlížel a pak na něj kývl mozolnatým prstem.
"Budu teď spát," zašeptal Cort klidně. "Možná usnu navěky, nevím. Už tě neučím, pistolníku. Překonal jsi mě, a o dva roky dřív než tvůj otec, který byl nejmladší. Ale dovol mi jednu radu."
"Jakou?" zeptal se netrpělivě.
"Počkej."
"Co?" vyjel překvapeně.
"Dovol, aby tě předešla pověst a legenda. Jsou tací, kdo roznesou obojí." Oči mu zalétly za pistolníkovo rameno. "Třeba pitomci. Dovol, ať tě předchází pověst. Ať tvůj stín roste. Ať ti zastře tvář vousem. Ať potemní." Křivě se usmál. "Když mají zvěsti dost času, možná ošálí i čaroděje. Chápeš, co myslím, pistolníku?"
"Ano."
"Přijmeš mou poslední radu?"
Pistolník se v dřepu zhoupl na patách, v zamyšleném postoji budoucího muže. Pohlédl k nebi. Prohlubovalo se, fialovělo. Žár polevoval a mračna na západě věštila déšť. Ploché boky kopců, zvedajících se na míle daleko, protínaly oštěpy blesků. Za nimi byly hory. Za nimi tryskaly fontány krve a nerozumu. Byl unavený, unavený k smrti.
Podíval se znovu na Corta. "Dnes večer pohřbím svého sokola, učiteli. A později půjdu dolů do města, abych v bordelech vyprávěl těm, kteří se na tebe budou ptát."
Cortovy rty se rozšířily v bolestném úsměvu. A pak usnul.
Pistolník vstal a otočil se k ostatním. "Udělejte nosítka a odneste ho do domu. Pak přiveďte ošetřovatelku. Ne, dvě ošetřovatelky. Jasné?"
Stále se na něj dívali, otřeseni zuřivou podívanou. Stále hledali ohnivou koronu nebo čekali, že se začne měnit ve vlkodlaka.
"Dvě ošetřovatelky," opakoval pistolník a pak se usmál. Usmáli se.
"Ty zatracený honáku!" zaječel Cuthbert najednou a zasmál se. "Nenechal jsi pro nás ostatní dost masa na kostech k obírání!"
"Do zítřka se svět nepohne," ocitoval pistolník staré pořekadlo s úsměvem. "Allene, ty třasořitko. Mrskni sebou."
Allen se pustil do nosítek; Thomas a Jamie spolu odešli k hlavní síni a ošetřovně.
Pistolník a Cuthbert se na sebe dívali. Vždycky si byli nejbližší - nebo aspoň tak blízcí, jak to vzhledem ke zvláštnostem jejich povahy šlo. V Cuthbertových očích se třpytilo zamyšlené světlo, a pistolník jen s velkým úsilím ovládal potřebu povědět mu, aby se zkoušce ještě nevystavoval aspoň rok nebo osmnáct měsíců, jinak půjde na západ. Ale prodělali toho spolu hodně a pistolník cítil, že si to nemůže dovolit, protože Cuthbert by to mohl považovat za poučování. Začal jsem intrikovat, pomyslel si a trochu se zděsil. Pak si vzpomněl na Martena a matku a falešně se na přítele usmál.
Mám být prvním, pomyslel si a poprvé si to uvědomil, i když na to mnohokrát pomyslel (pobaveně) už dřív. Mám být prvním.
"Půjdeme," řekl.
"S radostí, pistolníku."
Odešli východním koncem koridoru lemovaným živými ploty; Thomas a Jamie se už vraceli s ošetřovatelkami. V těžkých bílých úborech, na prsou červeně prošitých křížem, vypadaly jako duchové.
"Mám ti pomoct s tím sokolem?" zeptal se Cuthbert.
"Ano," řekl pistolník.
A později, když se přihnala tma a s ní bouřkové poryvy a obrovské, mrakové prachárny se převalovaly nebem a blesky zaplavovaly klikaté uličky dolního města modrým ohněm, a koně stáli u rozechvělého zábradlí s hlavami skloněnými a ocasy promočenými, tehdy si pistolník vzal ženu a ulehl s ní.
Stalo se to rychle a dobře. Když bylo po všem a beze slova leželi vedle sebe, strhlo se krupobití, jen to rachotilo. Dole a daleko kdosi hrál ragtime Hey Jude. Pistolníkovy myšlenky se zaměřily do nitra. Právě v tom tichu rušeném krupobitím,

těsně předtím, než ho přemohl spánek, ho poprvé napadlo, že on je možná taky poslední.

Pistolník Jakeovi samozřejmě nevyprávěl všechno, ale většina vyplynula jaksi mimochodem. Pistolník už si uvědomil, že býval nesmírně vnímavým chlapcem, který se ani tolik nelišil od Cuthberta, nebo dokonce Jamieho.
"Usnul jsi?" zeptal se pistolník.
"Ne."
"Rozuměl jsi tomu, co jsme ti vyprávěl?"
"Rozuměl?" zeptal se chlapec s nádechem posměchu. "Jestli jsem rozuměl? Žertuješ?"
"Ne." Ale pistolník měl pocit, že se musí bránit. Ještě nikdy nikomu nevyprávěl o své zkoušce dospělosti, protože z toho měl smíšené pocity. Sokol byl samozřejmě naprosto přijatelnou zbraní, i když to byla zároveň lest. A zrada. První z mnoha: Chystám se vrhnout toho chlapce proti muži v černém?
"Rozuměl jsem tomu," řekl chlapec. "Byla to taková hra, že? Musí dospělí muži pořád hrát hry? Musí být všechno jen záminkou pro jinou hru? Vyroste vůbec někdo, nebo se jenom dosáhne určitého věku?"
"Nevíš všechno," řekl pistolník a snažil se ovládnout rostoucí vztek.
"Ne. Ale vím, co jsem pro tebe já."
"A to jako co?" zeptal se pistolník napjatě.
"Hrací žeton."
Pistolník měl najednou chuť sáhnout po kameni a kluka utlouct. Místo toho se kousl do jazyka.
"Jdi spát," ucedil. "Chlapci potřebují spát."
A v duchu uslyšel ozvěnu Martenova hlasu: Jdi i se svou rukou.
Seděl ztuhle ve tmě, ochromený hrůzou a děsem (poprvé v životě) z toho, že se může jednou hnusit sám sobě.

Během dalšího bdění se železnice přiblížila víc k podzemní řece a oni narazili na Pomalé mutanty. Jake uviděl prvního a zaječel. Pistolníkova hlava, která byla při stlačování vahadla drezíny otočena přímo vpřed, sebou škubla vpravo. Dole, kus od nich, se rozléval kruh nazelenalé přízračné záře, která slabě tepala. Poprvé si uvědomil pach - slabý, nepříjemný, vlhký.
Ta zeleň znamenala tvář, a ta tvář nebyla normální. Nad plochým nosem byla uzlina očí jako u hmyzu, a bez výrazu se na ně dívala. Pistolník ucítil ve střevech a pohlaví atavistické mrazení. Mírně zvýšil tempo paží, stlačujících vahadlo drezíny.
Zářící obličej vybledl.
"Co to bylo?" zeptal se chlapec a po čtyřech se k němu plazil. "Co -" Slova mu uvízla v hrdle, když potkali a minuli skupinu tří slabě zářících tvarů, které stály mezi kolejemi a neviditelnou řekou a nehnutě je pozorovaly.
"To jsou Pomalí mutanti," odpověděl pistolník. "Nemyslím, že bychom je zajímali. Nejspíš jsou z nás stejně vyděšení jako my z nich -"
Jedna postava se odtrhla od ostatních a začala se po nich natahovat a zářila a měnila se. Obličej patřil vyhladovělému idiotovi. Ochablé nahé tělo bylo jen uzlovatou změtí chapadlovitých údů s přísavkami.
Chlapec znovu zaječel a přimáčkl se pistolníkovi k noze jako vyděšený pes.
Jedno chapadlo zašátralo po plošině drezíny. Čpělo vlhkostí a tmou a cizotou. Pistolník pustil vahadlo a tasil. Vpálil kulku do čela vyhladovělého idiota. Ten se skácel a slabá bažinná zář pohasínala jako zatemnělý měsíc. Záblesk z pistole jim utkvěl jasně na sítnicích a jen neochotně bledl. Pach spáleného prachu byl horký a pronikavý a cizí v těchto hlubinách.
Byli tam však další, a bylo jich víc. Nikdo se proti nim otevřeně nevrhl, ale přibližovali se po kolejích, mlčenliví a děsiví zvědavci.
"Možná budeš muset drezínu pohánět místo mě," řekl pistolník. "Můžeš?"
"Ano."
"Tak se připrav."
Chlapec se postavil těsně vedle něj a nachystal se. Očima sledoval Pomalé mutanty, jenom když je míjeli; netěkal zrakem okolo, aby neviděl víc, než musel. Chlapec se proti hrůze obrnil psychickou slupkou, jako by jeho id prosáklo póry a utvořilo telepatický štít.
Pistolník neustále pumpoval, ale nezvyšoval rychlost. Pomalí mutanti možná cítili jejich strach, to věděl, ale pochyboval, že by je strach stačil vyprovokovat. On a chlapec byli přece jenom tvorové světla a nebyli znetvoření. Jak nás musejí nenávidět, pomyslel si a uvažoval, jestli stejně nenáviděli muže v černém. Nemyslel si to, nebo možná prošel mezi nimi a jejich žalostnou kolonií nepoznán, jen jako stín temného křídla.
Chlapec vyrazil jakýsi hrdelní zvuk a pistolník skoro netečně otočil hlavu. Čtyři mutanti se potácivě vydali k drezíně - jeden z nich se už snažil pořádně uchytit.
Pistolník pustil vahadlo a opět tasil, stejně ospalým nedbalým pohybem. Střelil vedoucího mutanta do hlavy. Mutant vzdychavě vzlyknul a začal se usmívat. Ruce měl ochablé a jako ryby, mrtvé; prsty zmáčknuté k sobě jako prsty rukavice, která byla dlouho ponořená ve schnoucím blátě. Jedna z mrtvolných rukou našla chlapcovu nohu a začala tahat.
Chlapcův výkřik se hlasitě rozlehl žulovým lůnem.
Pistolník střelil mutanta do hrudi. Mutantovi začaly z rozšklebených úst kapat sliny. Jake začal přepadávat z drezíny. Pistolník ho chytil za paže a sám skoro ztratil rovnováhu. Mutant byl úžasně silný. Pistolník vpálil mutantovi další kulku do hlavy. Jedno oko zhaslo jako svíčka. Stále tahal. V tichosti se přetahovali o Jakea, který sebou mrskal a svíjel se. Tahali se o něj jako o kost.

Drezína zpomalovala. Začali se přibližovat ostatní - chromí, kulhaví, slepí. Možná jen hledali Ježíše, který by je uzdravil, aby je jako Lazara vyvedl z temnot.
To je chlapcův konec, pomyslel si pistolník naprosto klidně.
Takový konec to měl tedy být. Buď ho pustím a zase se rozjedu, nebo ho podržím a zůstanu tu. Takže je to chlapcův konec.
Pořádně škubl klukovou paží a střelil mutanta do břicha. Po jeden mrazivý okamžik sevření ještě zesílilo a Jake začal znovu klouzat přes okraj plošiny. Potom mrtvé bažinné ruce povolily a Pomalý mutant, stále s úsměvem, padl na tvář mezi koleje za drezínou.
"Myslel jsem, že mě tu necháš," vzlykal kluk. "Myslel jsem... myslel jsem..."
"Drž se mého opasku," přerušil ho pistolník. "Drž se, jak jenom můžeš."
Za opasek se mu vsunula ruka a tam se pevně chytila; chlapec lapal po dechu křečovitými, tichými hlty.
Pistolník začal znovu pravidelně pumpovat vahadlem a drezína nabírala rychlost. Pomalí mutanti zůstali pozadu a dívali se za nimi tvářemi sotva lidskými (snad dojemně připomínajícími lidi), tvářemi, které slabě fosforeskovaly, jak je obvyklé u podivných hlubinných mořských ryb, které žijí ve tmě a neuvěřitelném tlaku, tváře, v jejichž prázdných pohledech nebyl vztek ani nenávist, zdálo se jen, že polovědomě, idiotsky litují.
"Je jich už míň," prohodil pistolník. Stažené svaly podbřišku a pohlaví se maličko uvolnily. "Jsou -"
Pomalí mutanti nastražili na koleje kameny. Cesta byla zablokovaná. Udělali to narychlo a halabala, stačila by snad minuta na odklizení, ale museli zastavit. A někdo bude muset sestoupit a kamení odvalit. Chlapec zaúpěl a přimáčkl se k pistolníkovi. Pistolník pustil vahadlo a drezína nehlučně dojela ke kamenům a tam s drcnutím zastavila.
Pomalí mutanti se začali znovu přibližovat, téměř nevzrušeně, jako by ponořeni do temného snu jenom procházeli kolem a narazili na někoho, koho se zeptají na směr. Pouliční shromáždění zatracenců pod pravěkou skálou.
"Dostanou nás?" zeptal s chlapec klidně.
"Ne. Buď vteřinu zticha."
Podíval se na kamení. Mutanti byli samozřejmě slabí a nemohli přitáhnout na koleje žádné balvany. Jenom malé kameny. Tak aby je stačily zastavit, aby musel někdo slézt dolů.
"Slez dolů," poručil pistolník. "Budeš je muset odházet. Budu tě krýt."
"Ne," zašeptal chlapec. "Prosím."
"Nemůžu ti dát pistoli a nemůžu odhazovat kamení a zároveň střílet. Musíš jít dolů ty."
Jake děsivě zakoulel očima; tělo se mu chvíli otřásalo ve stejném rytmu, v jakém mu vířily myšlenky, a potom se přesmykl přes okraj a začal jako šílený odhazovat kamení napravo a nalevo a nerozhlížel se.
Pistolník tasil pistole a čekal.
Dva z nich, kteří se spíš plížili než kráčeli, vyrazili po chlapci těstovitými pažemi. Pistole odvedly svou práci, protkaly tmu černobílými světelnými oštěpy, které vrazily bolestivé jehly pistolníkovi do očí. Chlapec vykřikl a dál odhazoval kamení. Falešné světlo poskakovalo a tancovalo. Bylo teď hůř vidět, což bylo nejhorší. Všechno se proměnilo ve stíny. Jeden z nich, který sotva zářil, najednou hmátl po chlapci gumovýma strašákovskýma rukama. Oči, které zabíraly půlku hlavy, se vlhce koulely.
Jake znovu zaječel a otočil se, aby se bránil.
Pistolník vypálil, aniž si dovolil přemýšlet, ještě než mžitky před očima mohly donutit ruce k hroznému třasu; dvě hlavy byly jen pár palců od sebe. Byl to mutant, kdo se smýkl a padl.
Jake znovu divoce odhazoval kamení. Mutanti se hemžili těsně za neviditelnou hranicí, kterou nepřekračovali, ale jednou za čas se odvážili pokročit blíž, a teď už byli hodně blízko. Dohnali je další a jejich počet narůstal.
"Dobrá," sykl pistolník. "Nastup si. Rychle."
Když se chlapec pohnul, mutanti se po nich vrhli. Jake se vyhoupl přes okraj plošiny nahoru a hrabal se na nohy; pistolník už ze všech sil stlačoval vahadlo. Obě pistole se ocitly v pouzdrech. Museli utíkat.
Zvláštní ruce pleskaly po kovové plošině drezíny. Chlapec se oběma rukama držel pistolníkova opasku, obličejem se mu přimáčkl k bedrům.
Na koleje vběhla skupina mutantů, obličeje plné bezduchého, netečného očekávání. Pistolník byl napumpovaný adrenalinem; drezína letěla po kolejích do temnoty. Plnou silou vrazili do čtyř nebo pěti žalostných trupů. Odletěly jako shnilé banány ze stromu.
Dál a dál, do nezvučné, letící, zlověstné temnoty.
Když uplynuly celé věky, zvedl chlapec hlavu a vystavil tvář zdánlivému větru, ustrašený, a přesto toužící vědět. Záblesky výstřelů mu stále prodlévaly na sítnici. Nebylo tu nic k vidění, jen tma, a nic k slyšení, jenom hukot vody.
"Jsou pryč," řekl chlapec, najednou se bál, že koleje ve tmě skončí a oni se zřítí do neznáma a skončí rozbití v hromadě železa. Jezdil přece v autě; jednou ho jeho zasmušilý otec vezl stopadesátkou po dálnici v New Jersey, než je stopli. Ale nikdy nejel jako dnes, s větrem, slepotou a hrůzou vzadu i vpředu, s hukotem vody podobným chechtavému hlasu - hlasu muže v černém. Pistolníkovy paže pracovaly jako písty v šílené lidské továrně.
"Jsou pryč," řekl chlapec ustrašeně, vítr mu trhal slova od úst. "Můžeš už zpomalit. Nechali jsme je vzadu."
Ale pistolník neslyšel. Drkotali po kolejích do nehostinné tmy.
Jeli dál bez příhod po tři období spánku a bdění.

Během čtvrtého období bdění (v půli?, třech čtvrtinách?; nevěděli - jen zatím nebyli natolik unaveni, aby museli zastavit) se pod nimi ozvalo ostré zadunění, drezína se zakymácela a jejich těla se okamžitě naklonila gravitací vpravo, protože koleje postupně zatáčely doleva.
Vpředu bylo světlo - zář tak slabá a cizorodá, že se nejprve zdála naprosto novým živlem, nebyla to ani země, ani

vzduch, oheň nebo voda. Neměla žádnou barvu a dala se rozeznat jen díky skutečnosti, že znovu rozeznali obrysy rukou a tváří. Oči měli tak citlivé na světlo, že si záře povšimli víc než pět mil před tím, než k jejímu zdroji dojeli.
"Konec," řekl chlapec napjatě. "To je konec."
"Ne." Pistolník mluvil s podivnou jistotou. "Není."
A nebyl. Bylo to sice světlo, nikoli však denní.
Když se přiblížili ke zdroji záře, poprvé uviděli, že skalní stěna nalevo se vzdálila a k jejich kolejím se připojily jiné, které se křižovaly ve složité síti. Světlo je vykreslovalo v naleštěných vektorech. Na některých stály tmavé kryté nákladní vozy, vozy pro cestující, kočár, který byl přizpůsoben kolejím. Pistolníka znervózňovaly jako strašidelné galeony uvízlé v podzemním sargasovém moři.
Světlo sílilo, trochu je bolelo v očích, ale sílilo dost pomalu, aby si stačili zvyknout. Vyjížděli ze tmy do světla jako potápěči nořící se postupně z nezměrných hlubin.
Vpředu, stále blíž, se rýsoval obrovitý hangár stoupající vzhůru do tmy. Do něj byly vyřezány žluté čtverce světla asi čtyřiadvaceti vjezdů, a jak se přibližovali, čtverce vyrostly od okének na hraní do výšky dvacet stop. Vjeli dovnitř jednou z prostředních cest. Nahoře byla napsána řada znaků v různých jazycích, jak pistolník předpokládal. Užasl, když zjistil, že poslední dokáže přečíst; byl to prastarý kořen Ušlechtilé řeči a ten hlásal:
KOLEJ 10 NA POVRCH A SMĚR ZÁPAD
Světlo uvnitř bylo jasnější; koleje se setkávaly a prolínaly v řadě výhybek. Některá dopravní světla zde stále pracovala, blikala věčnou červenou a zelenou a žlutou.
Projížděli mezi stoupajícími kamennými moly začerněnými od tisíců vozů, které projely kolem, a potom se ocitli v jakémsi ústředním terminálu. Pistolník nechal drezínu pomalu zastavit, a rozhlédli se.
"Je to jako metro," řekl chlapec.
"Metro?"
"To nic."
Chlapec vylezl na tvrdý beton. Dívali se na tiché, opuštěné budky, kde se kdysi prodávaly noviny a knihy; starověký obchod s obuví; obchod se zbraněmi (pistolník najednou celý vzrušený uviděl revolvery a kulovnice; při bližší prohlídce se ukázalo, že mají hlavně zalité olovem; přesto si vybral jeden luk, který si přehodil přes rameno, a toulec skoro neužitečných, špatně vyvážených šípů); obchod s ženskými oděvy. Konvertor v dálce stále obměňoval vzduch, jako to dělal po tisíce let - ale ne snad o mnoho déle. Kdesi uprostřed pracovního cyklu se ozývalo vrzání, které připomínalo, že věčný pohyb, dokonce i za přísně kontrolovaných podmínek, je stále bláznivým snem. Vzduch měl příchuť čehosi mechanizovaného. Jejich střevíce probudily monotónní ozvěnu.
Chlapec zavolal: "Hele! Hele..."
Pistolník se otočil a šel k němu. Chlapec stál jako přimrazený u krámku s knihami. Uvnitř, ve vzdáleném rohu, ležela mumie. Mumie měla na sobě modrou uniformu se zlatým lemováním - od pohledu železničářskou uniformu. Mumie měla na klíně prastaré, dokonale zachované noviny, které se rozpadly na prach, když se na ně pistolník pokusil podívat. Tvář mumie vypadala jako staré, scvrklé jablko. Pistolník se opatrně dotkl jedné líce. Zvedl se obláček prachu a vzápětí se jim naskytl výhled skrz tvář do úst mumie. Zablýskl zlatý zub.
"Plyn," zamumlal pistolník. "Dokázali vyrobit nějaký plyn, který to udělal."
"Bojovali s ním ve válkách," řekl chlapec zachmuřeně.
"Ano."
Byly tu ještě jiné mumie, sice jich nebylo moc, ale pár jich našli. Všechny na sobě měly modrozlaté zdobené uniformy. Pistolník předpokládal, že plyn byl použit zrovna ve chvíli, kdy zdejší doprava ustala. Možná že jednoho chmurného dne se stanice stala vojenským cílem nějaké dávno zmizelé armády.
Ta myšlenka ho sklíčila.
"Radši pojedeme," řekl a vydal se znovu ke Koleji 10 a drezíně. Ale chlapec zůstal vzdorovitě pozadu.
"Nepojedu."
Pistolník se překvapeně otočil.
Chlapec měl zkřivenou tvář a celý se třásl. "Nedostaneš, co chceš, dokud neumřu. Zkusím štěstí na vlastní pěst."
Pistolník klidně přikývl, ale nenáviděl sám sebe. "Dobře." Otočil se, přešel ke kamennému molu a lehce seskočil na drezínu.
"Vyhandloval jsi mě!" zakřičel kluk za ním. "Já to vím!"
Pistolník neodpověděl, jen opatrně položil luk před vzpěru trčící z dlážky drezíny, aby se mu nic nestalo.
Chlapec zatínal pěsti, tvář měl bolestně staženou.
Jak lehko oklameš toho mladého chlapce, pomyslel si pistolník věcně. Zas a znovu ho přepadá stejná předtucha, a zas a znovu ho vodím za nos - nakonec nemá jiné přátele kromě mě.
Najednou ho napadla prostá myšlenka (skoro vize), že stačí, když to prostě vzdá, otočí se, vezme chlapce s sebou a učiní z něj pramen nové síly. Není přece nutno dobývat Věž tímto pokořujícím způsobem. Nechá to až na dobu, kdy chlapec vyroste a oba budou moci svrhnout muže v černém jako lacinou hračku na klíček.
Jistě, pomyslel si cynicky. Jistě.
Věděl najednou zcela chladnokrevně, že cesta zpět by znamenala smrt pro oba - smrt nebo něco horšího: mohli by zde zůstat pohřbeni s živými mrtvými za sebou. Pomalu by se rozpadli. Pistole jeho otce by možná žily dlouho po nich, uloženy v hnilobě jako totemy, nikoli nepodobné pamětihodné benzínové pumpě.
Seber trochu odvahy, pobízel se falešně.
Sáhl po vahadlu a zabral. Drezína se rozjela od kamenných mol pryč.
Kluk zaječel: "Počkej!" A rozběhl se šikmo k místu, kde se drezína znovu měla vnořit do tmy. Pistolník měl chuť ještě

zrychlit, nechat chlapce sice samotného, ale s osudem aspoň nejistým.
Místo toho chlapce chytil, když skočil. Jake se k němu přitiskl a srdce mu pod tenkou košilí bouchalo a třepotalo se. Bušilo jako srdce kuřete.
Už byli hodně blízko.

Hukot řeky velmi zesílil, plnil dokonce i jejich sny. Pistolník, spíše stroj než co jiného, nechal chlapce pohánět drezínu vpřed a sám zatím vystřílel do tmy spoustu šípů, připoutaných tenkými bílými nitěmi.
Luk byl hodně špatný, sice neuvěřitelně dobře zachovalý, ale špatně se natahoval a mizerně mířil, a pistolník věděl, že se s tím dá dělat jen málo. Ani nová tětiva by unavenému dřevu nepomohla. Šípy nelétaly daleko, ale poslední, když si ho po výstřelu opět přitáhl, se vrátil mokrý a slizký. Pistolník jen pokrčil rameny, když se ho chlapec zeptal, jak daleko letěl, ale pro sebe si pomyslel, že šíp nemohl ze zpuchřelého luku letět dál než sto yardů - a to ještě se štěstím.
A hukot stále sílil.
Během třetího období bdění poté, co opustili stanici, začalo sílit strašidelné záření. Vjeli do dlouhého tunelu z jakési přízračné fosforeskující skály, a mokré stěny blikaly a mihotaly se tisíci droboučkých hvězdných výbuchů. Všechno vypadalo přízračně, děsivě, nadpřirozeně.
Surový hukot řeky se k nim nesl úzkým skalním tunelem, posilován přirozeným zesilovačem. Přesto ten zvuk zůstával podivně konstantní, i když se blížili k rozhodujícímu místu, o kterém si byl pistolník jist, že před nimi leží, protože stěny se rozšiřovaly a ustupovaly. Úhel stoupání byl stále zřetelnější.
Koleje mířily k novému světlu přímo před nimi. Pistolníkovi připadaly jako trubice naplněné bahenním plynem, který se někdy prodával pěkně draze na trhu o Josefských slavnostech; chlapci připadaly jako nekonečné neónové trubice. Ale v jejich záři oba viděli, že skála, která je tak dlouho obklopovala, vpředu končí dvěma zubatými poloostrovy, jež trčely vstříc temné propasti - prázdnotě, rozkládající se nad řekou.
Koleje pokračovaly nad nezměrnou propastí dál, podpírané pilíři starými celé věky. A dál, neuvěřitelně daleko, svítila tečička světla; žádná fosforescence nebo fluorescence, ale tvrdé, opravdové denní světlo. Bylo droboučké jako vpich jehly v tmavé látce, ale obtížené děsivým významem.
"Zastav," poprosil chlapec. "Zastav na minutku. Prosím."
Pistolník bez ptaní nechal drezínu setrvačností dojet a zastavit. Řeka neustále dunivě burácela, ozývala se zdola a zepředu. Umělá záře z mokré skály byla najednou nesnesitelná. Poprvé pocítil, jak se ho dotkla ruka klaustrofobie, a nutkání vyjít ven, osvobodit se z tohoto hrobu, bylo silné a skoro neodolatelné.
"Pojedeme dál," pravil chlapec. "Tohle chce? Abychom projeli s drezínou přes... tamto... a spadli dolů?"
Pistolník věděl, že tomu tak není, ale řekl: "Nevím, co chce."
"Už jsme blízko. Nemůžeme jít pěšky?"
Slezli dolů a opatrně se přibližovali k okraji srázu. Skála pod nohama stále stoupala, až se najednou podloží začalo prudce svažovat a koleje ztratily oporu a pokračovaly temnotou samy.
Pistolník si klekl a zahleděl se dolů. Nezřetelně rozeznával neuvěřitelnou spleť ocelových nosníků a trámů, které se táhly dolů za burácením řeky, a všechny podpíraly ladný oblouk kolejí vedoucích přes propast.
V duchu si představil, jak na oceli zapracoval smrtelný tandem času a vody. Kolik v nich ještě zbylo síly? Trochu? Sotva nějaká? Žádná? Najednou znovu uviděl tvář té mumie a jak se její maso, zdánlivě pevné, lehounce rozpadlo na prach při pouhém dotyku prstu.
"Půjdeme pěšky," rozhodl pistolník.
Trochu čekal, že chlapec se znovu vzepře, ale on klidně vyšel na pražce před pistolníkem a klidně a jistou nohou kráčel po svařené oceli. Pistolník ho následoval, připravený Jakea zachytit, kdyby uklouzl.
Nechali drezínu za sebou a opatrně vykročili nad temnotu.
Pistolník cítil, že mu kůži pokrývá jemná kluzká vrstva potu. Most byl chatrný, velmi chatrný. Drnčel mu pod nohama, jak na jeho pilíře hluboko dole divoce dorážela řeka, trochu se houpal na neviditelných přídržných lanech. Jsme akrobati, pomyslel si. Podívej se, mami, žádná síť. Létám. Jednou si klekl a prozkoumal nosníky, po kterých šli. Pokrývala je vrstva rzi (příčinu cítil na tváři; čerstvý vzduch, přítel rozkladu: už byli velmi blízko povrchu), a pořádná rána pěstí kov nepříjemně roztřásla. Jednou zaslechl pod nohama varovné zasténání a cítil, jak se ocel chystá povolit, ale to už pokročil dál.
Chlapec byl samozřejmě o nějakou stovku liber lehčí a docela v bezpečí, pokud se cesta výrazně nezhorší.
Drezína za nimi splynula s vše pohlcujícím šerem. Kamenné molo vlevo bylo široké snad dvacet stop. Vedlo sice dál než to napravo, ale nakonec je také nechali za sebou a zůstali nad propastí sami.
Nejdřív se zdálo, že tečka světla se jim posmívá a zůstává stále stejná (možná se od nich vzdaluje přesně stejnou rychlostí, jakou se k ní blížili), ale postupně si pistolník uvědomil, že se tečka rozšiřuje a je stále zřetelnější. Byli stále pod ní, ale koleje stoupaly.
Chlapec překvapeně zamručel a najednou uskočil stranou, pažemi opisoval široké, pomalé kruhy. Zdálo se, že se na hraně potácí hodně dlouho, než znovu vykročil vpřed.
"Skoro mě to dostalo," řekl potichu, nevzrušeně. "Překroč to."
Pistolník to udělal. Pražec, na který chlapec šlápl, skoro celý povolil a líně se odloupl, jen se zlehka kýval na rozpadajícím se nýtu jako okenice ve strašidelném domě.
Vzhůru, stále vzhůru. Byla to přízračná procházka, a tak jim připadala mnohem delší, než ve skutečnosti byla; vzduch jim připadal hustší a jakoby krémovitý a pistolník měl pocit, že spíš plave než jde. Zas a znovu se jeho mysl snažila zaměřit na šílené úvahy o děsivé vzdálenosti mezi pražcem a řekou dole. Mozek ji znázorňoval se všemi úžasnými podrobnostmi a ukazoval, jaké to bude: zkroucený kov zavrzá, tělem to trhne na stranu, prsty hmátnou po

neexistujících chytech, podpatky prudce zadrnčí po zrádné, zrezivělé oceli - a potom pád v neustálých kotrmelcích, v rozkroku teplá sprška, jak mu povolí měchýř, ve tváři prudký vítr, který mu zježí vlasy jako malované vystrašené figurce a stáhne mu víčka, tmavá voda mu bude spěchat vstříc, stále rychleji, a vítr mu odtrhne od úst i řev -
Kov pod ním zavrzal a on beze spěchu místo překročil, přesunul váhu bez pomyšlení na pád nebo na to, jak daleko se dostali nebo kolik ještě zbývá. Nemyslel na to, že chlapec je spotřební materiál a že prodej vlastní cti je už konečně téměř dojednán.
"Tady chybí tři pražce," ozval se chlapec klidně. "Skočím. Tak!"
Pistolník na okamžik zahlédl jeho obrys proti dennímu světlu, neohrabanou a nahrbenou postavu s roztaženýma rukama a nohama. Přistál a celá stavba se opile zakývala. Kov pod nimi zaprotestoval a cosi hluboko dole upadlo, nejdřív třísklo, pak cáklo do hluboké vody.
"Dostal ses na druhou stranu?" zeptal se pistolník.
"Ano," řekl chlapec nepřítomně, "ale je to hrozně zrezivělé. Myslím, že tě to neudrží. Mě ano, ale tebe ne. Hned se vrať. Vrať se a nech mě tady."
Mluvil hystericky, sice chladně, ale hystericky.
Pistolník překročil mezeru. Stačil jeden velký krok. Chlapec se bezmocně třásl. "Vrať se. Nechci, abys mě zabil."
"Kristepane, jdi," vyjel na něj pistolník drsně. "Celé to tu spadne."
Chlapec vykročil, teď jako opilý, s rukama roztřeseně nataženýma před sebou, prsty roztažené.
Šli vzhůru.
Ano, koleje byly mnohem chatrnější. Často jim chyběl jeden, dva, dokonce tři pražce a pistolník zas a znovu čekal, že přijdou k dlouhé mezeře mezi pražci, která je buď donutí k návratu, nebo je přinutí kráčet přímo po kolejích, vratce balancujíce nad propastí.
Oči neustále upíral do denního světla.
Zář získala barvu - modrou - a jak se blížili, byla stále jemnější, přemáhala záření fosforu, jak se s ním mísila. Padesát nebo sto yardů? Nedokázal říct.
Šli dál, ale teď se díval na své nohy, kráčející z pražce na pražec. Když se podíval znovu vzhůru, zář se rozrostla na velkou díru, a už to nebylo pouhé světlo, ale východ. Už byli skoro tam.
Třicet yardů, ano. Devadesát krátkých stop. To by mohli zvládnout. Možná už budou mít muže v černém. Možná že zlé květiny v jeho mysli na jasném slunci povadnou a nic nebude nemožné.
Slunce se najednou ztratilo.
Polekaně vzhlédl, zahleděl se k východu a uviděl, že světlo stíní nějaká postava a zakrývá je, takže dovnitř mohou proniknout jen výsměšné modré proužky vykreslující ramena a vidlici rozkroku.
"Nazdar, chlapci!"
Hlas muže v černém k nim dunivě dolehl, hnán přírodním kamenným hrdlem, takže sarkastický tón získal na síle.
Pistolník slepě hmátl po čelistní kosti, ale ta byla pryč, dávno kdesi ztracená, vypotřebovaná.
On se nad nimi smál a ten zvuk duněl kolem nich, odrážel se jako příboj zaplňující jeskyni. Chlapec vykřikl a zapotácel se, znovu zamával rukama, pažemi hledal ve vzduchu oporu.
Kov se pod nimi trhal a odpadával; kolejnice se pomalu, jako ve snu stáčely. Chlapec se vrhl vpřed, jedna ruka mu vyletěla temnotou vzhůru jako racek a tápala nad hlavou. Nakonec zůstal viset nad propastí, kýval se tam a upíral na pistolníka poslední nevidoucí pohled plný poznání.
"Pomoz mi."
Shora zaburácel hlas: "Pojď už, pistolníku. Jinak mě nikdy nechytíš!"
Na stole byly vyloženy všechny karty. Všechny kromě jediné. Chlapec se houpal, živá tarotová karta, viselec, fénický námořník, nevinný, ztracený a těsně nad vlnami styžského moře.
Počkej jen, počkej chvíli.
"Mám jít?" Hlas má tak hlasitý, nedá se při něm přemýšlet, dovede zatemnit lidskou mysl...
Nedělej to horší, vezmi tu smutnou písničku a rozvesel ji...
"Pomoz mi."
Nosník se nakláněl stále víc, vrzal, uvolňoval se, povoloval -
"Pak tě opouštím."
"NE!"
Nohy ho přenesly prudkým skokem přes zmatek, který ho svíral, přes visícího chlapce, a pokračovaly překotným, nemotorným během ke světlu, jež se nabízelo, ve zřítelnici duševního zraku mu tkvěla Věž jako černý vlys, a najednou ticho, postava zmizela, dokonce i tlukot jeho srdce ztichl, když se nosník naklonil ještě víc a započal trhaně svůj poslední pomalý tanec vstříc hlubině, a jeho ruce našly skalnatý, osvětlený okraj zatracení; a za ním, ze strašlivého ticha a příliš veliké hloubky, promluvil chlapec.
"Tak jdi. Jsou jiné světy než tento."
Celá ta ohromná masa se od pistolníka utrhla; a když se vytáhl vzhůru a do světla a větru a nové karmy (všichni zářímе), prudce otočil hlavu dozadu, na okamžik se ve své bolesti snažil být Janusem - ale nebylo tam nic, jen třeskuté ticho, protože chlapec umlkl.
Pak už byl nahoře, vytahoval nohy otvorem na skalnatý sráz, který se svažoval k travnaté pláni na úpatí, k místu, kde rozkročeně stál muž v černém, s pažemi založenými na hrudi.
Pistolník vstal jako opilý, bledý jako duch, oči pod čelem vytřeštěné a plné slz, košili umazanou bílým prachem po posledním, překotném výstupu. Napadlo ho, že vždycky po vraždě uteče. Napadlo ho, že ho čekají další degradace ducha, vedle nichž tato bude vypadat nepatrně, a stejně vždycky vyvázne, přes chodby a města, z postele do postele;

bude prchat před obličejem toho chlapce a snažit se ho pohřbít v děvkách, nebo dokonce v dalším ničení, jen aby vstoupil do posledního pokoje a zjistil, že na něj pohlíží přes plamen svíčky. Byl wunderlak, vlkodlak na svůj vlastní způsob, a v hlubokých snech se bude proměňovat v toho chlapce a bude mluvit podivnými jazyky.
Toto je smrt? Je to tak? Je to tak?
Pomalu jako opilý scházel po kamenitém svahu k místu, kde čekal muž v černém. Zde, pod sluncem rozumu, se koleje rozpadly, a bylo to, jako by nikdy neexistovaly.
Muž v černém si se smíchem stáhl kapuci hřbety rukou.
"Tak!" vykřikl. "Není to konec, ale konec počátku, co? Děláš pokroky, pistolníku! Pokroky! Ach, jak tě obdivuji!"
Pistolník bleskově tasil a dvanáctkrát vypálil. Záblesky z pistole zastínily dokonce i slunce a dunění výstřelů se odráželo od skalních stěn.
"Tak," smál se muž v černém. "Ano, tak. Jsme oba součástí velikého kouzla, ty a já. Ty mě nezabiješ, stejně jako nezabiješ sebe."
Ustupoval, kráčel pozpátku, tváří stále k pistolníkovi, a usmíval se. "Pojď. Pojď. Pojď."
Pistolník ho následoval v rozbitých botách na místo, kde se bude konat porada.

Pistolník a temný muž

už v černém ho vedl na starobylé místo smrti, aby si tam pohovořili. Pistolník místo okamžitě poznal; byla to jakási golgota, lebkoviště. A vybělené lebky i k nim vzhlížely prázdným pohledem - kdysi krávy, kojoti, jeleni, králíci. Zde ležel alabastrový xylofon z bažantí slepice, zabité při krmení; tam drobné, jemné kůstky krtka, kterého snad pro potěšení zabil divoký pes.
Golgotu tvořilo údolíčko zařízнuté do srázu hory, a dole, v postupnějších výškách, zahlédl pistolník vzrostlé juky a kleč. Nebe nad hlavou mělo mírnější modrou barvu, než jakou viděl za dvanáct měsíců, a bylo zde cítit cosi neuchopitelného, co prozrazovalo nedaleké moře.
Jsem na Západě, Cuthberte, pomyslel si užasle. A samozřejmě v každé lebce, v každém prázdném očním oblouku viděl chlapcovu tvář.
Muž v černém seděl na jednom prastarém poleni železného dřeva. Boty měl doběla zaprášené prachem a lehounkou kostní moučkou, která zde všude ležela. Kapuci si zase natáhl, ale pistolník jasně viděl hranatý obrys brady a stín čelisti.
Zastíněné rty sebou cukly v úsměvu. "Nasbírej dřevo, pistolníku. Tato strana hor je vlídná, ale v takové výšce ti může chlad vrazit nůž do břicha. A toto je místo smrti, ne?"
"Zabiju tě," řekl pistolník.
"Ne, nezabiješ. Nemůžeš. Ale můžeš nasbírat dřevo, aby sis připomněl svého Izáka."
Pistolník narážku vůbec nechápal. Beze slova šel a sbíral dříví jako obyčejný kuchařův pomocník. Paliva bylo pomálu. Na této straně ďábelská tráva nerostla a železné dřevo by nehořelo. Proměnilo se v kámen. Nakonec se přece jen vrátil s velkou náručí, uprášený rozpadlými kostmi, jako by spadl do mouky. Slunce už kleslo za nejvyšší stromy a získalo narudlou barvu; vyhlíželo na ně mezi černými, zmučenými větvemi zlobně i lhostejně.
"Výtečně," uvítal ho muž v černém. "Jak jsi výjimečný! Jak metodický! Klaním se ti!" Zahihňal se a pistolník mu upustil dříví k nohám, až to zarachotilo a zvedl se mrak prachu z kostí.
Muž v černém sebou netrhl ani nevyskočil; prostě začal zakládat ohniště. Pistolník fascinovaně pozoroval, jak obrazec (tentokrát čerstvý) získává tvar. Když byl hotov, připomínal malý a složitý dvojitý komín asi půl metru vysoký. Muž v černém k ohništi namířil paži, setřásl ze štíhlé, pěkné ruky volný rukáv a prudce paži strhl dolů, ukazovák a malíček

vytrčený v tradičním znamení zlého oka. Modře zablýskl plamen a oheň byl zažehnut.
"Mám zápalky," prohodil muž v černém žoviálně, "ale myslel jsem si, že by se ti líbilo kouzlo. Pro oblíbence cokoliv, pistolníku. Teď nám uvař večeři."
Záhyby jeho šatu se zachvěly a na zem vypadla vykuchaná mrtvola tučného králíka.
Pistolník ho beze slova nabodl na rožeň a opekl ho. Do vzduchu stoupala šťavnatá vůně a slunce zapadalo. Fialové stíny se hladově hnaly nad údolíčkem, kde se muž v černém rozhodl konečně se mu postavit tváří v tvář. Pistolník cítil, jak mu v břiše kručí hlady, zatímco králík hnědl; ale když bylo maso připraveno se všemi šťávami zapečenými uvnitř, podal celý rožeň beze slova muži v černém, sám se prohrabal skoro prázdným tlumokem a vytáhl zbytek sušeného masa. Bylo slané, bolela z něj ústa a chutnalo jako slzy.
"To je zbytečné gesto," pravil muž v černém, kterému se podařilo mluvit zlostně a pobaveně zároveň.
"Tak ať," řekl pistolník. V ústech měl následkem nedostatku vitamínů drobné boláky a slaná chuť ho nutila do šklebu.
"Bojíš se očarovaného masa?"
"Ano."
Muž v černém si stáhl kapuci.
Pistolník se na něj mlčky díval. Svým způsobem ho tvář muže v černém podivně zklamala. Měla hezké a pravidelné rysy, bez znamení a vrásek, které prozrazují osobu, jež prožila hrozné časy a byla zasvěcena do velikých a nepoznaných tajemství. Vlasy měl černé, dlouhé, urousané, zacuchané. Čelo vysoké, oči tmavé a zářivé. Nos nijak zvláštní. Rty plné a smyslné. Pleť měl bledou stejně jako pistolník.
Ten nakonec řekl: "Očekával jsem staršího muže."
"Věk nerozhoduje. Jsem téměř nesmrtelný. Mohl jsem samozřejmě přijmout tvář, kterou jsi spíš čekal, ale rozhodl jsem se, že ti ukážu tu, se kterou jsem se - eh - narodil. Podívej se, pistolníku, západ slunce."
Slunce už zapadlo a západní nebe zaplnilo zlověstné světlo jako z pece.
"Další východ slunce neuvidíš po dobu, která se možná bude zdát velmi dlouhou," řekl muž v černém tiše.
Pistolník si vzpomněl na propast pod horami a pak se podíval na nebe, kde se roztahovala souhvězdí jako široká hodinová pružina. "Na tom nesejde," řekl mírně, "aspoň ne teď."

Muž v černém míchal kartami a ruce mu létaly, až téměř splývaly. Balíček byl tlustý, karty měly na zadní straně propletené ornamenty. "To jsou tarotové karty," vysvětloval muž v černém, "běžný balíček smíchaný s několika dalšími, které jsem sám vymyslel. Dívej se pořádně, pistolníku."
"Proč?"
"Vyložím ti budoucnost, Rolande. Musí se otočit sedm karet, jedna po druhé, a vyložit je v souvislosti s ostatními. Dělám to víc než tři sta let. A mám podezření, že jsem nikdy nečetl z karet, jako jsou tvé." Znovu se mu do slov vkrádal ten posměvačný tón, podobný záludnému průzkumníkovi se zabijáckým nožem v ruce. "Jsi poslední dobrodruh na světě. Poslední křižák. Jak tě to musí těšit, Rolande! Nemáš ponětí, jak blízko u Věže stojíš, blízko v čase. Kolem tvé hlavy se otáčejí světy."
"Vylož mi tedy osud," zachraptěl.
První karta se otočila.
"Viselec," pravil muž v černém. Temnota mu vrátila kapuci. "Jenže zde, bez jiných souvislostí, znamená sílu, a nikoli smrt. Ty, pistolníku, jsi Viselcem, neustále se plahočícím k cíli vpřed, přes všechny propasti Hádu. Už jsi jednoho souputníka do té propasti svrhl, že?"
Otočil druhou kartu. "Námořník. Všimni si čistého čela, bezvousých tváří, raněného pohledu. Topí se, pistolníku, a nikdo mu nehodí lano. Chlapec Jake."
Pistolník sebou škubl, ale nic neřekl.
Otočila se třetí karta. Na rameni mladého muže stál rozkročený a rozšklebený pavián. Tvář mladého muže byla otočena vzhůru, její rysy stylizovaně vyjadřovaly strach a hrůzu. Při bližším pohledu pistolník uviděl, že pavián drží bič.
"Vězeň," řekl muž v černém. Oheň vrhal na tvář osedlaného muže neklidné, mihotavé stíny, takže se zdálo, že se pohybuje a vraští nevyslovenou hrůzou. Pistolník stočil pohled jinam.
"Poněkud znepokojivé, co?" řekl muž v černém; zdálo se, že se začne chechtat nahlas.
Otočil čtvrtou kartu. Žena s šálem přes hlavu seděla u kolovrátku a předla. Pistolníkovým omámeným očím připadalo, že se prohnaně usmívá a zároveň vzlyká.
"Paní stínů," poznamenal muž v černém. "Připadá ti jako žena dvojí tváře? Je tomu tak. Úplný Janus."
"Proč mi to ukazuješ?"
"Neptej se!" odsekl muž v černém ostře, ale s úsměvem. "Neptej se. Jen se dívej. Považuj to jen za nevýznamný obřad, jestli tě to uklidní a uvolní. Jako pobožnost."
Zahihňal se a otočil pátou kartu.
Zubatý žnec svíral kostnatými prsty kosu. "Smrt," řekl muž v černém prostě. "Pro tebe ještě ne."
Šestá karta.
Pistolník se na ni podíval a pocítil v útrobách divnou, plíživou předtuchu. Ten pocit se mísil s hrůzou a radostí a celý ten pocit byl nepojmenovatelný. Měl chuť zvracet a zároveň tancovat.
"Věž," řekl muž v černém tiše.
Pistolníkova karta zaujímala místo ve středu kombinace; další čtyři stály v rozích jako oběžnice kroužící kolem hvězdy.
"Kam přijde tahle?" zeptal se pistolník.
Muž v černém položil Věž na Viselce, takže ho úplně zakryl.
"Co to znamená?" zeptal se pistolník.

Muž v černém neodpověděl.
"Co to znamená?" zeptal se trhaně.
Muž v černém neodpověděl.
"Bůh tě zatraťl"
Žádná odpověď.
"Tak co sedmá karta?"
Muž v černém otočil sedmou. Slunce stoupalo zářivě modrým nebem. Kolem něj se veselili kupidové a víly.
"Sedmá je Život," řekl muž v černém měkce. "Ale ne pro tebe."
"Kam v obrazci patří?"
"To nemáš vědět," řekl muž v černém. "Ani já to nemám vědět." Lhostejně odhodil kartu do skomírajícího ohně. Zčernala, zkroutila se a vyšlehla plamenem. Pistolník cítil, jak se mu srdce v hrudi zachvělo a proměnilo v led.
"Teď spi," pravil muž v černém lhostejně. "Třeba se ti budou zdát sny a tak."
"Zaškrtím tě ve spánku," ucedil pistolník. Prudkým a nádherným pohybem stáhl nohy pod tělo a pistolník přelétl oheň a vrhl se na protivníka. Muž v černém, stále s úsměvem na rtech, mu vyrostl před očima a pak se stáhl do dlouhého a dunivého koridoru plného obsidiánových sloupů. Svět zaplnil trpký smích a on padal, umíral, spal.
Zdál se mu sen.
Vesmír byl prázdný. Nic se nehýbalo. Nic nebylo.
Pistolník se vznášel, rozjímal.
"Mějme světlo," ozval se hlas muže v černém nonšalantně, a bylo světlo. Pistolník si nepřítomně pomyslel, že to světlo je dobré.
"Nyní temnotu nad hlavou posetou hvězdami. Pod ní vodu." Stalo se. Vznášel se nad nekonečnými moři. Nahoře blikal bezpočet hvězd.
"Zemi," navrhl muž v černém. A byla; zdvihla se z vody v nekonečných, prudkých křečích. Byla rudá, vyprahlá, popraskaná a pokrytá sterilní glazurou. Sopky vyvrhovaly nekonečné magma jako obří uhry na holé hlavě ošklivého nedospělce.
"Dobrá," říkal muž v černém. "To je počátek. Mějme nějaké rostliny. Stromy. Trávu a pole."
Stalo se. Tu a tam se procházeli dinosauři, mručeli a řvali a požírali se navzájem a zapadali do bublajících, smrdutých dehtových jezer. Všude se prostíraly rozlehlé dešťové pralesy. Obří kapradiny se rozmachovaly střapatými listy proti nebi. Po některých lezli brouci s dvěma hlavami. To všechno pistolník viděl. A přesto se cítil veliký.
"Teď člověk," řekl muž v černém tiše, ale pistolník padal... padal vzhůru. Obzor této rozlehlé a úrodné země se začal zakřivovat. Ano, všichni říkali, že se zakřivuje, jeho učitelé tvrdili, že to bylo dokázáno dávno předtím, než se svět hnul. Ale tohle -
Dál, rychle dál. Kontinenty před jeho užaslýma očima získávaly tvar a byly zastírány spirálami mračen. Atmosféra světa je držela v placentovém vaku. A slunce, stoupající za zemí -
Vykřikl a prudce si zakryl paží oči.
"Budiž světlo!" Hlas, který vykřikl, už nepatřil muži v černém. Byl gigantický a zněl ozvěnou. Zaplňoval prostor a prostory mezi prostorami.
"Světlo!"
Padal, padal.
Slunce se zmenšilo. Kolem něj prolétla nějaká červená planeta protkaná kanály, kolem ní rychle obíhaly dva měsíce. Vířící pás kamenů. Obří planeta kypící plyny, příliš obrovitá, než aby sama sebe udržela, a proto zploštělá. A svět obklopený prstenci, třpytící se pásem z ledových ostnů.
"Světlo! Budiž -"
Jiné světy, jeden, dva, tři. Daleko za tím posledním, v hluboké temnotě se otáčela kolem slunce, které nezářilo o nic víc než matný desetník, osamělá koule z ledu a skály.
Temnota.
"Ne," řekl pistolník a jeho slova zněla ve tmě hluše a bez ozvěny. Byla černočerná tma. Vedle ní byla nejčernější noc lidské duše polednem. Temnota pod horami byla pouhou šmouhou ve tváři Světla. "Už ne, prosím, už ne. Už ne -"
"SVĚTLO!"
"Už ne. Už ne, prosím -"
Hvězdy se začaly zmenšovat. Celé mlhoviny se spojovaly a měnily se v bezvýznamné šmouhy. Zdálo se, že se kolem něj stahuje celý vesmír.
"Ježíši už ne už ne už ne -"
V uchu mu hedvábně zašeptal hlas muže v černém: "Tak odvolej. Odhoď všechny myšlenky na Věž. Jdi svou cestou, pistolníku, a zachraň svou duši."
Vzpamatoval se. Otřesený a osamělý, zahalený temnotou, vyděšený konečným poznáním, které se k němu blížilo, se vzchopil a vyrazil poslední, plamenný příkaz:
"NE! NIKDY!"
"PAK BUDIŽ SVĚTLO!"
A bylo světlo, drtilo ho jako kladivo, veliké a prvotní světlo. Vědomí v něm hynulo - ale než se tomu tak stalo, spatřil pistolník cosi nesmírně důležitého. Se zoufalým úsilím se toho chopil a našel se.
Uprchl šílenství, kterou to poznání mohlo způsobit, a tak se vrátil sám k sobě.

Stále byla noc - jestli stejná, nebo jiná, nemohl nijak posoudit. Pozvedl se na loket na místě, kam ho zanesl skok jeho

démona, a podíval se na poleno železného dřeva, na kterém muž v černém seděl. Byl pryč.
Zaplavilo ho čiré zoufalství - Bože, všechno podstoupit zase znovu - a pak mu za zády promluvil muž v černém: "Tady jsem, pistolníku. Nelíbí se mi, když jsi tak blízko. Mluvíš ze spaní." Uchechtl se.
Pistolník se omámeně zvedl na kolena a otočil se. Oheň shořel na rudé uhlíky a šedý popel a zanechal po sobě známý rozpadlý vzorec shořelých klacků. Vedle ohniště seděl muž v černém, olizoval si rty nad mastnými zbytky králíka.
"Vedl sis docela dobře," pochválil ho muž v černém. "Martenovi jsem tu vizi nikdy neposlal. Ten by se z ní pomátl."
"Co to bylo?" zeptal se pistolník. Mluvil roztřeseně a nezřetelně. Měl pocit, že kdyby se pokusil vstát, podlomí se mu nohy.
"Vesmír," řekl muž v černém lhostejně. Říhnul a vhodil kosti do ohně, kde se nechutně bělostně leskly. Nad hranou golgoty nešťastně naříkal vítr.
"Vesmír," opakoval pistolník otupěle.
"Chceš Věž," řekl muž v černém. Zdálo se, že je to otázka.
"Ano."
"Jenže ji nebudeš mít," řekl muž v černém a zářivě krutě se usmál. "Umím si představit, jak blízko okraje ses ocitl. Věž tě zabije, ale ty budeš přes půl světa daleko."
"Nic o mně nevíš," řekl pistolník tiše a druhému zmizel úsměv ze rtů.
"Stvořil jsem tvého otce a zlomil ho," řekl temně muž v černém. "Přišel jsem k tvé matce skrze Martena a vzal si ji. Bylo to psáno, a stalo se. Jsem největší oblíbenec Temné věže. Země mi byla vložena do rukou."
"Co jsem to viděl?" zeptal se pistolník. "Na konci? Co to bylo?"
"Jak to vypadalo?"
Pistolník zmlkl, zamyslel se. Měl chuť na tabák, ale žádný už neměl. Muž v černém se nenabídl, že mu doplní váček, ať už černým nebo bílým kouzlem.
"Bylo tam světlo," začal pistolník zamyšleně. "Silné bílé světlo. A potom -" Odmlčel se a zahleděl se na muže v černém. Naklonil se vpřed s neznámým výrazem na tváři, avšak příliš zřetelným, než aby lhal nebo se dal zapřít. Byl to úžas.
"Ty nevíš," pravil a roztáhl rty v úsměvu. "Ó velký čaroději, který přivádíš mrtvé k životu. Ty nevíš."
"Vím," odsekl muž v černém. "Ale nevím... co."
"Bílé světlo," opakoval pistolník. "A potom - stéblo trávy. Jediné stéblo trávy, které všechno překrylo. A já byl maličký. Nekonečně maličký."
"Tráva." Muž v černém zavřel oči. Tvář měl strhanou a vyčerpanou. "Stéblo trávy. Víš to jistě?"
"Ano." Pistolník se zamračil. "Ale bylo temně fialové."

A tak začal muž v černém hovořit.
Vesmír (řekl) skýtá paradox příliš velký, než aby ho mohla omezená mysl pochopit. Stejně jako živý mozek nedokáže stvořit neživý mozek - i když si snad myslí, že může -, omezená mysl nedokáže pochopit neomezené.
Sám prozaický fakt existence vesmíru poráží pragmatiky a cyniky. Byly doby, ještě stovky generací předtím, než se svět hnul, kdy lidstvo získalo dostatečnou technickou a vědeckou obratnost, aby mohlo odštípnout několik úlomků z velikého kamenného pilíře skutečnosti. Jenže i pak falešné světlo vědy (nebo vědomostí, jak chceš) svítilo jen v několika málo rozvinutých zemích.
Jenže přes ohromný nárůst dosažitelných faktů chápali jen strašně málo. Pistolníku, naši otcové pokořili hnilobnou nemoc, které říkáme rakovina, téměř pokořili stáří, dostali se na Měsíc -
("Tomu nevěřím," řekl pistolník nevzrušeně, načež se muž v černém jen usmál a odpověděl: "Ani nemusíš.")
- a udělali nebo objevili stovku jiných úžasných hloupostí. Jenže z tohoto bohatství informací nevyplynulo, že chápou věci hlouběji. Nikdo nenapsal velkou ódu na zázraky umělé inseminace -
("Čeho?" "Dělání dětí zmraženým mužským spermatem." "Kecy." "Jak chceš... i když ani ve starověku nedokázali z toho materiálu děti udělat.")
- nebo na vůz, který se pohybuje. Jen málo lidí, pokud vůbec někdo, pochopilo princip skutečnosti; nové vědomosti vždy vedou k ještě úžasnějším tajemstvím. Rostoucí znalosti o fyziologii mozku snižují pravděpodobnost existence duše, ale povaha toho výzkumu ji zároveň činí pravděpodobnější. Chápeš? Jistěže ne. Obklopuje tě tvá vlastní romantická aura, s tajemstvím jsi jedna ruka. Jenže nyní se blížíš k hranicím - nikoli víry, ale chápání. Čeká tě obrácená entropie duše.
Ale více prózy:
Největší tajemství, které vesmír nabízí, není život, ale Velikost. Velikost zahrnuje život, a Věž zahrnuje Velikost. Dítě, které se neustále diví, říká: Tati, co je nad nebem? A otec řekne: Temnota vesmíru. Dítě: Co je za vesmírem? Otec: Galaxie. Dítě: Za galaxií? Otec: Další galaxie. Dítě: A za tou další galaxií? Otec: To nikdo neví.
Vidíš? Před velikostí se vzdáváme. Pro rybu je vesmírem jezero, ve kterém žije. Co si ta ryba myslí, když je za ústa vytažena za stříbrné hranice existence do nového vesmíru, kde ji vzduch utopí a světlo je modré k zešílení? Kde ji obrovití dvounožci bez záběr nacpou do dusné krabice a přikryjí mokrými řasami, aby zemřela?
Nebo si vezmi hrot tužky a zvětši ho. Dojdeš k bodu, kde tě zasáhne ohromující poznání: hrot tužky není pevný; skládá se z atomů, které víří a otáčejí se jako bilion démonických planet. Co nám připadá pevné, je ve skutečnosti jen řídká síť, kterou drží pohromadě přitažlivost. Kdyby se vzdálenosti mezi atomy roztáhly na správnou velikost, staly by se z nich míle, propasti, věky. Atomy jsou zase složené z jader a kolem nich obíhají protony a elektrony. Potom lze sestoupit dál, k částicím menším než atom. A pak k čemu? Tachyonům? Nebo k ničemu? Jistěže ne. Všechno ve vesmíru popírá nicotu; přijímat konečné závěry je holá nemožnost.
Kdyby ses ocitl u hranic vesmíru, našel bys tam prkenný plot a nápis SLEPÁ ULICE? Ne. Možná bys našel něco

tvrdého a oblého, jako skořápka vejce, které vidí kuře zevnitř. A kdybys tu skořápku proklovl, jaký ohromný příval světla by vproudil dírkou na konci vesmíru? Třeba by ses tou dírkou podíval a objevil, že celý náš vesmír je jen částí jednoho atomu na stéblu trávy? Třeba bys byl donucen uvědomit si, že když spáliš klacík, upáliš možná nekonečno nekonečna? Že existence se pozvedá nikoli k jednomu nekonečnu, ale k jejich nekonečnému počtu?
Snad chápeš, jaké místo hraje náš vesmír ve vesmírném schématu - jako atom na stéblu trávy. Možná že všechno, co vnímáme, od nekonečně malého viru ke vzdálené mlhovině Koňská hlava, je obsaženo v jednom stéblu trávy... stéblu, které v nějakém cizím čase existovalo jen den či dva? Co kdyby to stéblo skosila kosa? Až by začalo odumírat, pronikla by hniloba do našeho vlastního vesmíru a našich životů a všechno by zežloutlo, zhnědlo a seschlo? Možná to už začalo. Říkáme, že svět se hnul; možná tím vlastně myslíme, že začal vysychat.
Pomysli, jak malí jsme v takovém uspořádání věcí, pistolníku! Jestli na to všechno dohlíží nějaký Bůh, je snad rozhodčím v závodě komárů v nekonečném počtu komářích závodů? Vidí jeho oko pád vrabčáka, když je vrabec méně než kapkou vodíku vznášející se volně v hlubinách vesmíru? A jestli to skutečně vidí... jaký musí takový Bůh být? Kde pobývá? Jak je možné žít mimo nekonečno?
Představ si písek Mohainské pouště, kterou jsi přešel, abys mě našel, a představ si bilion vesmírů - nikoli světů, ale vesmírů -zapouzdřených v každém zrnku té pouště; a v každém vesmíru nekonečně mnoho dalších. Tyčíme se nad těmito vesmíry z našeho žalostně výhodného postavení na stéblu trávy; jediným rozmachem boty můžeš rozkopnout miliardu miliard světů a uvrhnout je do tmy, rozprášíš je tak, že je nikdo nedá dohromady.
Velikost, pistolníku... Velikost...
Ale máme tu další předpoklad. Dejme tomu, že všechny světy, všechny vesmíry se setkávají v jediném silovém svazku, jediném pylonu, ve Věži. Snad jakémsi schodišti k samotné Boží hlavě. Odvážil by ses, pistolníku? Mohl by kdesi nad nekonečným veškerenstvem existovat nějaký Pokoj...?
Neodvážíš se.
Neodvážíš se.

"Někdo se už odvážil," řekl pistolník.
"Kdopak asi?"
"Bůh," řekl pistolník tiše. Oči mu svítily. "Bůh se odvážil... nebo je ten pokoj prázdný, vševědo?"
"Nevím." Po mírné tváři muže v černém přelétl strach, hebký a tmavý jako supí křídlo. "A co víc, neptám se na to. Mohlo by to být nemoudré."
"Bojíš se, že by tě srazil do nicoty?" zeptal se pistolník trpce.
"Možná se bojím účtování," odpověděl muž v černém a na chvíli se rozhostilo ticho. Noc byla velmi dlouhá. Nad nimi se táhla Mléčná dráha, nádherně třpytivá, ale děsivá svou prázdnotou. Pistolník uvažoval, jak by se cítil, kdyby se to inkoustově černé nebe rozčíslo a vpustilo proud světla.
"Oheň," upozornil druhého. "Je mi zima."

Pistolník zdříml, a když se probudil, viděl, že muž v černém ho s nezdravou dychtivostí sleduje.
"Na co hledíš?"
"Na tebe, na co jiného."
"Tak přestaň." Prohrábl oheň a zničil dokonalý obrazec. "Nelíbí se mi to." Podíval se na východ, jestli se už neobjevuje světlo, ale noc se táhla dál a dál.
"Tak brzo už hledáš světlo?"
"Byl jsem stvořen pro světlo."
"Ach, tak je to tedy! Taková nezdvořilost, že jsem na to mohl zapomenout! Jenomže máme ještě mnohé prodiskutovat, ty a já. Protože to mi řekl můj pán."
"Kdo?"
Muž v černém se usmál. "Povíme si tedy pravdu, ty a já? Žádné lhaní? Už žádné kouřmo?"
"Kouřmo? Co je to?"
Ale muž v černém naléhal: "Budeme si tedy říkat pravdu jako dva muži? Nikoli přátelé, ale nepřátelé a muži sobě rovní? Takovou nabídku dostaneš málokdy, Rolande. Jenom nepřátelé mluví pravdu. Přátelé a milenky neustále lžou, lapeni pavučinou povinnosti."
"Budeme tedy mluvit pravdu." Za celou noc neřekl nic bezcennějšího. "Začneme tím, že mi povíš, co to je kouřmo."
"Kouřmo je kouzlo, pistolníku. Můj pán kouzlem prodloužil tuto noc a bude ji prodlužovat dokud... dokud nebudeme hotovi se svou věcí."
"Jak dlouho to potrvá?"
"Dlouho. Lepší odpověď nemám. Sám to nevím." Muž v černém stál nad ohněm a zářící uhlíky mu kreslily vzorce po tváři. "Ptej se. Povím ti, co vím. Chytil jsi mě. Je to spravedlivé; myslel jsem si, že to nedokážeš. Jenže tvoje cesta sotva začala. Ptej se. Brzy se tak dostaneme k věci."
"Kdo je tvůj pán?"
"Nikdy jsem ho neviděl, ale ty musíš. Abys došel k Věži, nejdřív musíš dojít k němu, k Bezvěkému cizinci." Muž v černém se bez zloby usmál. "Musíš ho ubít, pistolníku. Jenže si myslím, že na toto ses nechtěl ptát."
"Když jsi ho nikdy neviděl, jak ho znáš?"
"Jednou ke mně přišel ve snu. Přišel ke mně v podobě mládence, když jsem ještě žil v daleké zemi. Před tisíci lety nebo pěti či desíti. Přišel ke mně v dobách před tím, než staří překročili moře. V jedné zemi zvané Anglie. Před zástupem staletí mě nadchnul pro mou povinnost, ačkoli v době mezi mládím a mým zvěčněním jsem dostal pár úkolů. Tebe,

pistolníku." Uchechtl se. "Vidíš, kdosi tě vzal za slovo."
"Ten cizinec nemá jméno?"
"Hm, jméno má."
"A jak to jméno zní?"
"Maerlyn," řekl muž v černém a odkudsi z temnoty na východě, kde stály hory, zazněl jako tečka za větou rachot kamenité laviny, a ozvalo se volání pumy, podobné ženskému křiku. Pistolník se otřásl a muž v černém sebou trhl. "Ale myslím, že ani na to ses nechtěl ptát. Nemáš v povaze myslet tak daleko dopředu."
Pistolník svou otázku znal; užírala ho celou noc a celé roky. Chvěla se mu na rtech, ale nepoložil ji... ještě ne.
"Ten cizinec, ten Maerlyn, je oblíbencem Věže? Jako ty?"
"Mnohem větším než já. Je mu dáno, aby žil v čase pozpátku. On temní. Zabarvuje se. Je ve všech dobách. Jenže je tu někdo větší než on."
"Kdo?"
"Zvíře," zašeptal muž v černém ustrašeně. "Držitel Věže. Původce veškerého kouřma."
"Co je to? Co to Zvíře -"
"Neptej se mě už!" vykřikl muž v černém. Hlas se snažil znít přísně, ale prosebně se zlomil. "Nevím! Nechci to vědět. Mluvit o Zvířeti znamená mluvit o zničení vlastní duše. Vůči Němu je Maerlyn to, co já jsem vůči Maerlynovi."
"A za tím Zvířetem je Věž a to, co je ve Věži?"
"Ano," zašeptal muž v černém. "Ale na nic z těch věcí se nechceš ptát."
Pravda.
"Dobře," řekl pistolník a pak položil nejstarší otázku na světě. "Neznáme se odněkud? Neviděl jsem tě už někdy?"
"Ano."
"Kde?" Pistolník se dychtivě naklonil vpřed. Byla to otázka na vlastní osud.
Muž v černém si přimáčkl ruce k ústům a zahihňal se přes ně jako malé děcko. "Myslím, že to víš."
"Kde!" Už stál na nohou; ruce mu klesly k ohmataným pažbám pistolí.
"S tím na mě nechoď, pistolníku. Tím dveře neotevřeš; tím je jenom navěky zavřeš."
"Kde?" Opakoval důrazně pistolník.
"Musím ti napovídat?" zeptal se muž v černém temnoty. "Nejspíš musím." Podíval se na pistolníka planoucíma očima.
"Kdysi byl jeden člověk, který ti radil," řekl. "Tvůj učitel -"
"Ano, Cort," přerušil ho pistolník netrpělivě.
"Jeho rada zněla čekat. Byla to špatná rada. Protože už v té době Martenovy plány proti tvému otci pokročily. A když se tvůj otec vrátil -"
"Zabili ho," řekl pistolník dutě.
"A než ses otočil, byl Marten pryč... na západě. Jenomže v Martenově doprovodu byl jeden muž, který se rád oblékal jako mnich a holil si hlavu jako kajícník -"
"Walter," zašeptal pistolník. "Ty... ty vůbec nejsi Marten. Ty jsi Walter!"
Muž v černém se zasmál. "K tvým službám."
"Měl bych tě na místě zabít."
"To by sotva bylo spravedlivé. Přece jenom jsem to byl já, kdo ti po třech letech Martena vydal, když -"
"To už jsi mě ovládal."
"V některém ohledu ano. Ale nic víc, pistolníku. Teď přichází doba, kdy se podělíme. Potom, ráno, přivolám na pomoc runy. Přijdou k tobě sny. A potom musí začít tvá skutečná cesta."
"Walter," opakoval pistolník ohromeně.
"Sedni si," vyzval ho muž v černém. "Povím ti svůj příběh. Tvůj bude myslím mnohem delší."
"O sobě nemluvím," zamumlal pistolník.
"Dnes v noci však budeš muset. Abychom mohli pochopit."
"Pochopit co? Můj úmysl? Znáš ho přece. Mám v úmyslu najít Věž. Přísahal jsem."
"Nikoli tvůj úmysl, pistolníku. Tvou mysl. Tvou pomalou, upachtěnou, urputnou mysl. Nikdy taková ještě nebyla, za celou světovou historii. Možná za celou historii stvoření.
Toto je doba, kdy se hovoří. Toto je doba pro vyprávění historií."
"Tak mluv."
Muž v černém potřásl volným rukávem svého šatu. Vypadl z něj balíček zabalený ve fólii, od nespočetných záhybů se odrážely skomírající plamínky.
"Tabák, pistolníku. Zakouřil by sis?"
Odolal králíkovi, ale tomuto odolat nedokázal. Dychtivými prsty rozbalil fólii. Uvnitř byl jemný drcený tabák a zelené svrchní listy, krásně vlhké. Takový tabák neviděl deset let.
Ubalil si dvě cigarety a z každé ukousl konce, aby uvolnil chuť a vůni. Jednu nabídl muži v černém, který si vzal. Každý si vytáhl z ohně hořící větévku.
Pistolník si zapálil cigaretu, vtáhl vonný kouř hluboko do plic a zavřel oči, aby se soustředil na smyslové počitky. Zdlouha, pomalu a spokojeně vydechl.
"Je dobrý?" vyzvídal muž v černém.
"Ano. Velmi dobrý."
"Vychutnej si ho. Možná je to tvoje poslední pokouření na hodně dlouhou dobu."
Pistolník to přijal netečně.
"Tak dobře," řekl muž v černém. "Abychom začali:

Musíš pochopit, že Věž byla vždy, a vždycky byli chlapci, kteří o ní věděli a toužili po ní, víc než po moci nebo bohatství či ženách..."

Pak hovořil, hovořil celou noc a Bůh sám ví, jak dlouho ještě, ale Pistolník si z toho později pamatoval jen málo..., a jeho podivuhodně praktické mysli se zdálo, že důležité je z toho jen máloco. Muž v černém mu řekl, že musí jít k moři, které leží nejvýš dvacet mil snadnou cestou na západ, a tam že bude obdařen mocí výběru.
"Ale ani to není úplně přesné," řekl muž v černém a hodil cigaretu do zbytků ohniště. "Nikdo ti nechce věnovat žádnou moc, pistolníku; je prostě v tobě a já jsem nucen ti to povědět, částečně kvůli tomu, že jsi obětoval toho chlapce, a pak kvůli zákonu - přirozenému zákonu věcí. Voda musí téct z kopce dolů a tobě to musí někdo povědět. Podle toho, jak tomu rozumíš, vybereš si tři... ale vlastně mě to nezajímá a vlastně to nechci vědět."
"Tři," zamumlal pistolník, který si vzpomněl na orákulum.
"A pak začíná ta legrace. Ale tou dobou už budu dávno pryč. Sbohem, pistolníku. Moje role tímto končí. Řetězec je stále v tvých rukou. Dej si pozor, aby se ti neomotal kolem krku."
Roland, nucen čímsi, co stálo mimo něj, řekl: "Ještě mi máš říct jednu věc, ne?"
"Ano," řekl muž v černém, usmál se na pistolníka nevypočitatelnýma očima a natáhl k němu ruku. "Budiž světlo."
A bylo světlo.
Roland se probudil u zbytků ohniště a zjistil, že je o deset let starší. Jeho černé vlasy na spáncích prořídly a protkaly je šedivé pavučiny konce podzimu. Rysy tváře se prohloubily, kůže zhrubla.
Zbytek klacků, které nasbíral, se proměnil v železné dřevo, a muž v černém byl rozšklebenou kostrou v rozpadlém černém šatu, jen dalšími kostmi v této kostnici, další lebkou na golgotě.
Pistolník vstal a rozhlédl se. Pohlédl do světla a viděl, že to světlo je dobré.
Prudce se rozmáchl a vztáhl ruku na pozůstatky svého společníka z předchozí noci... noci, která jaksi trvala deset let. Odlomil Walterovu čelistní kost a lhostejně si ji zastrčil do levé kapsy džínů - padla tam akorát, aby nahradila tu minulou, ztracenou pod horami.
Věž. Kdesi vpředu ho očekávala - svazek času, paprsek Velikosti.
Znovu se vydal na západ, zády otočený k východu slunce a čelem k oceánu, a uvědomoval si, že přišla a uplynula velká část jeho života. "Měl jsem tě rád, Jakeu," pronesl nahlas.
Ztuhlé tělo se rozhýbalo a on vykročil rychleji. Do večera došel ke konci pevniny. Posadil se na pláž, která se táhla napravo a nalevo od něj do nekonečna. Vlny bez konce dorážely na pobřeží, bušily do něj a bušily. Zapadající slunce malovalo na vodě široký pruh kočičího zlata.
Tam se pistolník posadil, obličej obrácený k blednoucímu světlu. Snil své sny a díval se, jak vycházejí hvězdy; jeho odhodlání neochablo, srdce nezakolísalo; vlasy, nyní řidší a šedivé, mu povívaly kolem hlavy, a pistole jeho otce s pažbami vykládanými dřevem ležely mrtvě a klidně u jeho boků, a on byl sám, ale samota pro něj nebyla něčím špatným či nežádoucím. Temnota padla na svět a svět se hnul. Pistolník čekal na chvíli, kdy dojde k výběru, a snil dlouhé sny o Temné věži, ke které jednoho dne za šera přijde, a jakmile zaduje v roh, podstoupí jakousi nepředstavitelnou konečnou bitvu.

DOSLOV

Příběh, který jste právě dočetli, se sice téměř (ne však docela) uzavřel, je však jen první strofou mnohem rozsáhlejšího románu Temná věž. Kromě této části jsem už sice něco napsal, ale je zapotřebí udělat mnohem víc - podle stručné synopse, které bych se chtěl přidržet, se zdá, že celkový rozsah by činil skoro tři tisíce stran, možná víc. Nejspíš vám připadá, že moje plány s tímto románem minuly hranice pouhé ctižádosti a ocitly se v krajině šílenství... ale požádejte někdy svého oblíbeného učitele angličtiny, aby vám vyprávěl o plánech, jaké měl Chaucer s Canterburskými povídkami - to by pak byl blázen i Chaucer.
Vzhledem k rychlosti, jakou moje práce dosud pokračovala, bych musel žít asi tak tři sta let, než bych Věž dokončil; tuto část, "Pistolník a Temná věž", jsem psal víc než dvanáct let. Tolik času jsem žádné jiné knize nevěnoval... ale možná by bylo čestnější říct to jinak: žádná moje nedokončená kniha nezůstávala v mé hlavě tak dlouho živá a životaschopná, a když nějaká kniha nežije ve spisovatelově hlavě, je z ní studená mrtvola, i když slova vypochodují na papír.
Temná věž vznikla asi díky tomu, že jsem v jarním semestru posledního ročníku vysoké dostal balík papíru. Nebyl to balík jen tak nějakého papíru k domácímu použití, dokonce ani balík takových těch barevných papírů "druhé jakosti", jaké používá mnoho houževnatých spisovatelů, protože tyto balíky barevných archů (většinou se zalisovanými chuchvalci nerozpuštěného dřeva) jsou o tři čtyři dolary levnější.
Papír, který jsem získal já, byl jasně zelený, silný skoro jako kartón a neobyčejně zvláštních rozměrů - asi osmnáct krát dvacet pět centimetrů, pokud si vzpomínám. Pracoval jsem tehdy v knihovně univerzity v Maine a jednoho dne přišlo několik balíků v různých odstínech, naprosto nevysvětlitelně a neočekávaně.
Moje budoucí manželka, tehdy se jmenovala Tabitha Spruceová, si vzala jeden balík papíru (modrého jako drozdí vajíčka) domů; mládenec, se kterým tehdy chodila, si vzal domů další balík papíru (žlutého jako auto značky

Roadrunner). Na mě zbyl zelený.
Jak se ukázalo, z nás všech se vyklubali opravdoví spisovatelé - což ve společnosti, kde doslova desítky tisíc (možná stovky tisíc) vysokoškolských studentů aspirují na spisovatelské řemeslo a kde jich prorazí pouhé stovky, tak v takové společnosti je to náhoda příliš velká, než aby se jí říkalo obyčejná náhoda. Já jsem pak publikoval pár románů, moje žena publikovala jeden (Malý svět) a pilně pracuje na dalším, ještě lepším, a ten mládenec, se kterým tehdy chodila, David Lyons, vyrostl v dobrého básníka a zakladatele Lynx Press v Massachusetts.
Lidi, možná to bylo tím papírem. Možná to byl kouzelný papír. Víte, takový jako v románu Stephena Kinga. Každopádně si vy všichni, kdo toto čtete, třeba vůbec neuvědomujete, jak bylo těch pět set listů čistého papíru obtěžkáno možnostmi, i když je možné, že vás spousta přikyvuje, protože mi právě teď dokonale rozumí. Spisovatelé, kteří publikují, mají samozřejmě tolik čistého papíru, kolik chtějí; je to jejich výrobní prostředek. Dokonce odčitatelný z daní. Mají ho i tolik, že všechny ty čisté listy můžou nakonec způsobit prokletí - už lepší spisovatelé než já mluvili o té němé, zvoucí, rozlehlé bílé ploše, a Bůh ví, že některé zastrašila a umlčela.
Druhou stranou mince, zvlášť pro mladého spisovatele, je téměř hříšné rozjaření, které ten čistý papír může vyvolat; cítíte se jako alkoholik uvažující o páté whisky s neporušenou pečetí.
Bydlel jsem tehdy v hrozné boudě u řeky kousek od univerzity, a žil jsem úplně sám - první třetina příběhu, který jste právě dočetli, byla napsána v přízračném, nerušeném tichu, na které si už sotva vzpomínám, když teď bydlím v domě plném řádících dětí, se dvěma sekretářkami a hospodyní, která má pořád dojem, že vypadám špatně. Všichni tři spolubydlící, se kterými jsem toho roku začal, vyletěli. V březnu, kdy roztály ledy na řece, jsem se cítil jako poslední z deseti malých černoušků Agathy Christie.
Tyto dva faktory - výzva, kterou byl čistý zelený papír, a naprosté ticho (kromě čůrku vody z tajícího sněhu, která stékala z kopce do řeky Stillwater) - stojí u zrodu úvodní části Temné věže. Byl tu ještě třetí faktor, ale bez těch prvních dvou bych ten příběh asi vůbec nenapsal.
Tím třetím prvkem byla báseň, se kterou jsem se seznámil o dva roky dřív, v druhém ročníku na kursu o raných romantických básnících (je snad pro studium romantické poezie lepší doba než druhý ročník na vysoké?). Většina ostatních básní se mi už vykouřila z hlavy, ale ta jedna, nádherná, silná a nevysvětlitelná, zůstala... a zůstává stále. Tou básní byl "Childe Roland" od Roberta Browninga.
Pohrával jsem si s nápadem zkusit dlouhý romantický román, který by vyjádřil pocit, když už ne přesný smysl, jenž z té Browningovy básně vyzařuje. Zůstalo však jen u plánů, protože jsem musel napsat spoustu jiných věcí - své vlastní básně, povídky, sloupky do novin, bůh ví co ještě.
Jenže během inkriminovaného jarního semestru můj dříve rušný tvůrčí život postihl jakýsi útlum - nikoli spisovatelský blok, ale pocit, že je čas přestat blbnout s rýčem a krumpáčem a usednout k řízení božího buldozeru, pocit, že je čas pokusit se vykopat z písku něco pořádného, i kdyby se ta námaha nakonec proměnila jen v obrovskou prohru.
A tak jednoho večera v březnu 1970 jsem usedl ke staré kancelářské underwoodce s odštípnutým "m" a křivým "o" a napsal slova, kterými začíná tento příběh: Muž v černém prchal přes poušť a pistolník mu byl v patách.
V dalších letech, která následovala poté, co jsem tu větu napsal, s Johnnym Winterem puštěným na stereu, i když nedokázal zcela přehlušit zvuk vody z tajícího sněhu tekoucí z kopce, v těch letech jsem prošedivěl, pořídil jsem si děti, pochoval jsem matku, zvykl si na drogy a zase jim odvykl, a dozvěděl jsem se o sobě pár věcí -některé žalostné, jiné nepříjemné, většinou prostě směšné. Jak i pistolník zdůraznil, svět se hnul.
Za celou dobu jsem však nikdy pistolníkův svět úplně neopustil. Tlustý zelený papír se cestou kdesi ztratil, ale pořád mám původních čtyřicet stránek strojopisu s kapitolami "Pistolník" a "Dostavníková stanice". Nahradil ho papír důstojnějšího vzhledu, ale já na ty legrační zelené listy vzpomínám s láskou, kterou sotva dokážu převést do slov. Do pistolníkova světa jsem se vrátil, když mi šlo špatně "Prokletí Salemu" ("Orákulum a Hory"), a o smutném konci chlapce Jakea jsem napsal poté, co jsem viděl jiného chlapce, Dannyho Torrance, jak uniká z jiného zlého místa v Osvícení. Vlastně jediná doba, kdy jsem se v myšlenkách ani chvílemi neobracel k pistolníkovu nehostinnému, a přesto úchvatnému světu (aspoň takový mi vždycky připadal), byla tehdy, když jsem obýval jiný svět, který vypadal naprosto skutečně - postapokalyptický svět v knize The Stand. Poslední část, která je zde uvedena, "Pistolník a muž v černém", jsem napsal před necelým rokem a půl, v západním Maine.
Čtenářům, kteří se mnou došli až sem, nejspíš dlužím nějakou synopsi ("zápletku", tak by to nazvali ti skvělí staří romantiční básníci) dalšího děje, protože téměř jistě umřu dřív, než celý ten román dokončím... nebo epos... nebo jak tomu chcete říkat. Je smutnou skutečností, že nejsem žádný intelektuální lumen, a lidé, kteří četli mou práci s jistou dávkou kritického souhlasu (pár takových je; podplatil jsem je), nejspíš potvrdí, že moje nejlepší věci plynou spíš ze srdce než z hlavy... nebo z břicha, což je místo, kde bere původ psaní emočně nejbohatší.
Tím vším chci prostě jenom říct, že si nikdy nejsem úplně jist, kam mířím, a v tomto příběhu to platí ještě víc než obvykle. Z Rolandova vidění, ke kterému na konci dojde, vím, že jeho svět je skutečně v pohybu, protože Rolandův vesmír existuje v jediné molekule trávy, která usychá na jakémsi kosmickém úhoru (myslím, že tento nápad mi nejspíš vnuknul Prstenec kolem slunce od Clifforda D. Simaka; prosím tě, Cliffe, nežaluj mě!), a vím, že výběr znamená povolání tří lidí z našeho světa (tak muž v černém zavolal Jakea), kteří se připojí k Rolandovi na jeho cestě k Temné věži - vím to, protože jsem už napsal kousek z druhého cyklu příběhů (jmenuje se "Výběr tří").
Co však pochmurná pistolníkova minulost? Bože, vím o ní tak málo. Co revoluce, která svrhla pistolníkův "svět světla"? Nevím. Co Rolandovo konečné střetnutí s Martenem, který mu svedl matku a zabil otce? Nevím. Co smrt Rolandových kamarádů, Cuthberta a Jamieho, a co asi prožil v letech mezi zkouškou dospělosti a okamžikem, kdy ho poprvé spatříme v poušti? To taky nevím. A pak je tu to děvče, Susan. Co je zač? Nevím.
Jenže kdesi uvnitř to vím. Kdesi uvnitř to všechno vím a nepotřebuji žádnou zápletku nebo synopsi či osnovu (osnova je poslední útočiště špatných autorů beletrie, kteří si horoucně přejí, aby psali dizertační práci). Až bude čas, všechny

ty věci - se všemi souvislostmi - přirozeně vytrysknou jako slzy nebo smích. A když nevytrysknou, inu, jak kdysi řekl Konfucius, pěti stům miliónů rudých Číňanů je to šumafuk.
Vím jedno: jednou přijde okamžik, taková kouzelná chvíle, kdy se večer naplní fialovým světlem (večer jako stvořený pro romantiku!), a tehdy Roland přijde ke své temné věži, přistoupí k ní a zaduje v roh... a pokud se tam někdy dostanu, budete první, kdo se to dozví.

Stephen King
Bangor, Maine